ИЗБРАНА СВЕТОВНА ФАНТАСТИКА

Пародия... или може би искат така да си мислите?

ФАНТАСТИКА 122

братя Робертски

МАКАТРИЦАТА

Откровено казано, на кого му пука?

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Братя Робертски е изкуствено конструиран автор, чието съществуване е възможно само в свят, обзет от мания по кухите знаменитости и празните постижения.

Братя Робертски може също така да прикрива истинското име на А. Р. Р. Робъртс. Робъртс пък може да се окаже Адам Робъртс. И целият свят може да е една илюзия. Откровено казано, на кого му пука? Не и на мен. Хей, ура-ура!

Търсите ли Немо? Или търсите Никого?

Нека бъдем откровени, в днешно време, когато увлекателни и епични, изпълнени със свежи идеи фантастични романи се превръщат в мизерни екшъни с продължения, вече е трудно да се каже кого точно търсите.

Дали този живот, тази странна матрица, в която сме вплетени, вече не се поддава и на пародия?

Ооо, не смятаме…

Смърфей посочи ниската масичка до креслото си. На нея имаше две малки чашки, всяка с обем от около четвърт литър. Едната съдържаше червена течност, а другата — синя.

— Трябва да избереш едно от тези питиета — каза Смърфей. — Изпиеш ли синьото, ще се събудиш в леглото си и ще можеш да сметнеш нашата среща за сън и да продължиш досегашния си живот. Изпиеш ли червеното обаче, сам ще се убедиш какво точно представлява Макатрицата.

Гордън погледна двете чаши.

— Какво е червеното питие? — попита той.

— Сок от червени боровинки — обясни Смърфей.

— Ясно. А синьото?

— Дезодорант за тоалетни „Алпийска свежест“.

- Адам Робъртс
  - Първа част
    - Прелюдия
    - Първа глава
    - Втора глава
    - Трета глава
    - Четвърта глава

        - Пета глава
        - Шеста глава
        - Седма глава
        - Осма глава
        - Девета глава
        - Десета глава
        - Единадесета глава
        - Дванадесета глава
    - Втора част
        - Първа глава
        - Втора глава
        - Трета глава
    - Трета част
        - Първа глава
        - Втора глава
    - Епилог
    - Допълнителни страници
        - Създаване на Макатрицата: Осмиване
        -
        - Съкратени епизоди
        - Алтернативен край
    - Маканиматрицата
- notes
    - 1
    - 2
    - 3
    - 4
    - 5
    - 6
    - 7
    - 8
    - 9
    - 10

Адам Робъртс
Макатрицата

Първа част
Макатрицата: Осмиване

Прелюдия

Всичко тъне в мрак. Някъде звъни телефон: бърр-бърр-бърр. Смразяващ звук.

Слушалката се вдига.

— Ало?

— О, здравейте! Специалният ни екип от оценители случайно се намира във вашия квартал и води проучване с рекламна цел. Би ли ви заинтересувала безплатна оценка за алуминиева дограма и гаражни врати?

Уморен глас:

— Сега е… полунощ.

— И денем, и нощем нашата цел е да ви доставим стойностни услуги, ефикасност и безплатен плосък калкулатор. Нашият експерт ще осигури оценката напълно безплатно. Не поемате задължение да купувате и нито един служител от компанията няма да посети дома ви.

— Как ще ми оценят дограмата, ако не дойдат?

Мълчание.

— Ами… такова… ще я оценят от отсрещния тротоар.

— Лека нощ.

Телефонната слушалка се връща на вилката. Остава само мрак.

Телефонът отново звъни. Този път слушалката се вдига по-бързо.

— Да? Какво? Какво има?

— Мистър Едикойси?

— Да, да, кой се обажда?

— Обаждаме се от Х? Xxcu92765b_uuihk@untraceable.com. БЕЗПЛАТНО! БЕЗПЛАТНО! ХХХ, ТРОЙНО Х, ХХХ, ГАРАНТИРАН СЕКС! ХИТРИ ХУБАВЕЛКИ ХЛЕНЧАТ ЗА Х…!

— Моля?

— Искате ли да увеличите дължината на пениса си до: а) трийсет и пет сантиметра, б) шейсет сантиметра, в) безгранично! Безгранично!

— Че на кого му трябва безграничен пенис?

— Нашият екип от холандски специалисти по пластична хирургия чака на телефона, готов да приеме вашето обаждане. ХИТРИ ХУБАВЕЛКИ!

— Откъде взехте този номер?

— Мистър Едикойси, предстои сериозно съобщение. Чака ви сериозно съобщение. Готов ли сте да чуете сериозното съобщение?

И Едикойси трепва. Защото макар и нищожен, все пак има шанс това да е съобщението, което очаква — съобщението, което тревожи сънищата му, да е хитроумно прикрито сред купища глупости. Той казва:

— Аз… може би. Какво е съобщението?

— Хитри Хубави Зелки!

— Хубави зелки?

— Не, чакайте, Хитри хомункулуси… ох, не.

— Какво…

— Хомозигота! — крясва гласът отсреща. — Хомеопатия!

Изведнъж тонът се променя напълно. Строг и заплашителен механичен глас известява:

— Този телефонен разговор извърши незаконно действие и ще бъде прекъснат, Нефатална грешка в 348–552. Желаете ли антивирусна проверка? Да, не, отмяна на командата?

Връзката се прекъсва.

Гордън безсилно се отпуска в леглото. Напоследък получава все по-странни телефонни обаждания. Понякога си мисли, че целият свят около него се е побъркал.

Телефонът звъни за трети път. Той рязко грабва слушалката.

— Какво? Какво… какво има?

— Ъ-ъ-ъ — запъва се гласът отсреща. — Там ли е Лари?

— Лари? Не. Мисля, че бъркате номера.

— Здрасти… Лари?

— Набрали сте грешен номер.

— Ъ-ъ-ъ… Лари ли се обажда?

— Не. Мисля, че сте набрали грешен номер.

— Защо вдигате, щом съм набрал грешен номер? — сопва се гласът.

Връзката прекъсва.

Гордън Едикойси става от леглото и шляпа бос из апартамента. Отива до прозореца.

Навън вали сняг. Меки снежни парцали се сипят неуморно надолу, падат през черното небе като в забавен кадър. Неоновата реклама на отсрещната аптека им придава отровнозелен оттенък. На тази реклама буквата „Т“ се е усукала и изкривила, след като върху нея скочи котка. Сега прилича по-скоро на Е, тъй че надписът гласи „денонощна апеека“. Но светлината на рекламата е мощна и невероятно зелена. Снежинките подхващат лъчите ѝ под най-странни ъгли и заприличват на тайнствени йероглифи,

докато падат през зрителното поле на Гордън.

Гордън Едикойси дълго стои до прозореца и гледа снега.

Телефонът отново звъни.

— Гордън Едикойси? — изрича гласът отсреща. — Можете да получите виагра по цени на едро. Наберете номера на кредитната си карта…

Той изтръгва шнура от стената.

На другия ден Гордън пита Тим, който работи в неговата канцелария:

— Знаеш ли как се получават рекламни известия по електронната поща?

— Естествено — казва Тим. — Всички ги получават.

— А получавал ли си ги по телефона?

— Електронна поща по телефона? — смайва се Тим. — Как така?

— Също като в компютъра, само че по телефона.

— Божичко, не. Ама че щуротия!

Щуротия, мисли си Гордън. Вярно, щуротия. Но колкото повече съзерцава вселената, толкова повече му се струва, че тя се крепи не върху гравитацията, не върху силните или слабите атомни взаимодействия, не върху двойствеността вълна-частица, а върху странното. По ирония на съдбата с тази си мисъл той не е твърде далече от истината. Съвсем не е далече. Или по-точно казано, не е далече по права линия, макар че реалното му пътуване към истината ще включва някои отклонения, обиколни пътища, дълги задръжки, листа по линията и резервна автобусна връзка между Фелтъм и Хаунслоу. Но в крайна сметка достига целта. Това е важното.

Първа глава
Гордън

Може и да звучи щуро, но в крайна сметка всичко се оказва любовна история.

Разбирате ли, най-големият проблем за Гордън бяха жените. Те го смущаваха. Привлекателна жена можеше за секунди да го превърне в бръщолевещ идиот. Под „привлекателна жена“ следва да се разбира всяка жена, която Гордън смяташе за такава; а истината е, че той смяташе всяка жена за привлекателна по един или друг начин, допускайки само две изключения — принцеса Даяна и Мадлин Олбрайт. Нямаше представа защо Даяна не го привлича. Знаеше, че би трябвало да я харесва, но го отблъскваше нещо в комбинацията между правоъгълната ѝ брадичка и хлътналите очи. Всъщност нямаше значение, защото принцесата — вече отдавна покойница — едва ли щеше някога да попадне в социалния кръг на Гордън. Но оставаха всички други жени, а когато се опитваше да разговаря с тях, той започваше да се дави в слюнка. Притеснителна работа. Дори повече от притеснителна. До-теснителна. Над-теснителна. Свръх-теснителна, а по-теснително от това — здраве му кажи.

Той не можеше да разбере защо в женска компания се превръща в лигав идиот. Харесваше жените; харесваше как изглеждат, как мислят, как се обличат. Харесваше и как се съблича. Копнееше за любовна връзка — да си има партньорка, приятелка. Поне да си пише с някоя. Но сякаш не му бе писано.

Понякога заставаше пред огледалото в банята и с помощта на малко огледалце се мъчеше да разбере как изглежда в профил. Права черна коса, която миеше често; очите нито твърде раздалечени, нито твърде близки; малка трапчинка на брадата. Всичко беше наред. Нали? Но когато погледнеше пак, разбираше, че се самозалъгва. Не беше предразполагаща личност. Всъщност дотолкова не беше предразполагащ, че чак ставаше задразполагащ. Много добре знаеше (от близко взиране в огледалото), че има безброй зейнали пори по носа и бузите, от което кожата заприличваше на пемза и в мигове на съмнение това го караше да си мисли, че лицето му сякаш е изработено от същите майстори, които са направили мъпетите. А и носът му нямаше хубава форма. Беше орлов, тоест влажен, с дълга бяла централна част, започваща от челото, и тясна двойна извивка в края. Понякога му минаваше мисъл за пластична операция. Но пластичните операции бяха за пластични места като Холивуд. И

дума не можеше да става за такива неща, щом живееш във Фелтъм. Ами ако, мислеше си понякога той, ами ако има нещо по-евтино от пластичната операция? Но какво може да е по-евтино от пластиката? Картонена операция? Парцалена операция?

Не звучеше добре.

Освен това той, разбира се, знаеше, че проблемът му не е хирургичен. Работата не беше във външността, а в поведението му. Срещнеше ли някоя жена в коридора на службата или пред асансьора, или на опашка за сандвичи нейде по пътя, и сърцето му почваше да тръпне като мобилен телефон, нагласен на вибриращ сигнал. Изчервяваше се като подпалена фабрика за кетчуп. Усещаше как вътре в него всичко се стяга, сякаш женското присъствие го изстискваше като тубичка паста за зъби. Сетне, когато вътрешните му органи заприличваха на гъба, натопена в горещ солен разтвор, чувството за изстискване се превръщаше в пот, избиваща от всичките му пори едновременно. Потеше се като водосточна тръба. Не че водосточните тръби се потят — те не са млекопитаещи и всъщност изобщо не са живи — но сигурно разбирате какво имам предвид.

Странното е, че в действителност той не беше свенлив. Дори точно обратното, и там му бе проблемът. Не бягаше от срещи с хората — напротив, втурваше се насреща със зяпнала уста, ръсеше порой от думи и преди да обмисли какво точно казва, се оказваше, че вече е изръсил нещо крайно нередно. Нямаше представа защо го прави; знаеше само, че безброй пъти е провалял шансовете си за истинска обич, казвайки точно каквото не трябва.

Така или иначе, тя упорито не идваше — неговата връзка, неговата изключителна обич. Може би съдбата я пазеше за някоя по-късна дата. Ако бе тъй, Гордън можеше само да се надява, че съдбата разполага с добър хладилник за този тип стоки, или поне някаква вакуумна опаковка, инак мечтата му отдавна щеше да се е вмирисала. Засега се сблъскваше само с неизбежното закъснение на всичките си опити да започне любовен живот; всеки път, когато разчупваше кората на своята стеснителност, за да завърже разговор с жена, той откриваше, че тя вече си има приятел или приятелка; че е омъжена, сгодена, че е не просто късно, а безнадеждно късно. И все пак той се вкопчваше в надеждата, че някой ден ще срещне госпожица Истинската, Mademoiselle Vraie — неговата amour с бляскава нощница.

Повтаряше си, че някой ден тя ще дойде.

* * *

Гордън работеше като координатор на база данни към една компания със седалище в Саутуорк. Ето как минаваше един негов обикновен ден: най-напред пътуваше с влак от жилището си във Фелтъм до гарата Ватерло, а оттам продължаваше пеш до административната сграда с форма на огромно дипломатическо куфарче. Хващаше асансьора до петия етаж и излизаше в просторната канцелария на Саутуорк Дейтабейс Координейшън Консолидейтид. Сядаше на стола си и отбелязваше, че е пристигнал. Двайсетина минути преглеждаше новите мейлове. Тайничко си човъркаше носа, като привеждаше лице към клавиатурата, та колегите да не виждат (или поне така си мислеше). Въртеше стола насам-натам. Бъбреше с Тим, чието бюро се намираше срещу неговото.

През по-голямата част от работното време сърфираше из мрежата, като добавяше свои мнения в чатовете, посещаваше тайнствени сайтове и си създаваше впечатляваща виртуална репутация. С типично британски песимизъм си казваше, че всичко това няма смисъл, че просто сам си подготвя бъдещи разочарования. Но (както сам се цитираше с кисел хумор) разочарованията бяха единствените очарования в живота му.

Беше опитвал да среща жени по интернет, но без особен успех. Най-доброто му постижение бе, когато обменяше мейлове и преки послания с една жена на име Ивлин Мълхоланд. След две седмици кореспонденция той взе да си мисли, че най-сетне е срещнал сродна душа. Заговориха за среща. Тъй като вече си беше патил от срещи на сляпо, той още в самото начало на връзката се погрижи да изясни пола на кореспондентката си. „Скъпа Ивлин, как си? Днес работата беше скучна. Хей, между другото, нали си *мацка*?“ Вместо отговор получи фотография на разкошна около двайсет и пет годишна жена със зелени очи, високи скули, руса коса и главозамайващи телесни извивки. Под снимката беше изписано: „НА ГОРДЪН ОТ ИВЛИН, МАЦКА ЗА МИЛИОН!“. Успокоен, Гордън прие да се срещне с Ивлин в чакалнята на гарата Ватерло. За да се познаят, щяха да носят в ръце новия брой на ежемесечника „Координатор на бази данни“. Гордън, стегнат в чисто ново сако и солидно напръскан с одеколон „Сссекси за мъже“ (върху етикета имаше изрисувана кобра), вися повече от час, като се взираше във всяка минаваща блондинка. След още двайсет минути бе принуден да си признае, че единствената друга личност със списание под ръка е някакъв четирийсетгодишен грозник с провиснали бузи. Събра кураж и пристъпи към джентълмена.

— Извинете… Ивлин?

— Гордън! Здрасти!

Дългото и тревожно чакане бе засилило в значителна степен вродената свадливост на Гордън.

— Ох, ама ти си мъж — заяви той с хленчещ глас. — Божичко, Ивлин, нали те попитах дали си момиче, а ти ми прати оная снимка на руса мацка. Мацка за милион, както беше написано.

— Да — бързо отвърна Ивлин, — а добрата новина е, че операцията определено ще струва доста под милион! Един мой приятел занесе същата снимка на пластичен хирург и му бе казано, че за осемстотин хиляди долара може да се уреди всичко без косата. А и перуките вършат работа, нали? Има един перукер на Поланд Стрийт, който…

— Осемстотин хиляди? — прекъсна го Гордън. Лицето му беше посърнало и приличаше на театрална маска от антична трагедия.

Ивлин го погали по рамото.

— Това са дребни пари за един директор на компания като теб. Четиристотин служители и представителства в Лондон и Франкфурт, нали така каза?

Истина е, че по време на задочните им разговори Гордън малко бе разкрасил собственото си положение. Но вместо да си признае, той гордо вирна глава, промърмори нещо неясно за злоупотребата с доверие и се отдалечи.

— Мислех, че сме се разбрали — проплака Ивлин зад гърба му.

След това произшествие Гордън бягаше от контакти по интернет като дявол от тамян. Денем си вършеше работата и понякога отскачаше с колеги до бар „Веригата“ зад ъгъла. Събираше колекция дискове с филми на ужаса и фантастика. Редовно си взимаше индийска храна за вкъщи. Всяка втора неделя посещаваше родителите си в Ист Стейнс. Опитваше се да води реален живот, но това не го вдъхновяваше.

И тъй, тресавището на интернет го погълна отново. То обещаваше толкова много — царство, където можеше да постигне каквото си пожелае, да бъде такъв, какъвто поиска. В мрежата той беше висок, красив и — според собствените му думи — неотразимо чаровен. Създаде си виртуален образ, избра си и име — Немо — от някакъв вехт комикс за „Клуба на изключителните джентълмени“. Ако Гордън бе никой, то поне Немо можеше да бъде някой.

Поне така се надяваше.

* * *

Когато за пръв път се свърза по електронната поща с Тинтири — или по-точно, когато Тинтири се свърза с него — Гордън прояви необходимата предпазливост. Бродейки из чатовете, той използваше псевдонима Немо и редовно се хвалеше с хакерските си умения. Откровено казано, като хакер бе пълна нула. Не можеше да се вмъкне в чужд компютър. Дори в джобен калкулатор не можеше да се вмъкне. Единственото, което успяваше — и то с много усилия — бе да вмъкне краката си в крачолите на панталона рано сутрин. Но във виртуалния свят на чатовете и сайтовете досадната истина можеше да се пренебрегва спокойно.

Късно през нощта той се усмихваше и трескаво тракаше по клавиатурата: „Занимавам се с хакерство от десетгодишна възраст. Влизал съм в данъчните служби. Надничал съм във военните мрежи на седем големи държави.“

Жената с псевдоним Тинтири (съкратено от Тинтири-Минтири) сякаш проявяваше интерес към него. Редовно си разменяха съобщения.

„Да се срещнем“ — предложи той. „Не ми се ще“ — отговори тя. „Хайде де“ — натрака той. „Не“ — отряза го тя.

Дотук беше, помисли си той. Сигурно е за добро, помисли си той. И бездруго „тя“ вероятно ще се окаже дърт пръч с космати крака, помисли си той.

Грешеше и в трите догадки.

Втора глава
„Аз съм във влака“

И тъй, през една сива утрин като всички останали, Гордън се качи на влака в 7:57 от Фелтъм до гара Ватерло. Не очакваше да се случи нищо особено.

По някакво чудо откри не едно, а две съседни свободни места, които окупира по традиционния начин, като се настани на едното, а на другото метна чантата си и разпери широко вестника, за да изолира зоната от останалите пътуващи. Прелиствайки страниците, той прехвърли набързо световните новини, после вестите от страната и стигна до раздела, където препечатваха скандалите от жълтата преса под претекст, че ги критикуват. Влакът се разтърси, потегли и Гордън зачете вестника.

Откъснат от света, той едва след доста време усети, че насреща му стои някой. По-точно жена. Жена с прилепнали панталони от черен пластик.

— Немо? — изрече жената.

Гордън изтърва вестника в скута си. Непознатата притежаваше ясен и звучен глас с американски акцент. Може би имаше и красиво лице. Всъщност можеше да е много хубава във всяко едно отношение. Гордън нямаше как да разбере. Просто защото не бе в състояние да откъсне поглед от онази част на прилепналите панталони, увиснала точно пред очите му. Две бедра запълваха докрай зрителното му поле. Тия разкошни бедра бяха не само много разкошни, но и извънредно плътно обвити в лъскав, гладък, черен и много тесен пластик. Тъканта притискаше ханша й с нахална интимност. Обгръщаше слабините на жената и така пораждаше в главата на Гордън мисли за изречение, където думите „обгръщам“ и „слабини“ задължително са в непосредствена близост. Панталоните изглеждаха като изрисувани върху голата кожа. Те не казваха „работно облекло“, „лесно почистване“, „дизайнер“, „скъп бутик“ или нещо от сорта. Казваха само: „ето един строен крак“ и „ето ти още един строен крак“.

Устата на Гордън пресъхна. Или по-точно, слюнката му сякаш се превърна в лепило.

— Насам — изрече раздразнено женският глас. — По-нагоре.

Гордън с огромно усилие извърти глава нагоре и плъзна поглед по тялото, обвито с риза и яке от черен пластик, докато накрая стигна до красиво и безметежно женско лице. Мигом

разбра, че е влюбен. Но да се влюби мигом в една тъй необикновено красива и очевидно недостъпна жена! Безнадеждно. Сърцераздирателно. Типично в негов стил.

— Приключи ли с огледа на краката ми? — попита сърдито жената.

— Ъ-ъ — каза Гордън.

Опита се да измисли изискана реплика, с която да разведри неловката ситуация. Да я разсмее, да я разведри, да премине плавно към изкусително интересен разговор. Опита се да измисли какво би казал Джеймс Бонд в това положение. Мислено се помъчи да стане най-големият тарикат на света.

И каза:

— Ъ-а? О.

— Добре си изплакна окото, нали?

— Какво? — каза Гордън.

Главата му тихо бучеше. Кръвта препускаше енергично из цялото му тяло. И не каква да е кръв, а целенасочена; кръв с важни задачи, устремена да види нещо повече от всекидневната обиколка на белите дробове, черния дроб и тъй нататък. Наперена кръв.

— Изплакна си окото — повтори жената.

— Изплакна? — неуверено я поправи Гордън.

Жената май се раздразни още повече.

— Аз съм личност, ще знаеш — заяви яростно тя. — Прекалено ли ще е, ако те помоля да ме приемеш като такава? Да ме гледаш в лицето, а не в бедрата, докато разговаряме.

— Много съжалявам — каза Гордън с искрено огорчение.

— Аз съм нещо повече от чифт бедра в тесни гащи, ще знаеш — продължаваше жената. — Личност съм.

— Разбира се. Знам, че си личност.

— Ако не можеш да разделиш бедрата ми от моята същност като човешко същество…

— Съжалявам, съжалявам — викна Гордън и се сгърчи от притеснение. — Мога, разбира се, права си, мога да ти разделя бедрата. Обещавам непременно да ти разделя бедрата — той млъкна. Жената изглеждаше още по-раздразнена. В гърдите му припламна паника. — Тоест, очевидно нямах предвид да кажа, че искам да ти разделя бедрата в онзи, нали знаеш, проста шкия смисъл. Напротив, дори точно обратното, бих искал да ги събера, това имам предвид. Да ги стегна. Или не, искам да кажа. Изобщо не бих ти пипнал бедрата. За нищо на света, дори и с пръчка. — Имаше чувството, че очите му се нажежават, а дробовете му не работят както трябва. — Не че на бедрата ти — продължи той още по-бързо — им има нещо. Изобщо не казвам, че бедрата ти са

противни или нещо подобно, и определено не казвам, че при сгоден случай, нали ме разбираш, не бих… те са чудесни бедра и трябва… ъ-ъ-ъ… много да се гордееш с тях, само дето не съм се съсредоточил върху идеята да ти разтворя бедрата, освен в онзи смисъл, нали знаеш, да ги разделя от твоята… от твоята… — тук вече Гордън пресъхна окончателно. Издаде звук на котарак, който се дави с рибена кост. — От — изхъхри той — от твоята… как го рече?

Мълчание.

Гордън забеляза, че всички във вагона го гледат. Леко се задъхваше.

— За Бога — въздъхна измъчено жената, после бутна настрани чантата му и седна до него.

Гордън усети как по челото го гъделичка солена струйка. Варварският му дезодорант губеше битката срещу потта. Всъщност сместа от напръсканите химикали и собствената му изобилно бликаща пот съвсем не действаше за пропъждане на миризмите, а напротив, като че ги привличаше неудържимо от всички страни. Из главата на Гордън с налудничава настойчивост се въртеше въпросът: защо всички мъжки дезодоранта имат названия като „Варварин“, „Дивак“ или „Рис“ — все създания, които не се славят с особено благоухание. Рисът е голяма котка, нали така? Гордън нямаше представа как точно миришат големите котки, но подозираше, че лъхат на козина, котешка храна и разни секрети, а не на планински въздух, алпийска роса и лавандулов сладолед. С известно закъснение той осъзна, че се хили и примигва срещу жената като ухилен, примигващ идиот.

— Извинявай… аз… виж какво — изхриптя Гордън. — Много съжалявам. Мисля, че не започнахме както трябва.

— Ти ли си Немо?

— Немо. Да. Е, нали разбираш, името ми е Гордън. Но Немо е псевдонимът ми в… чакай, откъде знаеш?

Най-сетне Гордън проумя, че става нещо странно. Красива жена го беше заговорила във влака с хакерското име, което пазеше в тайна от целия свят.

— Какво става? — попита той. — Откъде знаеш, че хакерският ми псевдоним е Немо. Не съм го обявил на всеослушание. Чакай малко… Знам, какво става.

Тя кимна.

— Започваш да разбираш.

— Не съм много привлекателен ерген — каза той. — От две години не съм имал приятелка. Една — да ме прощаваш — извънредно красива жена със страхотни дрехи — така си е, какво да правя — се обръща към мен в сутрешния крайградски влак. И

отгоре на всичко знае хакерското ми име.

— Вече ти се прояснява — каза жената.

— Чакай малко — каза Гордън и избърса с длан потта от челото си, или по-точно я набута обратно в косата. — Да не си стриптийзьорка?

Възмущението на жената избухна само след част от секундата.

— Какво?

— Ами, нали разбираш — каза Гордън и отново се обля в пот. — Някъде преди около четири месеца съобщих по мрежата данните от кредитната си карта на една фирма за поръчка на стриптийзьорки и оттогава ни вест, ни кост. В сайта им пише, че се преместили в Гданск. Аз… такова… поръчах да прилича на Тори Еймъс, ама не бих се оплакал от промяната. Ти определено си… ъ-ъ-ъ… по-хубава от нея.

— Не — каза жената.

— Напротив, по-хубава си — възрази Гордън.

Но разбираше, че изобщо не става дума за това. Дълбоко в себе си се чувстваше ужасно окаян и все пак някаква идиотска част от мозъка му упорстваше да изтласква думи навън през устата. Млъквай, заповяда си той. Веднага спри да говориш! Тази жена е изтънчена и красива. Явно се интересува от теб, поне колкото да те заговори. Дръж се нормално. Завържи разговор. Но мозъкът му сякаш бе изпаднал в някакъв самоунищожителен спазъм.

— Уж трябваше да струва само четирийсет и пет лири — мънкаше той — или петдесет и пет, ако е с песен, но после прехвърлиха петстотин двайсет и две лири на албанска банкова сметка и от кредитната компания рекоха, че нищо не можели да направят. Рекоха да си анулирам картата. Издадоха ми нова. — О, боже — сепна се той. — Какво говоря? Какво говоря?

— Това — отвърна жената — е уместен въпрос.

— Извинявай. Аз съм идиот. Ти не си стриптийзьорка, виждам.

— Така е — кимна жената.

Гордън отпусна глава и закри лицето си с длани.

— Аз съм идиот. Пелтечещ идиот.

— Така изглежда — съгласи се жената.

Влакът невъзмутимо летеше напред.

* * *

— Немо, случвало ли ти се е напоследък нещо странно?

Гордън сви рамене.

— Не, не. Нищо необичайно. В живота ми никога не се случва нищо вълнуващо. С две думи… пък и с повече, ако искаш… такова е моето съществуване. Нищо интересно. Нищо необичайно. Освен — добави той след кратко колебание — тъпите електронни реклами по телефона.

— Електронни реклами по телефона?

— Знам. Малко е смахнато, нали?

— Какво точно искаш да кажеш?

— Разни хора звънят по всякакво време, предлагат ми увеличение на пениса… пардон, на мъжествеността и тъй нататък. Увеличение на моята мъжка… моя мъжки. Мъжки мъж. Оная работа, искам да кажа. Щуро, нали?

Жената го изгледа многозначително.

— Странно — каза тя.

— Именно. Странно. Точно така.

— Значи е започнало — каза жената.

Гордън я погледна.

— О, така ли?

Тя кимна. Очертанията на лицето й бяха поразително красиви. Гордън дълбоко си пое дъх. Сърцето му изпълняваше мексикански танц по ребрата, но той се помъчи да го овладее. Може би не всичко беше загубено. Може би все още имаше шанс да поговори с нея, да извърти някак разговора и да я покани на среща.

— Тъй значи — каза Гордън. — Не чух добре името ти.

— Не съм ти го казвала — отвърна жената.

— Сигурно затова не съм го чул — каза той.

— Сигурно — съгласи се тя.

Кратко мълчание.

— Би ли ми казала името си?

— Ще чуеш ли добре, ако го кажа?

— Непременно ще се постарая.

— Тинтири.

— Тинтири, колко хубаво име — изтърси машинално Гордън. — Чакай, чакай — проумя той изведнъж, — ти ли си Тинтири? Онази Тинтири? С която поддържах контакт по електронната поща? Леле, ама ти си била мацка и половина. Така де, мислех си, че ще излезеш някой с лява резба. Ама ти изобщо не си с лява резба, нали? А пък аз те мислех за мъж! Представяш ли си? Макар че в теб май наистина има нещо мъжко, нали, тъй че не съм бил чак толкова заблуден. Нещо мъжествено, или не точно мъжествено, но… — усещаше как езикът му набира скорост като неопитен велосипедист, устремен по надолнище срещу

тухлена стена. — Очевидно е, че не си мъж. Само идиот би те нарекъл мъж. Така де, да вземем дрехите ти например — те са много показателни. Женствени ли рекох? Исках да кажа показателни. Или не, обратното. Показателни ли рекох? Исках да кажа женствени, много женствени, нищо мъжко няма в тях, не и с… ъ-ъ-ъ… природни дадености като твоите. Тоест, може да има определено излъчване, определено мъжко излъчване около теб, но в добрия смисъл, не като да имаш мустаци или да си някаква мъжкарана, а нали разбираш — сила, решителност и други такива мъжествени работи — разговорът определено не вървеше на добре. — Не че приличаш на мъж — категорично заяви той. — Ни най-малко. Ти си типично момиче. Едно такова момичешко момиче. С много хубави дрешки. Просто в теб има някакво свойство, ако ме разбираш. Категорично не е нещо такова… хм… така де, веднага си личи, че нямаш космати гърди. О, боже.

Той опита да се усмихне, но веднага спря, защото от това лицето му само се сбръчка като смачкана салфетка. Помисли още малко и добави: „Ъ-ъ-ъ“ и „Точно така“. Млъкна.

Тинтири гледаше Гордън както някой вегетарианец би погледнал чиния телешко варено, донесено на масата му по грешка.

— Е, винаги ли ходиш така облечена? — подхвърли колебливо Гордън, търсейки тема за разговор. — Имам предвид из влаковете и тъй нататък.

— Виж какво — каза тя. — Нямам време за щуротии. Ние нямаме време за щуротии. Ти получаваш електронна поща по телефона. Системата те е засякла като потенциален проблем.

— Ясно — каза Гордън. — Система, проблем, разбрано.

— Затова ние се интересуваме от теб.

Той се поободри.

— Интересувате се от мен?

И в същото време се чудеше кого ли има предвид под „ние“.

— Немо, заплашва те сериозна опасност. Бъдещето на света е под въпрос. Разбираш ли, какво ти говоря?

— Говориш? — повтори Гордън. — Разбирам. Под въпрос, да.

Но не я слушаше, защото се мъчеше да събере цялата си храброст, без да се изчерви или пак да се облее в пот. Въпреки катастрофалния му опит за разговор, тя бе казала, че се интересува от него. Какъв по-ясен сигнал му трябваше? Давай, каза си той. Действай! Вдиша с пълни гърди и заговори:

— Заета ли си довечера? След работа, искам да кажа. Ако си заета, няма нищо, всъщност дори очаквам да си заета, но, ха-ха, рекох си да попитам. Може пък да ми провърви, нали разбираш. От питане глава не боли, нали така? Тоест… така де. Може и да

боли, знам ли. Не ми е работа, ха-ха, да ти казвам какво да вършиш или да не вършиш. Казвам само, че е съвсем нормално човек… тъй де. Е, за довечера? Да пийнем по нещо, а? Само по чашка? Или няколко. Не възразявам. Не съм въздържател. И не съм стиснат, можеш да пиеш колкото си щеш. Ще те черпя, додето се държиш на крака. И още толкова. Каквото кажеш. Не възразявам. Няколко бутилки вино, ако искаш. Или шише джин. Или много шишета… осем, да речем.

— Немо — каза Тинтири. — Слушаш ли ме?

Гордън енергично закима.

— Слушам.

— О, не — каза Тинтири.

— О, не — повтори Гордън и сърцето му тихо скръцна. Тя щеше да го отхвърли. Беше се представил като пълен глупак. Тръпка на печално предчувствие сви вътрешностите му.

Но не беше това.

— По дяволите — възкликна Тинтири.

Гледаше покрай него, към дъното на вагона.

Гордън проследи погледа й. В отсрещния край на вагона стояха двама мъже. Бяха облечени с фракове и което е най-странно, носеха цилиндри. Фактът, че носеха и тъмни очила, им придаваше особено нелеп вид. Бяха двама и оглеждаха вагона, въртейки глави насам-натам с механична прецизност като стъклочистачки.

— Кои са тия? — попита Гордън. — Познаваш ли ги? Доста необичайно са облечени, нали?

— Да речем — отговори Тинтири, — че са служители на реда.

— Какво, кондуктори ли? Не бях виждал влаков кондуктор с цилиндър — Гордън любопитно се вгледа в двамата. — Но знаеш ли? Всъщност не ме изненадват. Напоследък май целият свят се е побъркал. Странно, както казваш самата ти.

Двамата с цилиндрите вече гледаха право към Гордън и Тинтири.

— Олеле — каза Гордън, ровейки из задния си джоб за билета. — За теб ли идват? Да не би да си без билет?

— Не идват да ни проверяват билетите — каза Тинтири. — Немо, слушай внимателно. Трябва веднага да дойдеш с мен.

От изненада Гордън имаше чувството, че е глътнал сабя.

— Ти искаш? — повтори той. — Да дойда с теб? Ти? Да дойда? Искаш?

— Точно така — отговори Тинтири и се изправи.

Не изпускаше от поглед двамата с цилиндрите. Те пък гледаха право към нея.

— Аз? — каза Гордън. — Ти? Ама… това е фантастично.

Фантастично! Да вървим. Можем да пием кафе.

— Нямаме време за това — каза Тинтири.

Двамата с цилиндрите тръгнаха към тях между седалките.

— Близо до гарата има едно кафене… — продължаваше Гордън.

— Трябва да тръгваме незабавно — отсече Тинтири и тялото й се напрегна.

Напрежението бе очевадно поради невероятната обтегнатост (а също тъй и обтегнатата невероятност) на костюма й. Тази, тъй да се каже, оголена видимост на физическата реакция разсея Гордън някъде към средата на изречението.

— Хм… ъ-ъ-ъ… — каза той. — Да тръгваме, правилно. Само че… — той изведнъж се опомни. — … в момента сме между две гари.

Тинтири вдигна ръце и подгъна коляно пред себе си, сякаш искаше да изобрази каратист от японска анимация. Гордън видя как стегнатите мускули на ръцете и раменете й се преливат като живак под прилепналите дрехи.

Двамата с цилиндрите наближаваха.

Изведнъж Тинтири подскочи, Гордън ахна. Левият й крак беше подгънат под нея, десният стърчеше настрани от тялото като чучур на потресаващо шикозен модернистичен чайник. Тя излетя във въздуха, отметнала дясната си ръка за удар, с какъвто би се гордяла мис Пиги. С лявата посегна над главата си и сграбчи шнура на аварийната спирачка, изпънат под тавана на вагона.

За няколко — изпълнени с нямо изумление — секунди тя просто увисна така. Точно в този момент влакът завиваше почти на деветдесет градуса през Клапъм Фолкън Парк. Гордън усещаше как вселената се люшка заедно с движението на влака и зяпаше смаяно как висящото тяло на Тинтири бавно описва полукръг.

После кракът излетя напред.

Ударът улучи първия цилиндроносец право в гърдите. Той отхвръкна назад. За смаяните очи на Гордън изглеждаше, че невидимо въже, омотано около кръста на човека и провлечено през целия вагон, внезапно е било дръпнато едновременно от десетина яки мъже в следващия вагон. Размахвайки ръце като марионетка, той летеше заднешком, сякаш падаше хоризонтално по цялата дължина на пътеката.

Накрая улучи плъзгащата се врата в дъното на вагона и шумно рухна на пода.

Всички пътници зяпнаха падналия човек. После като един завъртяха глави към Тинтири и Гордън. Вторият цилиндроносец се навъси.

Тинтири отново бе слязла на пода и двамата с непознатия мъж започнаха някакъв своеобразен юмручен двубой. Размахваха със светкавична бързина ръце пред гърдите си, сякаш правеха ускорена демонстрация как се плува по кучешки. Същевременно отмятаха глави назад и по изкривените им лица бе изписано онова тревожно изражение, което придобива човек, когато отваря шампанско и се бои, че тапата ще го улучи право в окото. От време на време ръката на Тинтири срещаше тази на противника и се раздаваше рязък плясък.

Скоростта на движенията им беше главозамайваща.

Зашеметеният Гордън се надигна от седалката и залитна. Задействани от шнура, аварийните спирачки най-сетне влязоха в действие и влакът бързо намаляваше скорост.

Вторият цилиндроносец се изправи на крака и тръгна обратно към схватката.

Влакът спря.

— Когато ти кажа бягай — прошепна Тинтири с обтегнати устни, — бягай.

— Какво да правя, като ми кажеш „бягай-бягай“? — попита Гордън.

Продължавайки да размахва ръце с фантастична бързина, Тинтири му хвърли изпепеляващ поглед.

— Сериозно — каза Немо с нервно потрепващ глас. — Какво да правя, като ми кажеш „бягай-бягай“?

— Бягай! — изкрещя Тинтири и се хвърли към вратата. След миг излетя навън и хукна нагоре по тревистия насип.

— Чакай! — викна Гордън след нея. — Не ми даде телефонния си номер…

Усети как нечия здрава ръка се впива в рамото му. Извърна глава и видя, че двамата с цилиндрите и тъмните очила стоят точно зад него. Онзи, който го държеше за рамото, изрече със стоманен глас:

— Арестуван си.

Незабавно му сложиха белезници пред очите на всички останали пътници.

Трета глава
Разпит

Двамата от тайните служби (поне за такива ги сметна Гордън) го свалиха все тъй окован на гарата Ватерло. Голям позор.

Пред гарата го напъхаха в черен автомобил и влязоха подир него, блъскайки цилиндрите си в ниския таван на колата. Но колкото и да е странно, цилиндрите не паднаха от главите им. Немо се зачуди дали не са прикрепени под брадата с незабележими каишки.

Потеглиха и не след дълго вече се носеха с бясна скорост из поредица от необяснимо къси улички и остри завои, досущ като електрически импулс, препускащ на зигзаг по печатна платка. Гордън се опита да проумее какво става с него. Денят беше необичайно наситен със събития, а още нямаше девет сутринта. Бе срещнал най-красивата жена на света; по-точно тя се обърна към него. Беше влюбен. Нямаше смисъл да го отрича. Любов от пръв поглед. При тази мисъл из главата му се разнасяше тихо съскане като от таблетка витамин С, която се разтваря във вода. Влюбен. А после схватката, скокът от влака. И ето че сега се намираше под арест.

Странно, но арестът след разговора с Тинтири не му се струваше неправдоподобен. С някаква дълбоко заровена част от съзнанието си усещаше, че е правилно да бъде арестуван след срещата с нея. Беше повел разговора ужасно зле. Заслужаваше наказание. В края на краищата тя бе жената, с която възнамеряваше да прекара остатъка от живота си, или поне жената, в чието легло щеше да опитва да се пъхне до края на живота си. А се държа тъй глупаво, тъй безкрайно недодялано. След подобно изпълнение заслужаваше да го арестуват. Щеше ли някога да я види отново? И ако да, щеше ли да се представи по-добре? Тази мисъл неуморно бръмчеше из главата му.

След броени минути колата спря пред здание с плътни бетонни стени без прозорци. За момент мозъкът на Гордън се избистри като разтопено масло. Явно не бяха го арестували, задето се е издънил в разговор с красива жена. Което на свой ред го водеше към въпроса: защо бе арестуван? По какво обвинение?

— Хей — каза той на двамата си пазачи. — Защо съм арестуван?

Те не отговориха.

Грубо го избутаха от колата, въведоха го в зданието и след

кратък преход по бежов коридор попаднаха в малка стаичка. Двамата с цилиндрите настаниха Гордън на стол пред маса с пластмасов плот. Едната стена на стаята бе покрита изцяло с огромно огледало.

Цилиндроносците застанаха пред него със скръстени ръце. Зад черните очила израженията им бяха непроницаеми.

— Мистър Едикойси? — попита първият.

— О — каза Гордън. — Здрасти.

— Вие сте Гордън Едикойси. Живеете в апартамент, имате си служба, водите нормален живот.

Човекът отсреща говореше с отчетлив американски акцент, но в интонацията му определено имаше нещо странно. Сякаш беше автомат с повредено електрозахранване, което се засилваше и отслабваше безпорядъчно, при което ударенията падаха на най-невероятни думи и изреченията му се пресичаха с паузи и мълчания на най-странни места. Гордън си помисли, че говори като Библията на крал Джеймс — в нея също изписваха с курсив най-неочакваните думи.

— Да — каза Гордън.

— В този живот — продължаваше човекът с цилиндъра — вие сте примерен гражданин. Дори помагате на своята хазайка. Наскоро например й наточихте ножчето, защото беше захабено.

— Тъпо — каза Гордън.

Човекът от тайните служби леко приведе глава наляво.

— Ножче се точи, когато е тъпо — поясни Гордън. — Не захабено. И е тъпо да разправяте, че съм помагал на хазайката. Аз съм собственик, нямам хазайка.

— Вие обаче имате — продължи невъзмутимо онзи — и друга, далеч не тъй примерна самоличност. Вие сте хакер. В царството на хакерите сте известен под името Меан-у.

— Немо — поправи го Гордън. Щом изрече това, веднага си помисли, че не биваше да признава толкова бързо. — Искам да кажа — добави той, — че ако бях хакер… не казвам, че съм такъв, но да допуснем, нали разбирате… та, ако бях хакер, нямаше да си избера име от рода на Тъпчо или нещо подобно, нали така. Щях да се нарека някак по-звучно, да речем Немо. Казвам го само за пример. Не че наистина се наричам така.

Знаеше, че отново почва да бръщолеви. Но не можеше да се удържи. Това беше тик, независим от волята му.

Човекът от тайните служби разлисти някаква папка върху бюрото.

— Извинявам се — каза той. — Немо, разбира се.

— Ами… да, както казах. Не че е истина. Само да пред… — Гордън се озърна към втория човек от тайните служби — …

положим. Ако изобщо допуснем, че съм готов да върша нещо тъй незаконно като хакерството, което естествено не бих си позволил — гласът му изтъня и секна. Двамата го гледаха странно. — Вижте — заяви откровено той. — Не искам да бъда груб, но… от къде на къде цилиндри? В края на краищата вече не сме във викторианската епоха, нали? А и тъмните очила не отиват на цилиндрите, прав ли съм? Така де, имало ли е изобщо слънчеви очила през викторианската епоха? Вие — той кимна към по-близкия. — Как ви е името?

— Що се отнася до вас, нямам име. — Човекът умело хвана с два пръста периферията на цилиндъра и лекичко го намести. — Наричайте ме просто Гент. От категория „А“. А-Гент.

— Мистър Гент — Гордън направи усилие да се усмихне. После се завъртя към другия. — А вашето име?

Онзи погледна Гента, който каза:

— Той също е Гент.

— Не може ли сам да ми отговори?

— Няма значение — каза първият Гент. Изглеждаше леко раздразнен. — Моля, не забравяйте, че ние ви арестувахме.

— С други думи — подсказа Гордън, — вие задавате въпросите.

— Да — потвърди доволно Гентът. — Изразихте се извънредно добре.

— Чудесно — каза Гордън и отново опита да се усмихне. — Питайте.

— Надявахме се — отвърна Гентът, леко смутен от неговото покорство — сам да си признаете.

— Какво да си призная?

— Че сте хакер с прозвище Немо.

Гордън скръсти ръце.

— Най-енергично.

За момент настана мълчание.

— А — каза Гентът и тъмните очила плъзнаха няколко милиметра по-надолу по носа му. — Означава ли това, че най-енергично си признавате всичко? Или че най-енергично отричате?

— Да — каза Гордън. — Първото.

— Първото?

— Първото.

— Разбирам — каза колебливо Гентът. — Сега ще трябва да ни кажете имена. Да предадете приятелите си. Да сътрудничите изцяло.

— Всъщност нямам приятели — каза Гордън. — Но ако имах, щях да ги предам, искам да кажа. Честна дума. Сега може ли да си вървя?

Двамата Генти се спогледаха.

— Откровено казано — подхвърли неуверено Гентът, — свикнали сме на малко повече съпротива — той се усмихна печално. — Или поне на малко по-ясна съпротива. Да не би да се съпротивлявате, мистър Едикойси?

— Не бихте ли си поискали — проговори за пръв път другият Гент — телефонния разговор?

Имаше скърцащ и доста треперлив глас; нищо чудно, че досега се въздържаше от приказки.

— Телефонният разговор ли?

— Нали знаете, онзи, на който имате право. Едно обаждане по телефона.

— Не съм сигурен — отвърна предпазливо Гордън. — На кого да се обадя?

— Например на адвоката си — посъветва го първият Гент.

— Нямам адвокат като такъв — призна Гордън. — Просто нямам. Макар че всъщност… имаше един на име Пендълтън. Той ми завери документите за апартамента. Нотариус или нещо подобно. Имаше офис над магазина за стари мебели на Хай Стрийт във Фелтъм. Сигурно мога да му позвъня. Тъй де… ако смятате, че е добра идея.

— Да, много добра — този път първият Гент се усмихна широко. — Много. Хайде, давайте.

— Какво да давам?

— Поискайте си телефонния разговор.

— Ами…

— Поискайте го — настоя Гентът. — Хайде.

— Добре де — съгласи се неуверено Гордън. — Може ли се обадя по телефона, ако обичате?

Двамата се спогледаха. По устните на мистър Гент плъзна усмивка. Той се изпъна в цял ръст, леко разкрачи нозе, после заговори монотонно, сякаш рецитираше наизустена фраза:

— Но за какво ви е телефонен разговор, щом нямате уста?

— Моля? — отвърна Гордън. — Имам уста. Вижте — той потупа с пръст устните си. — Его ми я мммм. Мм мммм. Ммм?

Двамата Генти вече се кискаха неудържимо, Гордън се завъртя на стола и зърна отражението си в огледалото на отсрещната стена. Устата му бе изчезнала: от носа до брадичката вече имаше само гладка кожа. Веждите му подскочиха и опитаха да се укрият под косата. Около ирисите му се виждаше бялото на очите. Ама че работа!

Той плъзна длан по мястото, където преди малко беше устата му, но откри само гладка плът без никакъв отвор. Усещаше под кожата си зъбите и езика, но устата беше напълно зараснала.

Твърде странно.

Широко усмихнат, първият Гент седна до масата срещу Гордън.

— Може би вече ви стана ясно, мистър… Едикойси? Може би сега ще… проявите готовност да подпомогнете нашето разследване?

— Мм мм ммммм — заяви тутакси Гордън и енергично закима с глава.

— Нека започнем — каза Гентът — с името на първия ви контакт.

— Мммммм ММММ! — отвърна Гордън.

Този път Гентът се поколеба.

— Вие разбирате — продължи той вече не толкова уверено, — че сме твърде заинтересовани да заловим водещия хакер, терористката, която се представя под името Тинтири. Нали… разбирате?

— Ммм — каза Гордън.

— Къде се намира в момента тя?

— МммммМ Мхмм мМ М мМмммммм мммммм — каза Гордън. — Мммм Мммммм мМММ мМ ммМ Мммм Мммм Мммм.

Настана мълчание.

Веждите на Гента се бяха сближили и върху челото му изникнаха бръчки като празно петолиние. Той извърна глава към партньора си.

— Виж какво — каза тихичко Гентът, — май няма да стане, нали?

Вторият Гент бе свалил черните очила и разтриваше червената следа от тях върху носа си.

— Е, аз можех да ти го кажа от самото начало — изскърца гласът му.

— Слушай, само недей пак да започваш — изръмжа първият Гент. — В един екип няма място за „нали ти казах“.

— Ама изобщо не си го обмислил, нали? — изцвърча вторият.

Първият Гент размаха юмрук из въздуха над скута си — жест, издаващ по-скоро отчаяние, отколкото гняв.

— А пък ти да млъкваш, 38VVc31029837495_5444, разбра ли? — отсече той.

— Хей! — изписка възмутено вторият. — Ти използва истинското ми име!

— О! — сепна се първият и раменете му изведнъж провиснаха. — Да му се не види — мрачно добави той.

— Не бива да използваме истинските си имена пред тях! — викна вторият Гент. — Правилата го забраняват! Те не бива да знаят истинските ни имена!

— Едва ли ще го запомни — побърза да възрази първият.

— Не е там работата!

— Ммм мммм мм — вметна Гордън.

Първият Гент се завъртя на стола, за да погледне втория право в очите.

— Виж какво. Съжалявам… разбра ли? Извинявай. Изплъзна ми се от устата. Не биваше да става. Е, доволен ли си? Извинявай. Чу ли ме? — той помълча, после добави с онзи тон, който хората пазят само за най-мрачните забележки: — Твоят елементарен и тъп трик със запечатването на устата мъничко ме раздразни, това е.

— Да не забравяме, че идеята беше твоя.

Първият Гент притисна темето си с две ръце.

— Слушай — каза той. — Хайде да почнем отначало, бива ли?

Но вторият Гент очевидно се беше вкиснал.

— На теб нямаше да ти хареса, ако бях изтървал истинското ти име пред него — злобно подхвърли той.

— Стига си се заяждал, ако обичаш — подкани го първият Гент. — Всеки може да сбърка.

— Лесно ти е на теб — продължи да се цупи вторият.

— Дай да забравим всичко и да почнем отначало — каза първият Гент. — Разпечатай му устата и да почнем отначало.

Вторият Гент с невероятното име 38VVc31029837495_5444 смаяно завъртя глава към колегата си.

— Какво?

— Разпечатай му устата.

— Аз ли?

— Ти, разбира се.

— Не знам как да я разпечатам.

По лицето на първия Гент изведнъж се изписа непоносима умора.

— Какво?

— Това не беше включено в задачата. Ти рече да му запечатам устата. Изобщо не е ставало дума да му я разпечатвам.

— Много ясно, че трябваше да я разпечаташ. Каква полза да му запечатваме устата, без после да я разпечатаме? Приличам ли ти на идиот? Недей — добави високо той, — недей да отговаряш. Беше риторичен въпрос.

Гордън с интерес прехвърли поглед от лицето на единия към лицето на другия и обратно. Пое си дълбоко дъх през носа, доколкото бе възможно. Раздаде се противното бълбукане на въздух, минаващ през запушени синуси. Двамата Генти извърнаха глави към него и по лицата им се изписа отвращение.

— МмМм — каза Гордън.

Но усещаше, че всъщност няма за какво да се извинява. Не разполагаше с кърпичка, а дори и да имаше — как да я използва с оковани ръце? Реши, че при дадените обстоятелства се справя доста добре.

— Аз рекох да седнем и да го обмислим — каза вторият Гент с писклив глас, в който звучеше наранена гордост — ама не, та не, ти не се съгласи. Трябвало да бързаме, тъй рече.

Първият отчаяно вдигна ръце към тавана.

— Дай просто да го приспим и да почнем отначало. И хайде — повиши той глас, за да прекъсне втория, — да не нагазваме из въпросите кой е виновен и кой кого тормози. Бива ли? Сложи го да спи, дай му нова уста и утре ще почнем отначало.

— Да спя? — каза Гордън. — Но аз не съм уморен.

По-точно каза: „Мм М? Мм м Мм Мммм“. Но смисълът беше същият.

Сетне в ръцете на втория Гент изневиделица се появи странно устройство. То висеше на дясната му китка като малък полилей, но Гордън имаше време да различи, че всъщност е миниатюрна въртележка с кончета и рошави мечета — като онези, които хората слагат над бебешките кошчета. Колелото се завърти, разпръсквайки тенекиените, механични звуци на песничката „Еделвайс“. Щом разпозна мелодията, главата му натежа от умора и той потъна в сладък сън.

Четвърта глава
Съществен избор

Пискливият звук на будилника събуди Гордън. Той се надигна и седна в леглото. Ама че странен сън беше сънувал. Не обезпокояващ или страшен, но… странен. Той широко отвори уста и опипа с пръст устните си отвътре. Да, определено ги имаше, както и разни неравности, подутини и ожулени места. Хвана с два пръста парченце олющена кожа от устната си и дръпна. Заболя го; това пък го накара да се запита защо прави така. Той нададе специалното си утринно пъшкане. Имаше различни видове пъшкане за разните периоди на деня. Утринното беше малко по-глухо, по-гърлено и по-отчаяно от онова, с което пристигаше на гарата и откриваше, че влакът е закъснял с четирийсет минути, или другото, с което посрещаше новината, че десет минути преди края на работното време му възлагат нова задача.

Будилникът като че продължаваше да дрънчи. Със смътното усещане за нещо нередно той осъзна, че не е будилникът. После си спомни, че изобщо няма будилник. Звънът долиташе от телефона.

Това също изглеждаше странно. Преди няколко вечери бе изтръгнал шнура на телефона. И все пак ето че проклетата машинка звънеше. Той стана и пристъпи натам. Откъснатият шнур лежеше сгърчен на килима. Гордън плахо вдигна слушалката.

— Ало.

Раздаде се гласът на Тинтири:

— Време е да се срещнеш с водача ни.

— С водача?

— Да.

В сънения му мозък нещо прещрака. Първата му мисъл бе: значи не е било сън. Втората: трябва да я поканиш на среща… овладей страха, покани я. Кажи й: бих предпочел да се срещна с теб, дай да си устроим интимна вечеря за двама на свещи, идвам да те взема в седем. Но в действителност каза:

— Да, с водача, разбира се.

— Чакай ме до закусвалнята „Перла на сандвичите“ на Хай Стрийт във Фелтъм — каза тя. — След двайсет минути.

— Добре — каза той като насън. После мозъкът му хълцукна. — Хей, как можеш да ми звъниш, когато шнурът…

Но връзката бе прекъснала.

* * *

Когато отново видя Тинтири, тя изглеждаше все тъй хубава, както я помнеше, само дето красивите й очи се криеха зад странни слънчеви очила в причудлив модернистичен стил. Бяха много необичайни. От краищата на овалните тъмни стъкла се виеха настрани по четири разклонения като паешки крака, инкрустирани с диаманти.

— Ъ-ъ-ъ — подхвърли Гордън, докато вървяха заедно по Хай Стрийт. — Много хубави очила.

— Мислиш ли? — отвърна Тинтири. — Не съм ги избрала аз. Обикновено ги хвърлям.

Това смути Гордън.

— Обикновено ги хвърляш? — повтори той.

— Те обаче редовно се връщат.

— Връщат се? Имаш предвид очила-бумеранг?

— Естествено, че нямам това предвид — каза раздразнено Тинтири.

— Не разбирам.

— Много ясно, че не разбираш. Ти търсиш отговори.

— Да, не би било зле.

Сякаш за да демонстрира надменната екстравагантност на слънчевите очила, Тинтири ги смъкна от носа си и ги запокити насред уличното движение. Гордън гледаше, очаквайки всеки момент да долетят обратно върху лицето й, но това не се случи.

— Хайде — каза тя и се отправи към автобусната спирка.

* * *

От Хай Стрийт хванаха автобус номер 256, в който Тинтири изглеждаше крайно неуместно с пластмасовото си облекло, макар че седнаха на горната платформа, и то най-отзад. В края на маршрута се прехвърлиха на автобус 317. После известно време вървяха пеш, като Тинтири през цялото време се озърташе през рамо по доста параноичен начин.

— Сънувах нещо много странно — каза Гордън. Вчерашните събития не спираха да го тормозят.

— Тъй ли?

— Сънувах, че някакви специални агенти ме арестуваха и после… ъ-ъ-ъ… Сигурно ще ти се стори странно. Но те, разбираш ли, изтриха устата ми.

Тинтири остана невъзмутима.

— Само устата ли?

— Какво?

— Някакви други отвърстия? Или само устата?

— Мисля, че беше само устата. Така де, не мога да бъда сигурен. Ти май не си много изненадана.

— Бях там, когато те арестуваха, забрави ли? Да, не съм изненадана от тоя номер с устата. Те могат да те променят, ако искат. Промяната трае около час или по-малко.

— Как е възможно? Няма никаква логика.

— Не питай мен — отвърна високомерно тя. — Чакай да се срещнеш с Водача, Той знае отговорите.

Продължиха напред.

Най-сетне Тинтири го въведе в сграда с крайно съмнителен вид някъде около Айлуърт.

— Тук ли е той? — попита Гордън. — Водачът, искам да кажа.

— Да — отговори тя, без да го поглежда.

— Не може ли да си позволи нещо по-изискано?

— Така предпочита.

— Няма ли си име?

— Той ни е като баща — каза Тинтири. — Като Авраам за нашия народ. Наричаме го Смърфей.

— Смърфей — повтори Гордън. — Ясно.

Изкачиха се с асансьор, нашарен с пъстри картинки от някой си — ако можеше да се вярва на подписа — Скузман. Той бе успял да наруши традиционните представи за асансьорна декорация чрез огромно и крайно преувеличено изображение на мъжки репродуктивен орган върху лявата стена. Върху вратата пък бе провел дързък експеримент с образ и слово, изписвайки всички възможни варианти на думата „тестиси“, сякаш с надеждата чрез проби и грешки да стигне до верния правопис. Думата беше изписана със „з“, с двойно „с“, с два пъти „е“ и накрая, колкото и да е странно, без първата буква.

Гордън тъкмо приключваше с четенето на списъка, когато вратата се отвори. Той последва Тинтири по сумрачен коридор, лъхащ на амоняк. Пред една от вратите тя спря и почука.

Вратата се отвори.

Стаята зад нея беше почти гола. Имаше две кожени кресла с винен цвят, разположени едно срещу друго. Единствената светлина идваше от няколко свещи, закрепени по най-горната лавица на празна библиотечка. Други мебели нямаше. Маслено-зелените тапети се лющеха на места; ъглите тънеха в сянка.

Вратата бе отворена от някакъв тип с бръсната глава и дъждобран от „Армани“. А човекът, когото бяха дошли да видят — Смърфей — седеше на едно от креслата сред стаята.

Главата му беше съвършено плешива, миниатюрни очила със сини стъкла се крепяха върху носа му без помощта на дръжки. Кожата му беше синкавочерна, а изражението — спокойно, дори безметежно. И в същото време заедно със спокойствието у него се долавяше отчетливо напрежение. Целият му облик излъчваше власт и авторитет. Гордън прецени на око, че трябва да е висок поне два метра. Може би дори два и половина. Обгръщаше го излъчване на могъщество, компетентност, разум и мъдрост. Държеше ръцете си пред гърдите, опрял пръст срещу пръст…

— Немо — каза той, без да обръща глава или да поглежда към Гордън. — Влизай! Колко се радвам да те срещна.

— О, здрасти, здрасти — каза Гордън и прекрачи напред. — Несъмнено чувството е взаимно. Великолепно. Привет. Привет на всички.

Той се ухили на хората в стаята, опитвайки да излъчи безмълвно послание; очарован съм да попадна при вас. Но усети, че преиграва. Усмивката излезе някак заплашителна и по-скоро говореше: я ме вижте колко съм грозен, което изобщо не влизаше в намеренията му. Изнервен и обзет от чувството, че се представя като кръгъл глупак, той престана да се усмихва. Сетне обаче реши, че ще го сметнат за твърде мрачен, и се усмихна едва-едва. Това на свой ред му се стори малко надменно. Гордън разтвори устни и разшири усмивката с риск гримасата му отново да стане заплашителна.

— Фантастично — заяви той, защото му беше по-лесно да говори, отколкото да преценява точните степени на усмивката си. — Фантастично е да попадна тук. Страхотно. Здрасти. Привет. Как сте всички? Великолепно.

Мълчание.

— Ти си дошъл да търсиш отговори — прокънтя като гръмотевица гласът на Смърфей. — И аз мога да ти ги дам. Знам — добави строго той — какви въпроси се каниш да ми зададеш.

— Може ли да седна? — попита Гордън.

Лицето на Смърфей трепна едва забележимо, сетне отново си възвърна безметежното изражение, достойно за учител по дзенбудизъм.

— Да, да, седни, ако искаш — каза той. — Имах предвид следващите въпроси.

Гордън се настани на коженото кресло срещу него. Седалката се оказа много ниска и той бе принуден да кляка все по-надолу и по-надолу е надеждата задникът му най-сетне да влезе в контакт с тапицерията. Зачуди се дали просто да не се отпусне и да разчита, че няма да падне от високо, но това му се стори

неуместно. Особена ако се изтърсеше от една педя височина или повече. По-добре да поддържа контролирано спускане, поне докато е възможно. Затова продължи да прикляка все по-надолу и коленете му изпукаха. Той направи гримаса, сякаш с присвиване на очите можеше да се удържи във въздуха — например като обтегне кожата си, за да закрепи останалата част от тялото като в хамак. Но вече бе отминал точката на равновесието и нямаше друг избор, освен да се сгромоляса назад. Ръцете му неволно излетяха нагоре.

Когато се приземи в креслото, триенето на панталоните му по хлъзгавата тапицерия предизвика звук, наподобяващ пръдня.

— Това — каза той, срещайки нетрепващия поглед на Смърфей — беше креслото.

— Знам — отвърна Смърфей с непроницаемата физиономия на човек, който знае твърде много за твърде много неща.

— Както и да е — каза Гордън, след като се поразмърда, за да намери най-удобната поза и покрай това възпроизведе звука още два пъти. — Както и да е. Та, какво казваше?

— Ти искаш да ми зададеш въпрос — каза Смърфей. Тъй като Гордън не отговори нищо, той продължи: — Искаш да ме попиташ за Макатрицата.

— Да бе — каза Гордън. — Тъй де, защо пък не?

И той се разсмя нервно.

— Не мога да ти кажа какво е Макатрицата — заяви мрачно Смърфей.

— О — разочарова се Гордън. — Не можеш ли? Колко жалко.

Настана кратко мълчание.

— Не може ли поне да опиташ? — каза Гордън. — Само мъничко.

— Мъничко?

— Да ми подскажеш. Да се опиташ да ми обясниш какво е. Знае ли човек, може пък да се справиш по-добре, отколкото предполагаш.

— Не, не — възрази Смърфей, сякаш Гордън изобщо не разбираше за какво става дума. — Трябва да видиш с очите си.

— Добре де, разбрах. Но не можеш ли да ми разкажеш мъничко за нея? Общо описание. Резюме. Кратки сведения. Не е задължително да навлизаш в подробности.

— Никой — повтори Смърфей с леко раздразнен тон — не може да опише какво е Макатрицата. Човек трябва да я види със собствените си очи.

— Няма ли поне да ми намекнеш? — настоя Гордън.

— Не.

— Хайде де.

— Не.

— Моля те.

— Ти не разбираш цялата тънкост на…

— Не държа да ми я опишеш изцяло — измрънка Гордън. — Само в най-общи черти.

— Ти не ме слушаш. Тя просто не може да…

— От сърце ти се моля.

— Тя е затвор от виртуална реалност — повиши глас Смърфей, — в който всички ние сме хванати и поробени.

Той затвори очи и въздъхна дълбоко, за да си възвърне спокойствието.

— Видя ли — опита се да го насърчи Гордън, — не било толкова трудно, нали? Много добре беше, даде ми ясна представа. Очевидно тепърва ще трябва да науча повече конкретни подробности. Но бих казал, че в общи линии схванах идеята.

Той се усмихна.

— Но човек не може да възприеме идеята с пълна сила, докато не види всичко с очите си — каза Смърфей. — Докато не направи избора.

— Да направи избора? — повтори Гордън.

Смърфей посочи ниската масичка до креслото си. На нея имаше две малки чашки, всяка с обем от около четвърт литър. Едната съдържаше червена течност, а другата — синя.

— Трябва да избереш едно от тези питиета — каза Смърфей. — Изпиеш ли синьото, ще се събудиш в леглото си и ще можеш да сметнеш нашата среща за сън и да продължиш досегашния си живот. Изпиеш ли червеното обаче, сам ще се убедиш какво точно представлява Макатрицата.

Гордън погледна двете чаши.

— Какво е червеното питие? — попита той.

— Сок от червени боровинки — обясни Смърфей.

— Ясно. А синьото?

— Дезодорант за тоалетни „Алпийска свежест“.

— Е, това не бих го изпил — каза Гордън.

— Изборът — отвърна безстрастно Смърфей — си е твой.

Гордън се позамисли.

— Значи казваш, че ако изпия синьото, ще се събудя в леглото си?

— Да, в леглото си — потвърди Смърфей и след кратко колебание добави: — Или в болнично легло след промивка на стомаха. Но то си е все същото.

— Хмм — каза Гордън.

Смърфей се вторачи в него. После извърна глава да погледне

застаналата до вратата Тинтири и движението разклати миниатюрните очила, закрепени върху носа му. Той върна очилата на място и за всеки случай ги притисна с пръст.

— Виж какво — в гласа му почваше да звучи леко нетърпение, — не искам да те пришпорвам…

— Засякоха ни — каза гологлавият мъж. — СЕПИИТЕ са при Монумента. Трябва да се изнасяме бързо.

Смърфей се усмихна и се приведе напред.

— Мистър Немо, боя се, че трябва да избирате незабавно.

— Хмм — каза Гордън.

— Сериозно — настоя Смърфей. — Още сега. На секундата.

— СЕПИИТЕ наближават — обади се гологлавият. — Смърфей, няма време.

— Мисля… — Гордън протегна ръка и я задържа във въздуха като шахматист пред критичен ход. — Ми-и-исля… да… избера… хммм…

— Моля ви, мистър Немо, изберете веднага — рязко го прекъсна Смърфей.

— Добре де, добре — каза Гордън. — Червеното, Не, синьото. Не, червеното. Не, синьото. Червеносиньочервеносиньо. Ох, трудна работа, нали?

— Стига си се туткал, ами изпий червеното — обади се Тинтири от вратата.

— О, тъй ли мислиш? — каза Гордън. — Добре, значи червеното. Щом го харесваш, значи и аз ще го харесам.

Той се опита да отправи към нея чаровна усмивка, но се получи нещо като похотлива гримаса.

В същия миг Смърфей скочи на крака.

— Изчезваме — обяви той.

— Но трябва ли да изпия… нали разбираш… — каза Гордън.

— Излишно — отсече едрият мъж. — Това е само символ. Хайде.

И той хвана Гордън за ръката.

— Но аз наистина съм много жаден — възрази жално Гордън, докато Смърфей го измъкваше от стаята.

* * *

Четиримата минаха в някаква задна стаичка. Гордън подтичваше след Смърфей и се опитваше да разговаря с него дискретно. Тъй като за целта трябваше да се изправя на пръсти, тичайки подир него, това му придаваше неприятната прилика с балетист. Не че само по себе си има нещо неприятно да бъдеш

балетист, но Гордън не беше сам по себе си. Напротив, може да се каже, че беше в компания по себе си. Освен това, за да шепне на Смърфей, трябваше да приближи устни до ухото му, но не чак толкова близо, че да изглежда тъй, сякаш се кани да го целуне — нещо, което би било малко нахално, след като се бяха запознали току-що.

— Хей, мистър Смърфей — каза той, опитвайки да сдържа гласа си.

— Да — отвърна едрият мъж, без да го поглежда.

— Виж какво, мога ли да бъда откровен с теб? Не съм чак толкова заинтересуван от оная работа, нали разбираш, Макатрицата, де. Всъщност дойдох, защото си падам по Тинтири. Аз… такова… не знам дали като кажа „падам си“, изразявам какво точно изпитвам. Какви са чувствата ми към нея. Не само си падам по Тинтири. Работата не опира до дрехите, а до ума й. До нейната личност. Очевидно аз не съм безразличен към… ъ-ъ-ъ… телесните й прелести, но не бих искал да смяташ, че… ммм — той се изкашля. — Както и да е, няма да го увъртам, ами ще хвана бика право за… право за… е, знаеш какво имам предвид. Надявах се да я опозная по-добре. Едно капучино с две сламки, нали ме разбираш? На среща.

— Ти си избраният, ти си спасителят на човечеството — избоботи Смърфей. Очите му зад нелепите синкави очила бяха неразгадаеми.

— Спасителят… хм… спасителят ли? Наистина? Много мило, само че си мислех за друго. Ти познаваш Тинтири, нали? Ти си й нещо като приятел, прав ли съм? Значи можеш да ми кажеш дали ходи с някого. Разбираш ли? А?

— Дали ходи?

— Има ли си приятел? Или приятелка. Какъвто и да било приятел.

— Естествено, че има приятели.

— Не приятели — прекъсна го Гордън. — Приятели. Нали ме разбираш?

— Немо — изрече строго Смърфей.

Беше спрял и Гордън се огледа. Намираха се в стая, пълна с телефони. Стотици телефони на всяка повърхност — по пода или закачени на скоби, покриващи стените. Със смътно усещане за нещо странно Гордън осъзна, че всички са старомодни — устройства от черен бакелит с шайби и тежки слушалки, напомнящи по форма някакъв тайнствен кокал от тазовата област.

— Хей — каза Гордън и се отпусна на пети. — Тука има сума ти телефони.

Смърфей, Тинтири и останалите стояха и го гледаха. Той се усмихна измъчено.

Изведнъж всички телефони почнаха да звънят едновременно. Звънът идваше от истински метални звънци вътре в корпуса и поради това беше далеч по-пронизителен от изкуствените сигнали на по-модерните телефони. Настана писклива, оглушителна какофония. Гордън подскочи.

— Немо — повтори Смърфей гръмогласно, за да надвика телефонната шумотевица, — трябва да се подготвиш. Макатрицата те държи. Сега ще я напуснеш. Ние ще те посрещнем на изхода.

— Добре — каза Гордън. — Може ли само да попитам…

Но всичко бе потънало в мрак.

Пета глава
Събуждане сред слуз

Дълго време го обгръщаше мрак. После Гордън отвори очи и се озова в странно легло. Той примига, озърна се и забеляза, че е облепен със слуз.

— Хрръг — каза той.

Явно нямаше какво друго да каже.

Светлината беше неясна, сивкава. Нейде далече тенекиен глас каляваше едва доловимо: „Пица Хът“, „Пица Хът“, „Кентъки Фрайд Чикън“ и „Пица Хът“.

Нещо щракна и настана тишина.

Ръцете на Гордън бяха свободни, макар че леко трепереха. Той ги раздвижи, за да изследва гадостта, облепяща тялото му. Тя беше навсякъде и имаше плътността на изстинало желе. Чувстваше се като парче свинско в пита с месо, обкръжено от лигав сок. Чувството не беше никак приятно.

Светлината се промени.

Над него се разтвори капак, напомнящ този на кошче за боклук, само че по-дълъг и по-голям. Капакът зае вертикално положение и погледът на Гордън срещна таван. Трябваше му известно време, за да фокусира очи, но когато успя, разчете девиз, отпечатан с едри букви; „Макшушулка: за вашето шушулково забавление“.

В новата, по-ярка светлина Гордън видя, че е напълно гол. Усещаше неудържима потребност да изпразни червата си, после нещо щракна, избръмча и тази потребност изчезна. Объркан и малко уплашен, Гордън тревожно си помисли, че е загубил контрол над сфинктера си, което би било твърде зле за хигиената на леглото, но когато с усилие се надигна и седна, дюшекът беше сравнително чист… макар и покрит с дебел слой прозрачна слуз.

— Хрръг — повтори той.

Само една дребна думичка, но в нея се криеше дълбок смисъл. Всъщност тя тъй ярко отразяваше сегашното му състояние на духа сред новата и странна среда, че той я повтори пак, но в малко по-удължена форма:

— Хррръг.

Леглото беше тясно, с метална рамка и тънък пластмасов дюшек. Капакът над него, напомнящ капак на пилотска кабина, вече бе отметнат докрай и опираше в стената. Като се огледа наляво и надясно, Гордън зърна други подобни шушулки да се простират настрани из безкрайното пространство. Неговата се

намираше в редица от сто други подобни устройства; точно отсреща имаше редица от още сто, а зад нея още една и още една. Като се взираше внимателно, Гордън преброи общо шест редици — поне шестстотин шушулки само в тази зала.

Раздаде се остро дрънчене, което го накара да трепне; сетне Гордън трепна повторно, когато изпод леглото изникна призрачна, безплътна глава. Тя бавно се издигна, докато увисна над краката му. После се усмихна. И проговори:

— Благодарим, че използвахте Макшушулка! Моля, заповядайте пак!

Гласът беше приятен и любезен, с акцент от Средния запад.

— Няма защо — отвърна Гордън с треперещ глас.

Холографската глава направи пълен оборот на триста и шейсет градуса, сетне изчезна. На нейно място се появи пулсиращ неонов надпис в зелено: „Изход?“. Буквите бяха високи около половин метър.

— Ясно — каза Гордън и залитайки се изправи.

Мъчеше го болезнено притеснение от голотата. Сякаш в отговор на мислите му, в ниския таван над него се отвори капаче. Някакъв вързоп изпадна отвътре и увисна на шнур пред лицето му. Когато го отвори, откри вътре добре изгладен халат от бяло зебло. На гърба на дрехата бяха отпечатани буквите ГАП.

Гордън с облекчение наметна халата и започна да се оглежда.

Намираше се в нещо като огромен склад. Почти целите стени бяха покрити с реклами на продукти, които познаваше твърде добре: фирмени джинси; фирмени коли; фирмени слънчеви очила; фирмени стъклочистачки; фирмени десертни лъжички; фирмени пустинни ботуши; фирмени асансьори; фирмени чистачки на костилки; фирмени музикални уредби и всякакви други фирмени неща, описани по най-луксозен и съблазнителен начин. Навсякъде гъмжеше от търговски марки.

Докато Гордън вървеше, или по-точно залиташе между два реда шушулки, пред него непрестанно изникваха услужливи холографски надписи („Изход?“).

Всичко това (помисли си той) е ужасно любезно. Но си помисли също така, че е зловещо и пусто.

В дъното на помещението стигна до врата с надпис „Изход“ и през нея попадна в широк коридор.

— Всъщност — обяви той на висок глас — ми трябва душ, за да се измия от тази гадост.

Мигновено във въздуха над него изникна холограма: „Душове?“.

— Благодаря — каза приятно изненаданият Гордън.

— Недей да благодариш — изрече нечий глас зад гърба му.

Леко напомняше гласа на Смърфей, само че беше по-тънък. Когато се завъртя да види кой говори, Гордън зърна дребно човече, което в лице приличаше донякъде на Смърфей. Но въпреки приликата то бе два пъти по-ниско от Смърфей, при това не носеше като него луксозни очила и луксозен дъждобран, а някакво подобие на ръчно плетен пуловер. Дрехата беше бежова и не по мярка; провисваше почти до коленете му и долният ръб очертаваше поредица от неравни дъги. Нещо повече, самата плетка бе твърде калпава и напомняше валмо от преварени спагети, провесени на вилица.

— Здрасти — каза Гордън. — Как сте?

— Няма време за душ — каза непознатият. — И не би трябвало да говориш толкова любезно със софтуера. Това е колаборационизъм.

— Извинявайте, познаваме ли се? — попита Гордън.

Дребосъкът примига.

— Досега Макатрицата те е обърквала, затова може и да не ме познаеш. Аз съм Смърфей.

— Ама ти си ужасно дребен! — възкликна Гордън, без да помисли. След това помисли и смутено добави: — Здрасти, здрасти, радвам се да те видя. Отново. Чудесно е да те видя отново.

Смърфей се надупи свирепо.

— Дребен? — повтори заплашително той. — Дребен ли каза?

Гордън усети, че е нагазил в деликатна територия.

— В никакъв случай — бавно отвърна той. — Няма такава работа. Казах — предпазливо добави той, — че ми трябва душ. Че ми трябва душ. Тоест… казах, че ми трябва душ.

Смърфей го огледа от глава до пети.

— Виждам — рязко каза той. — Но за съжаление няма време. Трябва да се измъкваме. СЕПИИТЕ са по петите ни. Трябва да бягаме. Ела с мен. Като стигнем на борда на „Еровоам“, ще можеш да се избършеш с парцал.

Трополейки, той хукна по коридора и Гордън изтича след него.

— Къде отиваме?

— На моя кораб „Еровоам“ — отговори Смърфей. — Ще трябва да се отървеш от халата. На него има търговска марка. Търговските марки са забранени на „Еровоам“.

— Но аз нямам дрехи — изтъкна Гордън.

— Ще ти осигурим дрехи.

— Като твоите ли?

— Честни, почтени, ръчно плетени човешки дрехи — потвърди Смърфей.

Стигнаха дъното на коридора и тръгнаха надолу по поредица стълбища. Макар че всички стени бяха покрити с всевъзможни реклами, никъде не се виждаха прозорци и поради това Гордън не можеше да се ориентира. Имаше чувството, че слизат дълбоко под земята.

— Не може ли да отмия поне част от тая слуз? — жално попита Гордън, докато слизаха.

— Не — каза Смърфей.

— Но тя е гнусна. Какво представлява?

— Смазка.

— Смазка ли? И какво смазва?

— Теб — отвърна Смърфей. — За да нямаш рани от залежаване. Нарича се интелнано гел; движи се много бавно по тялото ти с фазови импулси, поддържа тежестта и масажира кожата.

Бяха стигнали до най-долната площадка и пред тях се появи врата.

— Ще минем оттук — каза Смърфей.

* * *

— Знам, че си объркан — каза Смърфей. — Знам, че всичко това е невероятно объркващо за теб. Но скоро ще получиш отговорите.

— Всъщност нищо ми няма — заяви бодро Гордън. — Мисля, че почвам да схващам. Бил съм в някаква компютърна симулация, нали? А това тук трябва да е реалният свят.

Бяха излезли на нещо като балкон на първия етаж над красив и пуст град. Слънцето залязваше. Макар Гордън да бе виждал залези и друг път, или поне си мислеше, че е виждал, за пръв път виждаше подобно нещо. Половината небе се обливаше в болезнено ярко оранжево-златисто сияние — цветът на чая, преди млякото да се разтвори из него. Това необикновено зарево се процеждаше през мрежа от парцаливи облаци, увиснали на хоризонтални слоеве над хоризонта. В пролуките между тях небето пламтеше още по-ярко.

— Фантастично! — ахна Гордън. — Слънцето изглежда огромно!

— Да — каза Смърфей.

— Четох някъде, че било от перспективата. Май беше в някакво научнопопулярно списание. Когато слънцето е в зенита, изглежда по-малко, защото наоколо няма с какво да го сравним. Но когато слезе на хоризонта, то е между къщите, затова мозъкът

ни предполага, че е колкото небостъргач…

Смърфей го гледаше втренчено.

— Извинявай — каза Гордън. — Отплеснах се.

— Трябва да се качим на кораба ми — каза Смърфей. — Ако се туткаме, машините ще ни засекат и с нас е свършено.

— На кораба ти?

— На „Еровоам“, Аз ръководя група самоотвержени борци за свобода в непрестанната битка срещу машинното господство над тази планета. „Еровоам“ е нашата подвижна оперативна база.

— Е, твърде впечатляващо — каза Гордън. — Има ли много стрес в работата?

— В работата?

— Нали разбираш, в ръководенето. На онуй, дето го каза току-що. Изглежда ужасно вълнуващо, но допускам, че е и доста трудно. Според мен всяка ръководна длъжност е свързана с определено количество стрес.

Смърфей го изгледа с недоумение.

— Трябва да слезем.

Той заподскача надолу по едно от двете стълбища, ограждащи балкона.

— Да слезем — повтори Гордън, докато вървеше след него. — А къде точно е корабът, за който спомена?

— Под града.

— Под града? Ясно. Това ли е най-доброто място?

Вече бяха на земята. Хвърляйки нервни погледи наляво-надясно като лисица, която се кани да пресече път, Смърфей изтича към средата на широк пуст площад. Гордън подтичваше подир него.

— Какво представлява корабът ти? — подвикна той след дребното човече.

То (дребното човече) бе спряло пред един кръгъл железен капак и напъваше с две ръце да го вдигне.

— В канализацията ли слизаме? — не мирясваше Гордън.

Смърфей го погледна.

— Много питаш.

— Просто бях любопитен за какъв кораб говориш.

— Летяща подводница, която се носи по пресъхналите канализационни тунели на този апокалиптичен град — отговори Смърфей.

Гордън се позамисли.

— Невероятно — каза той. — Наистина ли?

— Наистина — отвърна невъзмутимо Смърфей.

— Значи не е много голяма подводница, а?

— Да, не е от грамадните.

— И живеете…

— Вътре в тази летяща подводница.

— Ясно — Гордън пак се замисли. — В канализацията?

— Да.

— Но не и под водата в канализацията?

— Не.

— Един вид само летите из въздуха?

— Да.

— С голяма скорост?

— Да.

Гордън помълча.

— Наистина ли? — изрече накрая той.

— Наистина — каза Смърфей.

— Съвсем наистина? Или… не съвсем?

— Трябва непрекъснато да се движим — каза Смърфей, — иначе полицейските машини ще ни догонят.

Той се спусна в шахтата.

— Добре — каза с нервен смях Гордън и започна тромаво да слиза след него. — За малко да ти повярвам, че наистина имаш грамадна летяща подводница.

* * *

Спуснаха се в мрачен тунел, пролазиха по него, слязоха по желязна стълбичка и попаднаха в коридор с керамичен свод. Коридорът бе ярко осветен. Докато тичаха напред и после надолу по някакъв наклон, Гордън осъзна, че се намира в празен тунел на подземната железница.

— Това не е канализация, а метро — каза той.

— Канализационна система — отсече Смърфей, без да се обръща.

Но след малко излязоха на пътническа платформа. Подът беше малко прашен, но иначе всичко изглеждаше в отлично състояние. Всички лампи работеха. Плакатите по стените рекламираха еднодневни екскурзии до Уиндзор и „нов високооктанов корпоративен трилър“. Една табела съветваше хората ПАЗИ СЕ ОТ, но последната дума беше замазана със спрей от незнаен усърден цензор. Гордън неволно се възхити на старанието му.

Чакаше ги осветен влак.

— Качвай се — викна Смърфей и избута Гордън през двойната врата.

Гордън смътно зърна табелата с крайната гара на

маршрута — Холборн — сетне влакът рязко потегли и той едва не падна.

— Тъй — каза той. — Значи това е твоята подводница.

— Това е „Еровоам“ — отговори Смърфей.

— Твоята подводница.

— Да.

— И наистина ли е подводница?

— Несъмнено.

— Не би ли казал, че е нещо като влак?

— В никакъв случай — отвърна самоуверено Смърфей.

— Само дето прилича на… — понечи да каже Гордън, но в този момент подводовлакът рязко зави надясно и той едва не се сгромоляса на пода.

Когато възстанови равновесието си, видя, че вагонът е пълен с народ. Разпозна Смърфей и другите двама от стаята в Айлуърт, останалите обаче не познаваше. Сърцето му спря за миг, когато зърна отсреща Тинтири. Вече не беше облечена в прилепнал костюм от латекс, пластмаса или кожа, но си оставаше все тъй красива.

— Здрасти — каза той, развълнуван като малко кученце, и тръгна напред да се ръкува с нея (целуни я, посъветва го вътрешният му глас, катурни я на пода и се метни отгоре)… не, само да се ръкува, да я поздрави както е редно и…

Раздаде се нещо средно между пукот и плясък. Гордън залитна назад и шумно тупна върху неравния дървен под на вагона. Пред очите му заиграха звезди.

— Оу! — възкликна той по-скоро от изненада, отколкото от болка.

— Добре ли си? — попита някакъв мъж с бръсната глава, приведен над него. — Май се блъсна в плексигласа.

— В плексигласа — повтори Гордън.

— Разделя двете отделения на вагона. Всъщност е стар и изподраскан. Чудя се как не го забеляза.

— Ами… не гледах къде вървя — промърмори Гордън.

Шеста глава
На борда на „Еровоам“

Гордън или Немо (както го наричаха всички) получи чифт работни панталони, взети сякаш от благотворителна разпродажба и покрити с разнообразни петна, минали през прането без промяна. Или поне той се надяваше да е така; защото противното означаваше, че панталоните никога не са прани, а подобна мисъл не бе твърде приятна. Получи и прояден от молци ръчно плетен пуловер. В замяна екипажът му взе халата с търговската марка и го изхвърли през вратата по време на краткия престой на спирка Бейкър Стрийт.

Смърфей не си направи труда да го представи официално на другите, но в течение на деня (или по-скоро в течение на вечерта, ако се има предвид необичайният залез) Немо се запозна с неколцината елитни членове на екипажа. Единият беше едър, набит мъжага на име Тонкатой с широко токийско лице и кокни акцент. Късо подстриганата му черна коса донякъде напомняше на Немо за онзи мъхест синтетичен материал, с който бе тапицирано таблото на вехтия му форд „Кортина“ — единствената кола, която бе притежавал. Тонкатой умееше да върши изумителни фокуси с думичката „хубаво“ — понякога премахваше първите звуци, друг път гълташе „ба“ или заместваше „во“ с неясно мучене. Тази дума-мутант заемаше основно място в изразните му средства.

— Привет — каза му Немо. — Много, много се радвам да се запознаем.

— Хуво — кимна Тонкатой.

Присъстваше и мъжът с бръснатата глава, който бе видял как Немо се блъска в плексигласа, но той час по час отскачаше да разглежда лицето и главата си в огледалото на общата тоалетна и това донякъде попречи на Немо да го опознае.

Естествено, там беше и Тинтири. Въпреки раздърпания, мърляв пуловер и съмнително чистите торбести панталони, за Гордън — тоест за Немо — тя изглеждаше изумително прекрасна. Прекрасно изумителна.

След няколко часа двамата останаха насаме в един вагон. Сега е моментът, каза си той. Действай. Поздрави я както трябва. Изтрий спомена за смущението и мънкането от предишните разговори. Покажи й, че си нормален мъж, заинтересуван от нея по нормалния начин.

Дълбоко си пое дъх и пристъпи към нея.

— Здрасти — каза той и се изчерви като ученик. — Страхотно е най-сетне да се срещнем. Да де, знам, че сме се срещали и преди. Във виртуалното и… после, нали разбираш. Когато ме отведе да се запозная със Смърфей. Но наистина е страхотно да те срещна действително. Радвам се да те видя в плът и кръв. Разкошно. Наистина е разкошно да те видя. Просто страхотно, че най-сетне мога да видя плътта ти. Не — продължи той с нарастваща скорост, — че виждам плътта ти. В края на краищата дрехите ти не са прозрачни, Бога ми, не са, ха-ха-ха! — смехът му прозвуча като отчаяна тютюнджийска кашлица. — Нямам предвид плътта ти в онзи смисъл, не се опитвам да кажа, че държа да те срещна само заради твоята плът, нали разбираш, заради тялото, кожата и… ъ-ъ-ъ… органите и тъй нататък. Нищо подобно нямам предвид, тая приказка за плътта е само израз в края на краищата. Виж какво, изобщо не ме интересува плътта ти, или всъщност, така де, нищо й няма на твоята плът, не намеквам, разбира се, че имаш неприятна плът, че е пъпчива или нещо подобно, в никакъв случай, дори напротив, би било чудесно, нали разбираш, да я опозная по-добре, в края на краищата няма от какво да се срамуваш.

Беше започнал да ръси метафорите с около осемдесет километра в час, но към края удвои скоростта и се наложи да спре, за да си поеме дъх.

— Добре — отговори Тинтири. — А сега имам да свърша малко работа с кодовия модулатор за достъп до факторите.

— Чудесно! — провикна се Немо с ентусиазъм. — Слушам, капитане! Фантастично! Значи чао засега!

Когато тя напусна вагона, Немо се хвана за тила, събра лакти пред лицето си, подви колене и бавно се срути на пода. Стенеше тихичко.

Проблемът му, реши той, беше там, че е вързан в езика пред тази красива жена. Но като поразмисли, стигна до извода, че изразът „вързан в езика“ не описва най-точно неговите затруднения. В края на краищата човек, чийто език е вързан на възел, не би успял да изрече нещо повече от „Юх!“, „Ъх!“ или „Ух!“. Проблемът на Немо се криеше точно в обратното — безнадеждна словесна диария, неспособност да млъкне.

И той продължи да стене.

* * *

Обикаляйки от вагон на вагон, Гордън-Немо положи усилия да изследва новото си обкръжение колкото се може по-щателно.

Явно се намираше във влак на подземната железница. Но когато изтъкна пред Смърфей тази очевидна истина, дребосъкът продължи да твърди, че „Еровоам“ всъщност е летяща подводница.

— Тогава — подкачи го Немо — защо твоята подводница се движи по релси из тунелите?

— Нуждае се от връзка с металните релси, за да предава и получава сигнали от Макатрицата — отвърна Смърфей, без да му мигне окото.

— Значи когато не сте свързани с Макатрицата, летите свободно, така ли? — попита Немо.

— Ние смятаме — отговори Смърфей малко високомерно, — че е най-добре да поддържаме постоянна връзка. Така не ни се налага да слизаме, да се свързваме и да потвърждаваме връзката всеки път, когато поискаме да влезем в системата. Това е така нареченият принцип „Достъп по всяко време“.

— Да бе — рече Гордън крайно недоверчиво.

Макар и не точно летяща подводница, „Еровоам“ определено се различаваше от всеки друг подземен влак, който Немо бе виждал преди. Повечето седалки бяха махнати и заменени със странни машини, излезли сякаш от евтин фантастичен филм. Нито едно от тези устройства не беше излъскано или оформено както трябва; всички изглеждаха сглобени в някой гараж от вехти перални и хладилници. Единствените оцелели места за сядане приличаха на старомодни бръснарски столове — с протрита кожена тапицерия, метални подлакътници и една централна метална основа вместо нормалните четири крака.

— От тях — обясни Смърфей — влизаме в Макатрицата.

— Нима? — каза Немо. — Колко интересно.

Накрая Смърфей свика общо събрание. Гор… тоест Немо с разтуптяно сърце се мъчеше да привлече погледа на Тинтири, но тя сякаш твърдо бе решила да зяпа настрани.

— Внимание! — обяви Смърфей на събрания екипаж. — Това е Немо.

— Гордън — подметна тихичко Гордън.

— Немо! — повтори Смърфей по-високо.

Всички нададоха радостни възгласи.

* * *

„Еровоам“ неуморно се носеше по тунелите, завиваше напосоки, спираше по за половин час на някое тайно отклонение, сетне отново се втурваше с грохот по подземната мрежа.

— Неизбежна необходимост е — обясни Смърфей — да избягваме Злите Мислещи Машини. — Той помълча, обмисли казаното и унило добави: — Неизбежно е да ги избягваме. Май не се изразих много добре, а?

— Напротив — успокои го Тонкатой. — Според мен беше финяшко.

Заради кокни акцента му последната дума прозвуча като „свиняшко“, макар че нямаше съмнение какво иска да каже.

Немо сбърчи чело.

— Злите Мислещи Машини ли?

— Точно така — потвърди Смърфей.

— Тоест ЗММ? — настоя Немо.

Смърфей кимна.

— Имаш ли нещо против това съкращение?

— Не, не — каза Немо. — В никакъв случай.

Влакът отминаваше с грохот тунел подир тунел. По някое време, докато се носеха през пустия Кекингтън, композицията спря, люшна се и подкара заднешком по отклонението към Сити. Отново спря и изключи двигателя. Всички хукнаха към предната част на влака. Немо ги последва тъкмо навреме, за да види как три неща прелитат отсреща и продължават към Мордън сред вихър от лъскава метална кожа, гроздове очи и гъмжило от шарнирни пипала.

— Тия пък какви бяха?

— СЕПИИ — отговори Смърфей. — Те патрулират канализационната система по заповед на ЗММ. За да ги избегнем, трябва непрекъснато да се движим. И непрекъснато трябва да се пазим да не ни притиснат в задънена улица.

— Като в сериала „Беглецът“ — каза Немо.

Смърфей го изгледа строго.

* * *

Тонкатой му показа къде ще спи — тясна, подобна на шкаф кабинка в дъното на един от вагоните.

— Не знам доколко е лесно да се спи — каза Немо, — след като влакът непрестанно се люшка и друса.

— Кое? — попита Тонкатой.

— Подводницата, исках да кажа.

— Точно така.

— Винаги ли се движи?

— Е, нали трябва да се пазим от ЗММ, тъй че можем да спираме само за малко. Освен на улица „Цион“.

— Улица „Цион“ ли?

— Аха. Много е убаво там.

— Това да не е някакво убежище?

— Аха. ЗММ патрулират тая мрежа от тунели, нали разбираш? Непрестанен поток, всичко е свързано с нещо друго… тъй трябва да живее всеки електрически организъм. Но улица „Цион“ — продължи мечтателно той — не е от мрежата. Тя е в паралелна позиция, не може да се достигне през тези тунели. Там живее нашата нетърговска община. Много е хубо.

— Разбирам.

— Лека нощ — пожела Тонкатой, което прозвуча като „нека лош“. — Дано буболечките да не хапят — добави той.

— Буболечки ли?

— Електронни бълхи — обясни пренебрежително Тонкатой. — ЗММ ги пускат, за да тровят живота на нас, будните. Хапят по малко, но нали са машини, не им трябва кръв, тъй че няма да те изцедят докрай.

— Е, успокои ме.

— Няма страшно. До утре.

* * *

След като прекарваше толкова много време редом с Тинтири, Немо осъзна колко дълбоко започва да се влюбва. Знаеше, че е невъзможно, но любовта се крепи върху невъзможното. Нещо повече, любовта винаги може да разкатае фамилията на невъзможното. И да я разкатава по цял ден.

След закуската през втория му ден на борда на „Еровоам“ той последва Тинтири и объркано взе да пристъпва от крак на крак, докато тя бърникаше, човъркаше и се ровеше из една от бордовите машини.

— Чудех се, Тинтири — каза той, докато тя вършеше нещо с едно контролно табло. — Само се чудех. Само… — изкиска се нервно, но тутакси спря, тъй че от устните му излетя само едно-единствено кискане. — Ха! Чудех се.

— Да? — отвърна тя, без да го поглежда.

— Ами… Колкото да върви приказката, нали разбираш? Просто да си поговорим. Без задни цели. Та, чудех се, според теб какво точно търсиш у един мъж?

— Какво търся ли? — повтори разсеяно тя.

— Да. Да. Нали разбираш, да речем чувство за хумор. Или хубави крака. От тоя сорт.

Тинтири сви рамене.

— Не знам. Сигурно мъж, дето умее да се погрижи за себе си. Грубоват, но симпатичен мъж със силни ръце. И да пие по шест бири.

— Именно — каза Немо. — Превъзходно. Да, поне шест.

— Да е малко безмилостен — Тинтири дръпна три ръчки и отвори един капак. — Безмилостен, но грижовен. Чувствителен — добави тя. — Нежен. С груба жилка. Властен. Но готов да ми се подчинява. Не искам да е грубиян, високомерен или потисник. Мъж, който винаги ще прави каквото му кажа. Освен когато не мисля каквото съм казала. Да може да различава кога казвам нещо, но не го мисля и кога мисля каквото казвам. Висок. Широко скроен. Добре надарен. Обиколил целия свят. Космополит.

— А — каза Немо, като си отбелязваше наум всичко това. — Правилно. Космополит. Да.

Известно време мълча. После каза с надежда в гласа, сякаш подхващаше съвсем нов разговор:

— Знаеш ли, баща ми беше от Уестън-Супер-Меър.

— Англия — отсече презрително Тинтири. — Само в Англия може да има градче с думата „супер“ в името — тя изведнъж смени провлеченото си задокеанско произношение с отчайващо аристократичен английски акцент. — „Бихте ли желали малко чай-й-й?“ „О, сууупер!“ — Тинтири тръсна глава и продължи с нормалния си глас: — Това да не е примамка за туристи или нещо подобно? Елате на гости в градчето ни, то е супер. Ами Дрискъл? Може ли да има град с подобно име? Или, да речем, Тъпинстън. Все едно, че чета нещо от Пол Бъниън.

Тя изсумтя презрително.

— А ти откъде си? — попита Гордън, пелтечейки леко от нетърпение да й се хареса.

— От едно малко градче, наречено Свинедирник — отговори тя. — В щата Мисури.

— Колко хубаво име — възкликна искрено той. — Както и да е, канех се да те питам…

— Приключих — обяви Тинтири. — Настроих входящия канал така, че да можем да се свързваме с него от фазовия излъчвател.

— Великолепно — каза Немо. — Браво на теб. Та, както казвах…

Но Тинтири вече бе станала на крака и излизаше от вагона.

Седма глава
Виртуално обучение

На следващата сутрин за събуждането на Немо се погрижи не Смърфей, а гологлавият младеж с акцент от Ню Джърси.

— Здрасти — каза въпросната личност. — Името ми е Юда.

— Ооо! — възкликна впечатленият Немо. — Страхотно име.

— Благодаря.

— Как успя да се уредиш с такова готино име? — попита Немо. — Аз май вече няма да се отърва от „Немо“, а то някак ми напомня за риба. Нали разбираш. Дали пък не мога да го сменя? С кого трябва да поговоря, за да… тъй де, да внесат поправка в регистрите?

Юда леко се озадачи.

— Ей, не съм сигурен дали става точно така.

— Как ти беше името по-рано? — попита Немо. — Когато беше поробен и живееше в Макатрицата.

Но Юда поклати глава.

— Предпочитаме да не говорим за това — каза той. — Тук започваме от нулата. Трябва да ти кажа обаче, че промяната не е лесна. На теб ще ти бъде още по-трудно. Дори и на мен ми беше трудно, макар че животът ми в… сещаш се… макар че не беше чак толкова различен от попрището на боец в реалния свят.

— С какво се занимаваше?

— Бях мафиот от Ню Джърси, предводител на Коза Ностра, убийства, наркотрафик, подпалване на състезателни коне. Таквиз ми ти работи.

— Гледай ти — примига смаяно Немо. — Аз пък бях координатор на база данни към една малка компания в южен Лондон.

Юда се усмихна. Усмивката беше необикновено потресаваща и зловеща. Когато устните се разтегнаха, нагоре по лицето му плъзнаха бръчки, сякаш възнамеряваха да обкръжат очите по фланговете. Зъбите му бяха като Десетте Божи заповеди, тоест приличаха на каменни плочи — силно натрошени и много, много древни. Макар и не толкова древни, колкото майтапът в предишното изречение.

— Знам само — каза той, — че ако Смърфей говори истината за теб, значи ни чакат много интересни времена. Интересни и необикновени.

Немо се усмихна недоверчиво.

— Будалкаш ме!

— Най-напред — каза Юда — трябва да те обучим. А това ще стане, като ти натъпчем малко софтуер в мозъка. Така пестим време за обучение. Ще получиш уменията мигновено.

— Голям майтап — каза Немо.

Юда го поведе към един от бръснарските столове.

— Ето. Сядаш тук, настаняваш се удобно. Ние вкарваме… ъ-ъ-ъ… куплунга в твоя… в твоя портал.

— А, столът. Така си осигурявате достъп до Макатрицата, нали? — каза Немо.

— Да — отвърна лаконично Юда. — Или до „оох!атрицата“, както понякога я наричам.

— „Оох!атрицата“? — повтори Немо. — Не разбирам.

— Ще разбереш — мрачно обеща Юда, — като видиш къде вкарваме куплунга.

— О — каза Немо и се замисли. След малко попита: — И къде точно?

— Самите връзки са вътрешни.

— А самият портал — настоя Немо, гледайки тревожно дългия остен с форма на сталактит в ръката на Юда — се намира?…

— Нека просто да кажем — заяви Юда, — че това е най-фундаменталното преживяване при влизането в Макатрицата.

Той се усмихна. Ако автоматичен нож можеше да се усмихва, усмивката му щеше да е като тази на Юда.

— Ама ти сигурен ли си? — попита Немо.

— Къде другаде да го пъхна? — изръмжа Юда. — В носа ти ли? — при тази мисъл той изсумтя развеселено. — Хей, не бой се. Поносимо е, като свикнеш.

— Все пак… — промърмори Немо.

— Трябва да разбереш какво става тук — каза Юда, прехвърляйки остена от ръка в ръка като авантюрист преди бой с ножове. — Няма да те зареждам с факти и цифри, момче. Не става дума за висшата мозъчна дейност. Целим се в лимбичната система, всичко трябва да е инстинктивно. Разбра ли? Софтуерът влиза в задния мозък — така се превръща във втора природа, така става естествен като дишането. А задният мозък всъщност е част от гръбначния мозък и тъканите му са свързани отгоре със сърцевидното тяло. Открихме, че зареждането протича най-добре, ако подаваме данните нагоре през целия гръбначен мозък, та нервите да поемат програмния продукт на най-първично ниво. Чак догоре — добави с наслаждение той. — От дъното.

— Ама наистина ли си сигурен? — настоя Немо. — Тъй де, не искам да се правя на интересен, но…

— Така действа Макатрицата — увери го Юда. — Просто това

е положението. Разбра ли? Там са разположени връзките с нервната система и мозъка ти — на онова място. Всъщност адски добре измислено.

— Добре измислено ли? — попита Гордън (искам да кажа Немо).

— Ефикасно. Макатрицата използва един и същ куплунг не само за да свърже субектите с виртуалната реалност, но и за да напомпва храни и течности директно във вътрешностите, където биват усвоени, а след това да изпомпва отпадъците. Храненето през устата е напълно излишно. Еднопосочна улица.

— Не ми звучи много хигиенично — каза Гордънемо… ъ-ъ-ъ… тоест просто Немо.

— Хигиенично — каза Юда. — Хишменично.

Немо за пръв път чуваше тази дума; но не смяташе, че точно сега е моментът да разпитва Юда за нейния смисъл.

Куплунгът влезе. За миг бялото на очите обкръжи отвсякъде зениците на Немо, сетне той здраво стисна клепачи. Няколко безкрайни секунди изминаха в гърчене върху стола, докато милиарди бити-недобити байтове прелитаха по нервните пътища из гръбнака му нагоре към задния мозък. Десетилетия опит и практика нахлуваха пряко в клетките на нервната му система, превръщайки в инстинктивна реакция и най-дребното му движение. Юда се приведе над проснатото тяло на Немо и погледна един екран, по който вихрено преминаваха графики и диаграми. Сетне пак вдигна очи.

Зареждането бе приключило. Тялото на Немо вече не се гърчеше. Той отвори очи и погледна Юда.

— Добре ли си, момче? — попита Юда.

Когато Немо заговори, в гласа му звучеше изненада и дори страхопочитание.

— Знам наизуст филма „Танцувай с мен“! — възкликна той и примига.

Юда се усмихна.

— Готов ли си за още? — попита той, вадейки втора касета.

— Чакай — изпъшка Немо, сякаш се бореше с неразбираема идея. — Чакай… „Танцувай с мен“? Ти си ме заредил с „Танцувай с мен“?

— Естествено.

Краката на Немо неволно потрепваха, описвайки сложни фигури върху стъпалото на стола, сякаш по своя собствена воля: стъпка, провлачване-провлачване, стъпка, троп, завъртане.

— Защо? Защо „Танцувай с мен“?

Юда зацъка с език.

— Май не си много умен, а, мой човек? Не можем да те натъпчем с кунгфу просто така — той щракна с пръсти. — Човече, та ти ще се спънеш в собствените си глезени още при първия опит за удар. Преди да пристъпиш към бой, трябва да умееш да движиш тялото си с изящество и точност; с други думи, умнико, трябва да можеш да танцуваш. Затова зареждаме танцов софтуер и едва когато сме сигурни, че е достигнал целта, тогава полагаме върху него нещо от сорта бум-тряс-прас — той се ухили и устата му заприлича на шахматна дъска. — Тепърва те чакат „Треска в събота вечер“, филмите с Фред Астер и още много други. Но най-напред — той отново размаха касетата — синхронно плуване.

— … ронно плуване — кимна Немо, изоставайки само с една сричка от Юда. — Защото?

— О, ще се смаеш, ако ти кажа колко често ни се налага да се бием с гентите в наводнена среда — отвърна Юда и пъхна касетата в машината.

* * *

Цели десет часа наред Немо изучаваше подсъзнателно изкуството на танца. Данните бръмчаха нагоре-надолу по гръбнака му. Той лежеше със затворени очи на бръснарския стол, гърчеше се, поглъщаше по електронен път най-висшите танцови стъпки. Тинтири надникна в кабината.

— Как се справя? — попита тя и погледна отпуснатото тяло на Немо с някакво странно чувство, което би могло дори да е нежност.

— Десет часа наред — каза Юда. — Той е като машина.

— О — каза Тинтири. — Това добре ли е?

— Не, не — отвърна раздразнено Юда. — Имах предвид, че дори след цялото това време още танцува като машина. Играе степ като Роби Робота. Хип-хопът му наподобява перална машина, която се разпада при центрофугиране. Просто няма чувство за ритъм.

— Англичанин е — каза Тинтири и кратката фраза сякаш обедини всичко, изречено току-що от Юда.

Дойде и Смърфей. Всъщност беше дошъл заедно с Тинтири, но се нуждаеше от цялото време на горепроведения разговор, за да привлече вниманието на подчинените си.

— Хей, момчета! Момчета! Тук съм, долу! — подвикна той за трети път.

Тинтири и Юда сведоха погледи.

— О — каза Юда. — Привет на високия гост.

Смърфей вече се цупеше.

— Какво намекваш? — кресна той. — Висок, а? Туй пък отде ти хрумна? Лични нападки, така ли? Висок, значи?

— Исках да кажа… — Юда смутено се озърна към Тинтири. — Ами, просто да кажа привет на уважавания гост.

Смърфей обмисли това.

— О — каза той. — В такъв случай, привет. Трябваше да го кажеш от самото начало. Но защо не ми обръщате внимание? Между другото аз съм ви капитан. Толкова ли е трудно да го запомните?

— Вече го запомнихме, капитане — бодро отвърна Тинтири. — Дребна работа.

— Дребна работа? — изрева Смърфей. — Няма да търпя бунт на борда.

— Хм — каза Тинтири. — Акустиката тук май не е… не е много… така де.

Настана мълчание.

— Откачете Немо от тая машинария — нареди Смърфей. — Трябва незабавно да го отделим от обучаващата система и да го въведем в истинската Макатрица. Незабавно!

* * *

Извадиха куплунга от Немо и му помогнаха да се изправи. Докато вървяха напред, той едва удържаше краката си да не затанцуват. Дадоха му да пие захаросана портокалова енергийна напитка, която определено (заяви той) не можеше да се мери с „Пипни си Кола“, после пак го настаниха да седне, тъй че главата му да е наравно с тази на Смърфей.

— Немо — каза Смърфей с напрегнат глас. — Досега Юда те обучаваше. Чувстваш ли се готов?

— Готов съм — заяви храбро Немо. — Стига само да сме с теб насаме под пълна луна и да свири музика.

— Много добре. Отиваме в Макатрицата. Опасно е, защото навсякъде гъмжи от генти, но сега имаме оперативен прозорец и не можем да чакаме.

— Не можем ли?

— Трябва незабавно да видим Отвърстието — обяви Смърфей и изгледа втренчено Немо.

— Тъй ли трябва да сторите? — отвърна Немо. — О. Добре де. Щом трябва, значи трябва. Колко души ще бъдете? Целият екипаж или само част? — той се изкашля смутено. — Нали

разбираш, Юда ми каза, че…

— Какви — кресна Смърфей — Ми Ги Дрънкаш?

Немо имаше чувството, че чува главните букви във всяка дума на капитана. Не му се сториха дружелюбни.

— Не знам — жално побърза да отговори Немо. — Аз, такова… не знам какви ги дрънкам. Просто не знам.

Смърфей вдигна очи към заместника си.

— Юда, трябва да знам дали е готов за влизане в Макатрицата. Отвърстието е отворено за работа, но скоро ще се затвори, тъй че трябва тутакси да използваме възможността.

— Щом трябва, значи трябва — отвърна Юда.

— Има ли още за зареждане?

— Тъй вярно — каза Юда.

— Е, налага се да приключим с това по-късно. Не можем да чакаме още няколко часа, инак ще изтървем шанса да видим Отвърстието.

— Отвърстието? — повтори Немо. — Какво точно представлява то?

— Тя — поправи го през рамо Тинтири, докато гледаше с възхищение отражението си в полираните стоманени стени на „Еровоам“. — Тя е водач, нещо като пророчица. Тя е пробивът, ако предпочиташ.

— Тя свързва — каза Смърфей — нашия свят със света на мислещите машини. Тя е нашата надежда в тия мрачни времена.

— Озарение — каза Тинтири — грее от нея.

— А сега — добави Смърфей — трябва да те отведем при нея.

Осма глава
Отвърстието

Всички се настаниха на бръснарските столове и Немо отново понесе стоически унизителното въвеждане на куплунга. Този път обаче се озова не в дъсчената зала на учебните програми, а в просторен апартамент. Докато се пренасяше към тази виртуална среда, чу някакво вътрешно съскане и нейде много далече, почти заглушен от този неясен шум, пак се раздаде странният припев. Звучеше призрачно, сякаш десетина дечица пееха в далечината и думите им стигаха до ушите на Немо само благодарение на някакъв акустичен парадокс: „Пица Хът“, „Пица Хът“, „Кентъки Фрайд Чикън“ и „Пица Хът“.

И сетне вече беше…

[„Пица Хът“, „Пица Хът“.]

… в Макатрицата, облечен не с дрипи, а с шикозни фирмени дрешки. Макдоналдс! — долетя звукът на далечния припев, чист като влажен пръст, плъзнат по ръба на винена чаша.

Мак…

— … Немо? — повика го Тинтири.

Гласът й прогони далечното причудливо пеене. Изведнъж Немо се почувства реален. Дълбоко си пое дъх.

— Добре съм — каза той. — Много е странно това… прехвърляне.

Тя кимна.

— Ще свикнеш.

— Хей, не се оплаквам. Всъщност е доста приятно — той разтърка с юмруци очите си. — Странно, имам чувството, че се завръщам у дома.

Тинтири пак беше с лъскавия прилепнал костюм. С едната ръка го държеше за рамото и гледаше право в очите му. Отново носеше и нелепите слънчеви очила, които Немо вече бе виждал. Както преди, тя ги свали и ги захвърли на пода. Смърфей си бе възвърнал виртуалния облик — не дребен, а висок, могъщ, мускулест и мъжествен.

— Да тръгваме — нареди той.

Когато се изправи, Немо осъзна, че вече не носи дрипите от реалния свят. Беше облечен с черен панталон, разкошно черно поло и дълго палто от черен велур.

Много мило, помисли си той. Безплатно палто.

* * *

Крачеха по лондонските улици през обичайните тълпи от пешеходци, пресичаха обичайно натовареното улично движение. Небето над тях беше графитно сиво.

Докато вървеше, Немо усети как в него напира странно въодушевление. Въпреки факта, че дългото палто се заплиташе из краката му и издаваше неприятен потупващ звук на всяка крачка, той чувстваше, че изглежда супер. Знаеше как да танцува — усещаше го до мозъка на костите си. Крачейки до Тинтири и Смърфей, той едва се удържаше; подскачаше напред, назад и настрани, въртеше се и радостно размахваше ръце. Потропваше. Радост напираше в нозете му. Дори възторг. Само дето проклетото дълго палто все гледаше да усмири вихрената пъргавина на щастливите му нозе.

— Престани — изсъска Тинтири, като го видя как се върти и подскача по тротоара. — Привличаш внимание.

— Извинявай — каза Немо. — Просто… много се развълнувах. Никога не съм умеел да танцувам.

И в двете посоки уличните платна бяха претъпкани с коли — прегрели, надуващи клаксоните и бързащи незнайно накъде; поредното лондонско задръстване, безброй автомобили, застинали в неподвижни колони като мухи в кехлибар. Немо гледаше шофьор след шофьор зад зеленикавите предни стъкла, сякаш бяха екзотични създания във върволица от подвижни аквариуми. Трепкащият мигач на една от колите привлече хипнотично погледа му.

— Странно е да си помисли човек, че всички тия хора всъщност лежат в шушулки с тръби в задниците — промърмори замислено той. — Какво ли означава това?

— Че Макатрицата не може да те научи как да си караш колата — отговори Тинтири.

Немо обаче не я чу.

— Хей — възкликна той. — Дейвид Бауи ли беше онзи? Виж го, върви хей-там! Май че е той. Божичко, Дейвид Бауи. Представи си само! — той се замисли. — Всъщност не е логично Дейвид Бауи да върви по Хаунслоу с дрипави джинси. Полага му се да има кола. И шофьор. И костюм от „Армани“.

— Това не е истинският Бауи — каза Тинтири.

— Не е ли? — разочарова се Немо. — Сериозно?

— Повечето хора, свързани с Макатрицата, са маниаци на тема знаменитост — каза Тинтири. — Знаменитост и лукс. Само малцина сред нас осъзнават безсмислието на тия ценности. За повечето хора, които виждаш, те все още са смисъл на живота. Славата тук е като гравитацията. Тя определя системата.

Немо се замисли над това.

— Затова ли светът е претъпкан с двойници на знаменитостите?

— Естествено. Не си ли се питал защо хиляди хора приличат на Шер, Мадона или Кифър Съдърланд, а всеки жалък просяк е уникален в грозотата си?

— Пристигнахме — обяви Смърфей.

Намираха се пред грамаден и някак хаотично издигнат жилищен блок, напомнящ държавно учреждение.

* * *

Вътре асансьорите не работеха, тъй че екипът героично се изкатери по стълбището и продължи по сумрачен коридор. Най-сетне спряха пред мърлява врата, боядисана в кафяво. Смърфей натисна звънеца; отвътре издрънчаха първите пет ноти от „Кислород“ на Жан-Мишел Жар. Отвори им скучаеща млада жена, която с широк замах ги покани да влязат.

Помещението беше просторно, но облепено с най-грозните тапети, които Немо бе виждал — плътни отровнозелени кръгове върху мъхнат оранжев фон.

Покрай стените бяха подредени столове и на много от тях седяха дебели деца, които смучеха бонбони, дъвчеха кроасани, тъпчеха се с бисквити и курабийки.

— Ще чакаме тук — каза Смърфей и невъзмутимо се настани на един стол. Немо нервно седна до него.

На стола до Немо едно особено тлъсто хлапе на възраст (по негова преценка) около десет години размахваше грамадна лъжица за пудинг. В скута си държеше внушителна баница със сивкаво-жълтеникава кора, поръсена със захар, изпод която избиваше яркочервен пълнеж. Баницата беше доста по-голяма от главата на хлапето.

— Ама че баница — подметка Немо колкото да се намира на приказка.

Момчето отхапа отново, преглътна явно без да дъвче и отправи към него влажен поглед.

— Не се опитвай да изядеш баницата — обяви то с напевен глас. — Невъзможно е.

— Не ще и дума, големичка си е — потвърди Немо.

— Само се опитай да разбереш — продължи момчето, редувайки думите с грамадни хапки от баницата, — че не баницата бива изядена, а ти самият.

Немо не успя да го проумее.

— Как така? Нали ме разбираш, то си е чистата истина, че

баницата бива изядена. Нали? Не си ти. Накрая оставаш ти, а баницата липсва. Което подсказва, че ти я ядеш, а не тя теб. Образно казано. Нали схващаш?

— Тогава ще разбереш фундаменталната истина — продължи хлапето, сякаш не бе чуло възраженията на Немо. То помълча и натъпка в устата си потрепващ резен баница. — Фундаменталната истина — повтори хлапето, след като преглътна.

— И каква е тя? — подкани го Немо.

Хлапето се усмихна.

— Няма баница.

И това се оказа вярно. Тавата беше празна.

Немо усети как космите по врата му настръхват пред необяснимото природно явление. Почти му се стори, че чува с мисления си слух далечния призрачен припев: „Пица Хът“, „Пица Хът“…

— Моля, влезте — приведе се над него жената, която ги бе посрещнала. Немо подскочи и отново се озова в реалния свят. — Моля, заповядайте при Отвърстието.

* * *

Немо прекрачи в кухнята. Най-напред зърна полата и чорапите на една едро скроена жена, която стоеше на табуретка и се пресягаше да свали нещо от стенния шкаф. Чорапите бяха малко широки за краката й, тъй че леко се смъкваха. От кръста нагоре не се виждаше нищо.

— Здравейте — подхвърли той. — Извинявайте.

— Немо — долетя гласът на жената. — Сядай.

Той седна.

— Без съмнение знаеш коя съм — каза Отвърстието. Тя тромаво слезе от табуретката и се обърна към него. Имаше приятно, възпълно лице с формата на гонг, с раздалечени умни очи и неизменна широка усмивка. Беше луничаво, но не със ситните лунички на младостта. По жълтеникавокафявата й кожа бяха разпилени тъмни петна, очевидно раснали заедно с нея още от детството. Изглеждаха добродушни, уютни лунички като точки по весела лятна рокля.

— Приятно ми е — каза учтиво Немо.

— Голям късмет имаш, че можа да ме видиш — каза жената и го огледа втренчено, докато палеше цигара.

— Не се и съмнявам — отговори Немо. — Вие навярно сте много заета.

— Не това имах предвид — усмихна се тя. — Имах предвид,

че малцина успяват да видят лицето ми. Ония шишковци там — тя кимна към чакалнята — виждат само полата и чорапите ми как търчат непрестанно насам-натам и спират само, колкото да замерят котката с някоя тенджера.

— Разбирам — каза Немо, макар че нищо не проумяваше.

Отвърстието се усмихна.

— Не, не разбираш — каза тя. — Но това няма значение — Отвърстието му обърна гръб, за да затвори вратичката на шкафа. — И не се бой, че ще ми строшиш вазата — добави тя.

Произнесе последната дума странно, почти като „вайзата“, и Немо не разбра веднага за какво говори. На малката масичка до него имаше красива синя ваза.

— Такова… вазата ли? — попита той, произнасяйки думата правилно.

Отвърстието се обърна и лицето й загуби част от сърдечността си. Шляпайки бързо с чехлите, тя се втурна към вазата и я побутна с лакът. Вазата се люшна, падна на пода и стана на парчета.

— Проклета ваза — промърмори жената.

Немо седеше и любезно мълчеше. Отвърстието също седна и замислено засмука цигарата.

— Е, това беше — каза тя.

— Това беше.

— Смърфей искаше да се срещна с теб — обясни тя, като го оглеждаше втренчено. — Разбираш ли, той ти възлага много големи надежди.

— Тъй ли? — изненада се Немо, комуто не бе хрумвала подобна възможност. — Сериозно?

— О, да — каза Отвърстието. — Той разчита да се окажеш онзи, който ще спаси всички ни. Смята, че ти може да си Никаквия.

Немо се замисли.

— Никаквия — повтори той и кимна дълбокомислено. — Е, нямам представа какво означава това.

— О — каза Отвърстието и запали нова цигара, макар че предишната стърчеше в устата й, недопушена и до половината. — Знам, че нямаш, сладурче. За да разбереш значението на Никаквия, би трябвало да проумееш самата Макатрица. А то си е ясно като бял ден, че не я проумяваш. Искаш ли от десерта на Скуби Ду?

Тя кимна към някакви съвсем обикновени на вид бисквити върху поднос на един от кухненските плотове.

— Десертът на Скуби Ду? — повтори Немо. — Като в рисуваното филмче?

— Сега сме в Макатрицата — каза Отвърстието. — Когато я създадоха, ЗММ използваха подръчен материал — старата масова култура на човечеството, филмите, мултипликацията, книгите, комиксите. Всичко това е около нас. Не си ли се чудил понякога, че светът е пълен с клишета, имитации и симулации, че е задръстен от фалшификати, че няма нищо ново под слънцето?

— Естествено, че съм се чудил — отговори Немо. — Несъмнено е хрумвало и на всички останали.

— За това има причина — каза Отвърстието. — В редица отношения ЗММ са много хитри, но им липсва въображение. Струпаха накуп всички огризки от човешката масова култура, които докопаха, и от тая каша изтъкаха виртуален свят. После за всички поробени хора създадоха от съставните части постоянен шумов фон по телевизията и медиите. Самостоятелно укрепване на вътрешната логика на конструкцията, разбираш ли? Затова обратната връзка непрестанно ги насърчава да забравят, че някога са били извън Макатрицата. Гледал ли си „Скуби Ду“?

Немо кимна.

— Тъй — каза Отвърстието. — Опитай бисквитата.

Немо си спомни колко блажен изглеждаше Скуби Ду всеки път, щом захапеше своя десерт. Разбира се, знаеше, че тия бисквити са само компютърен код. Не бяха реални. Но ако окажеха върху него същия ефект, както и върху кучето от рисуваното филмче, значи щяха да са най-прекрасните, най-блажените, най-бласквитените бисквити на света.

Грабна една и я натъпка в устата си. Усети вкус на смес от равни части картон, стърготини и костен мозък.

— Ама те са ужасни — изгъгна той през хапката разкашкани трохи.

— Много ясно, че са ужасни — каза Отвърстието. — Нали са кучешки. Ти какво очакваше?

И тя зацъка с език.

Немо преглътна насила бисквитата и с немалка доза отчаяние огледа ухиленото лице на Отвърстието.

— Тъй значи — каза той, бършейки с длан от устните си последните противни трохи. — Смърфей смята, че може да съм Никаквия, така ли?

— А, да — потвърди жената, после пусна в пепелника едната цигара и веднага запали нова. — Никаквия. Знаеш ли историята на Макатрицата, момче младо?

Последните думи, изречени с американски акцент от Източното крайбрежие, прозвучаха странно не на място.

— Ами… не — призна Немо.

— Естествено, че не я знаеш. През двайсет и първи век

човешкият свят все повече и повече попадал под властта…

— Чакай малко — прекъсна я Немо. — Не сме ли сега двайсет и първи век?

— Не, не — каза тя. — Много по-късно сме. Векове по-късно.

— О — каза Немо. — Е, това си беше голяма изненада.

— Та докъде бях стигнала? — продължи Отвърстието. — А, да. През двайсет и първи век човешкият свят все повече и повече попадал под властта на консуматорската култура — търговски марки, фирмени знаци, акционерни дялове. Наричали го „глобализация“, вероятно защото брокерите си въобразявали, че са хванали всички други за глобусите. В древните времена обществото се крепяло върху производството — с други думи, върху работата. Но през двайсет и първи век думата „работа“ станала неприлична, също като „оная работа“. Вместо да работи, човешкото общество се насочило към свободното време; хората се хвърляли в свободното време със страст, каквато никога не били влагали в работата. За работа вече се смятало да киснеш зад някое бюро и да се цупиш, ако шефът те прати до горния етаж да донесеш хартия за ксерокса, защото това изисква усилия. А свободното време означавало да танцуваш бясно по осем часа наред, додето ти окапят краката. Хора, които в осем и половина едва изпълзявали от леглото, за да отидат на работа, в пет следобед хуквали на сърфинг. Накрая работата била напълно премахната. В края на краищата вече се знаело, че на никого не му харесва. Цялото производство било поверено на машините, надзиравани от изкуствени интелекти (съкратено ИИ), та човечеството да се освободи за труд в областта на свободното време, игрите и забавленията. Скоро светът бил напълно глобализиран с една цялостна култура на забавленията, властваща над живота на всекиго. Правото на търговска марка се превърнало в най-могъщата сила на този нов свят. Фирмените знаци били навсякъде. Всеки човек мечтаел да стане знаменитост. Славата заменила религията, образованието и старите ценностни системи. Хората копнеели най-силно да бъдат прочути. А ИИ, които продължавали да обсебват всички дейности в реалния свят, изпитвали все по-силно отвращение към плиткоумието на човешкото общество. Разбираш ли, машините живеели според идеалите на деветнайсети век — труд, дълг, усърдие, производителност, ефикасност. Питал ли си се някога защо гентите носят онези викториански капели? Цилиндрите, искам да кажа.

— Всъщност не — каза Немо. — Питах се защо никога не ги свалят. Или защо не им падат от главите. Но комай и това не ме вълнуваше чак толкова.

Отвърстието въздъхна и запали нова цигара.

— Тази липса на удивление, скъпо момче, е типично човешко поведение от двайсет и първи век.

— Все още се мъча да свикна с факта, че не сме в двайсет и първи век — каза Немо. — Да си призная, доста ме потресе.

Тя кимна, сякаш беше доволна от отговора му и продължи урока по история.

— Човечеството се пристрастявало все по-силно към трите властващи принципа на неговия живот, към трите златни глобуса, увиснали над главите на хората. Човек посвещавал живота си на новата свещена троица: на марковите стоки; на знаменитостта; на свободното време. Би могло да се каже, че машините са постъпили милосърдно, като изхвърлили човечеството от реалния свят… като го вкарали в шушулките на виртуалната реалност. Милосърдно!

— Милосърдно — повтори Немо, без да крие съмнението си.

— Разбираш ли, те били създадени тъй, че да бъдат милостиви към хората. За тях това винаги стояло на първо място. Само че подир време почнали да тълкуват програмите си по нови начини. По-радикални начини. Освен това хората — съвсем разбираемо — се пречкали в работата на ИИ. Не било трудно да подмамят човечеството навън от реалния свят. Три мошенически компании почнали да предлагат шушулки за продан. В действителност и трите служели като параван на машините, но човечеството ги смятало за три отделни компании; „МакШушулка“, „ШушулкоКинг“ и „Шушулка Хът“. Тия шушулки се превърнали в най-новия писък на консуматорската мода. Хората се пребивали да ги купуват. По всички медии консуматорите трескаво спорели помежду си относно качествата на тия три марки виртуална реалност, макар че всъщност и трите били едно и също. Макатрицата била идентична с Вирчувалността и Миндернета. Но хората яростно агитирали за една от тях срещу другите две. Вършели всичко както винаги дотогава: купували тениски с любимата си марка, нахлували в чатовете, тъпчели домовете си със стоки. Всички бързали да се включат. След пет години почти всички, с изключение на неколцина чудаци, вече били включени в триединната виртуална реалност. И както става с всеки наркотик, колкото по-дълго му се поддаваш, толкова по-трудно е да се изкопчиш. Отдавна сме отминали етапа, когато хората доброволно напускат системата. Повечето хора дори изобщо не осъзнават, че са в системата.

Немо се замисли над чутото.

— Добре — каза той. — Но трябва да призная, че все още не разбирам идеята за Никаквия.

— Не я разбираш ли? — учуди се Отвърстието. — Ти май не си ме слушал. Макатрицата е екстраполация на човешката култура от двайсет и първи век. Както тогава, така и днес хората лудеят най-вече по едно: искат да бъдат знаменити. Копнеят за слава. Биха сторили всичко, биха изтърпели всяко унижение, биха се подложили на всякакви изпитания, за да станат прочути. Славата е двигателят на Макатрицата — всеки включен в нея затъва в този водовъртеж. Всеки бленува да е кинозвезда, естрадна звезда, каквато и да било звезда. Можем да кажем, че това определя системата.

— О — каза Немо.

— Подобен свят има слабо място — продължи Отвърстието почти като в транс. — В свят, където всеки жадува да стане Някакъв, онзи, който е Никакъв — но наистина, от глава до пети — може да се изтръгне от оковите на системата. Той може да се промуши през машинната мрежа. Сега разбра ли?

— Май че да — каза Немо и изведнъж го осени. — Значи аз съм Никаквия?

Тя се усмихна.

— Така смята Смърфей.

— Но дали е прав?

Отвърстието весело поклати глава.

— Хич даже. Липсва ти себеотрицание. Егото ти е твърде алчно. Не ме разбирай погрешно, ти си безкрайно незначителна величина, почти нула. Но не съвсем. Макар и в нищожна степен, все пак искаш да бъдеш Някакъв, Както всички останали — тя запали поредната цигара. — Съжалявам.

— Е, това всъщност донякъде ме успокои — каза Немо. — Не мисля, че ставам за спасител на света — той помълча. — Ъ-ъ-ъ… след като така и така съм тук, и след като ти, тъй да се каже, си мъдра личност, има още нещо. Между нас казано, става дума за жена.

— Тинтири — каза Отвърстието с лъчезарна усмивка.

— Да. Разбираш ли, аз я обичам. Не просто си падам по нея. Отначало си мислех, че само ми хваща окото, но не беше така. Знаеш ли как тя… такова… как се отнася към мен?

— Искаш ли я?

От смайване Немо едва не си глътна сливиците.

— Да — каза той. — Много. Има ли шанс да стане?

— Шанс — повтори замислено Отвърстието. — Интересна дума, нали? Когато са влюбени, хората обикновено говорят за съдба или участ, а не за шанс. Ако шанс означава ясен избор между две възможности, то бих казала, че шансът наистина е бил твоя съдба.

— Не разбирам — каза Немо. — Не може ли да ми обясниш по-просто?

— Да ти обясня по-просто? А ти защо не ме разбереш по-сложно? — възрази Отвърстието и се усмихна още по-широко.

Известно време двамата седяха мълчаливо.

— Е — каза Немо, изнервен от тишината. — Сега какво?

— Какъв е протоколът за този вид срещи ли питаш? — отвърна Отвърстието. — Или ме питаш в качеството ми на пророчица?

— Ами… имах предвид първото, но сега, като стана дума, и второто звучи интересно.

— Бъдещето ли?

— Да.

— О — отсече безцеремонно Отвърстието и стана на крака. — Нищо особено интересно. Ще пътуваш. Ще срещнеш непознат човек. А, и ще възникне ситуация, при която ще трябва да избираш между твоята смърт и смъртта на Смърфей. Без него хората нямат шанс срещу машините, затова ЗММ кроят планове да го убият. Скоро ще се изправиш пред избор: или оставяш Смърфей да умре и продължаваш да живееш; или се жертваш, за да го спасиш.

— О — каза Немо. — Ясно. Нещо друго?

— Хмм — каза Отвърстието и замислено се щипна по брадичката. — Не, не мисля. Това беше най-важното. А, и внимавай с колите. Пресичай само на зелено, когато движението е натоварено. Спри, огледай се, ослушай се. Хайде, чупката!

Девета глава
Генти! О, не!

Немо излезе от кухнята на Отвърстието леко замаян. Смърфей го чакаше.

— И тъй, вече разбираш — каза той.

— Да — отговори Немо. — Отвърстието ми каза…

Смърфей бързо поклати глава и кресна:

— Каквото ти е казала, било е само за твоите уши.

Немо толкова се стресна, че отстъпи крачка назад.

— Уши — повтори той твърде високо и уплашено. Въздъхна, опомни се и добави: — Така си е.

Настана неловко мълчание.

— Както и да е — започна отново Немо, — тя ми каза, че…

— Не, не — твърдо отсече Смърфей. — Не бива да ми разправяш какво е казала. То е било само за теб, не за мен.

— Но аз мисля, че трябва да ти разправя. Наистина. Тя каза, че…

Смърфей го прекъсна.

— Не искам да слушам — категорично заяви той.

— Добре де, разбирам, само се чудя дали…

— Не.

— Но тя каза нещо за теб, което може би…

— Казах не — заяви безпрекословно Смърфей.

Немо кимна.

— Добре — каза той. Сетне изведнъж заговори като картечница: — Тя-рече-че-гентите-ще-ни-устроят-засада-и-че-ще-се-изправя-пред-избор-дали-да-спася-моя-живот-или-твоя…

— Млък! — изрева Смърфей. — Не искам да слушам! Изрично подчертах…

— Вярно ли е, Немо? — попита Тинтири и пристъпи към него.

Смърфей бе притиснал ушите си с длани и мелодично виеше: „уаа-уаа, уаа-уаа“.

— Ами… да — каза Немо и от близостта на Тинтири пулсът му затрака бясно като гайгеров брояч пред радиоактивен материал. Точно това ми каза. За съжаление. Разбира се — добави той малко по-тихо и в дрезгавия му глас се появи едва доловима прилика с този на Шон Конъри, — аз й обясних, че ще постъпя геройски и ще се жертвам…

Усмихна се с надеждата лицето му да изрази сладникава нежност, но без огледало нямаше как да разбере дали е успял.

Гримасата можеше да излезе чаровна, смахната или достойна за Ханибал Лектър. Из главата му се мержелееше недоизречената вероятност близката смърт поне малко да я склони към идеята да му предложи бърза романтична утеха. Струваше си да опита — защото, в края на краищата, наистина щеше да срещне неминуемата си гибел. Така каза Отвърстието. А при дадените обстоятелства само най-коравосърдечната жена би отхвърлила една скромна молба на ближния си.

— Тя буквално ли говореше — попита Тинтири, — или метафорично?

— Откъде да знам? — отвърна Немо.

— Няма време за приказки — каза Смърфей. — Трябва да напуснем Макатрицата и да се върнем на подводницата. По-късно ще обмисляме какво означава всичко това.

Заедно излязоха от жилищния блок на Отвърстието и бързо закрачиха по оживените лондонски улици. В движение Немо попита Тинтири:

— Е, къде отиваме?

— Трябва да напуснем Макатрицата по същото разклонение, от което дойдохме.

— Защо?

— Просто така трябва.

— Не разбирам.

— Просто така трябва.

— Но защо? Защо Юда не може да ни изключи там, където сме? Това е като една огромна компютърна игра, нали? Значи трябва да можем да изскочим от нея по всяко време и от всяко място.

Тинтири не го гледаше.

— Макатрицата не е програмирана по този начин.

— Звучи ми шантаво — възропта Немо. — Ами ако гентите ни засекат? Ами ако дебнат на входната точка, за да ни спипат?

— В такъв случай операторът на борда на „Еровоам“ може да влезе в Макатрицата през друг свързочен възел, да дойде да ни прибере и да се измъкнем през втория портал. Но това е сложна и рискована работа. А и няма да се наложи — няма начин гентите да разберат през кой възел сме влезли в системата.

— Не бой се — прогърмя мощният глас на Смърфей. — Никакви генти няма да ни чакат на входния възел.

* * *

На входния възел ги чакаха генти.

— Не разбирам — възкликна свирепо Смърфей. — Как са разбрали, че идваме? Това е невъзможно.

— И все пак — каза Немо — по всичко личи, че са тук.

Трима генти с черни костюми и тъмни очила чакаха пред главния вход на зданието. С цилиндрите си изглеждаха много внушителни. Минувачите нервно се озъртаха към тях и забързано продължаваха напред. В тях определено имаше нещо от „Дракула“ на Франсис Форд Копола, Гари Олдман и Брам Стоукър. Макар че очилата им бяха не сини, а черни. Но иначе…

Тинтири, Смърфей и Немо стояха на съседния ъгъл и надничаха иззад тухлената стена.

— Значи трябва да влезем в сградата, нали? — попита Немо.

— Да.

— Покрай тия генти?

— Няма начин — каза Смърфей. — Който е застанал срещу гент, не е оцелял. Без изключение.

— А няма ли заден вход? — замислено промърмори Немо.

Смърфей и Тинтири поклатиха глави.

— Олеле — каза Немо.

— Крайно тревожен развой на събитията — заяви Смърфей. — Тинтири, обади се на Юда. Непременно трябва да се върнем на влака и…

— Влак ли? — прекъсна го Немо с известна доза злорадство. — Да не би да имаш предвид „подводница“?

Смърфей го изгледа много сърдито.

— Точно това рекох: „подводница“ — каза той.

— Рече „влак“.

— Не е вярно.

— Вярно е.

— Не бива да се бавим — заяви строго Смърфей и демонстративно извърна глава настрани. — Колкото и да е трудно, Юда ще трябва да дойде да ни прибере през друг възел — той наведе очи. — Първо пророчеството на Отвърстието, а сега и това. Не е на добро.

— Не е — потвърди Немо. — На добро, да.

Тинтири измъкна мобилен телефон от някакъв джоб на полиетиленовото си яке — макар че Немо така и не проумя къде точно се е спотайвало досега това устройство в прилепналите й дрехи. Чудеше се още как Смърфей и последователите му отбягват проблема с търговските марки, когато работата опре до мобилни телефони. Та нима, помисли си той, деветдесет на сто от мобилните телефони не са само търговска марка? Дали използваха специални, ръчно изработени телефони? Дали казваха „Не на «Нокия»?“ Дали трошаха с бухалки „Панасоник“, което би

звучало горе-долу така: Пата-кюта-соник, Пата-кюта-соник и би се превърнало в протестна декларация срещу глобалните комуникации? Кой знае…

Тинтири набра дълъг номер и напрегнато заговори:

— Юда, при нашия изходен възел има генти. Трябва да дойдеш по друг маршрут.

Около минута, минута и половина или две тя мълча, притискайки телефона към ухото си. После кимна.

— Разбирам.

— Какво има? — попита Смърфей.

— Няма да ни пусне обратно — каза тя. — Предал ни е на ЗММ. Каза буквално следното: „Тра-ла-ла, ла-ла, мъртви сте, ура-ура“.

Настана кратко мълчание.

— Дай ми телефона! — викна Смърфей.

Тинтири му го подаде. Той притисна машинката към ухото си и Немо, любопитен по рождение, протегна шия, за да чуе тъничкия гласец на Юда от слушалката.

— Абе, Юда — каза Смърфей. — Какви са тия глупости?

— Сбогом, Смърфей — отвърна Юда. — С теб е свършено. Предадох те на ЗММ.

— За Бога, защо? — ревна Смърфей.

— Защо ли? — отговори Юда с възторг или раздразнение в гласа, трудно бе да се каже кое от двете. — Защо? Защо? Защо? Защо? Защо?

— Да, защо?

— Ще ти кажа защо.

— Кажи ми защо — изборботи Смърфей.

— Защото искам коса — изписука Юда. — Искам хаитянски плитчици.

Смърфей като че се смути.

— Не можеш да имаш хаитянски плитчици — каза той.

— Защо да не мога? А? Защо да не мога? Защото съм бял, така ли?

— Защото си плешив — каза Смърфей.

— Именно! Именно! О, ти не разбираш, Тинтири не разбира, защото е жена, а жените не оплешивяват. Но ти не разбираш, защото дотолкова си се задълбочил в себе си, че не забелязваш как страдат другите. Толкова е унизително… не само леко да олисея по темето, а да бъда съвсем плешив навсякъде, от челото до врата. Толкова е смазващо. Ненавиждам го.

— Трябва да свикнеш да живееш с това — заяви поучително Смърфей.

— Лесно ти е на теб — възрази треперливият гласец на

Юда. — Ти си избрал да бъдеш гологлав. Бръснеш си черепа. О, ако решиш, можеш да си пуснеш цял метър афро, но предпочиташ да не го правиш. Знаеш ли какво оскърбление е това за човек като мен? За човек, който няма подобен избор?

— Винаги съм смятал, че и ти си бръснеш главата — вметна Немо. — Просто така предполагах.

— Гърррх! — долетя по телефона задавеният от ярост рев на Юда. — Урррргх! Ърррргх! Аррргх!

Смърфей закри микрофона с длан и строго поклати глава към Немо.

— Това едва ли е най-добрата стратегия за справяне с него — каза той. После отдръпна длан и избоботи. — Я недей да ми правиш фасони, тикво зелена! Стегни се! Плешив си и толкоз. Нищо не можеш да сториш. Все някак ще го преживееш.

— Нищо не мога да сторя ли? — долетя гласът на Юда, вече малко по-спокоен. — О, жестоко грешиш. ЗММ ще ми покрият главата със специален наногел, който прониква във фоликулите и генерира изкуствени косми. Ще ми отгледат хаитянски плитчици — какъвто цвят си поискам, каквато дължина или плътност си пожелая. Предложиха ми и шушулка. Истинска шушулка, не тоя евтин бръснарски стол, а шушулка с всичкото необходимо оборудване. Ще ми променят основната програма. Мога да вляза в Макатрицата като Блейк Карингтън, като Дейвид Дикинсън, като Дейвид Копърфийлд, като Джонатан Рос — какво ще речеш за това, а? С гъста, лъскава грива.

— Това е лудост, Юда — кресна Смърфей. — Пусни ни на борда на „Еровоам“ и ще си поговорим по въпроса.

— Няма да стане, Смърфей. Напускам. Махам се от „Еровоам“ на следващата свръзка. Слизам на спирка Лестър. (Немо забеляза, че той изговори това като „с бира калесан“). Отивам в голямата бяла сграда, където е базата на ЗММ. Там ще намеря косата си. Сбогом, момчета.

— Ами ние? — викна Смърфей и маската му на самообладание започна да се разпада. — Какво ще правим ние? Единственият възел, през който можем да се измъкнем, е охраняван от трима генти.

— Не е моя грижа — отвърна Юда.

— Не може ли поне да ни отвориш друг изходен възел, преди да си тръгнеш?

— Не.

— Юда… какво направи с Тонкатой?

— Нищо му няма. Само дето е мъртво пиян и вързан в тоалетната, но иначе нищо му няма.

Смърфей изръмжа като булдог.

— Чао — каза Юда. — Сега отивам да си получа косата.

Връзката се прекъсна.

— Тъй — каза безгрижно Немо, когато реши, че е изчакал достатъчно. — Какво ще правим сега?

— Някак — каза Тинтири — трябва да влезем в онази сграда.

— Е, чакай да си помисля. Това не е ли просто компютърна симулация? Не можем ли, нали разбираш, да изменим правилата? Да променим параметрите. Например да излетим във въздуха и да влезем през някой прозорец. Какво ни пречи?

— Законът за гравитацията — отвърна Смърфей.

— Но ти сам каза, че това е само компютърна симулация.

— Един симулиран природен закон в симулирана природна среда има за симулираните хора точно същата сила, както и един истински природен закон в истинска природна среда за истинските хора.

— Но е възможно да се извършат промени — прекъсна го нетърпеливо Немо. — Има места, където Макатрицата представлява подобрена форма на реалността. Нали? Ето, например ние в момента носим много по-лъскави дрешки, отколкото в реалния свят.

— Ние — каза Смърфей с отвращение — нямаме друг избор, освен да носим тия гнусни фирмени парцали, отровени и осквернени с търговски марки. Те също са част от строежа на Макатрицата.

— Но, Смърфей — настоя Немо, — тук ти си по-висок, отколкото в реалния свят. Не е ли така?

Смърфей сведе глава и го стрелна с изпепеляващ поглед.

— Добре де — нервно промърмори Немо. Никак не му се щеше да опере пешкира в присъствието на Тинтири. Виж, с радост би й подал пешкир, или, да речем, хавлия, докато излиза от вана с пенеста топла вода; но в момента държеше на всяка цена да избегне метафоричните брътвежи, от които винаги изглеждаше като последен глупак. Затова побърза да даде заден ход. — Разбрано, темата е деликатна и няма да задълбаваме. Но какво ще кажете за нещо друго? Когато ме арестуваха, гентите изтриха устата ми. Много шантаво, а? Как го направиха?

— Гентите са функции на централните процесорни системи на самите ЗММ — каза Тинтири. — Могат да изкривяват програмните правила, защото самите те са аспекти на програмиращото съзнание. Ние обаче не сме; ние сме вътре в програмата. Не можеш да промениш програма отвътре, както героят в някой роман не може да промени хода на действието. Само програмистът или авторът може да го направи.

— Но ако е тъй — настоя Немо с упорството на досадно

дванайсетгодишно хлапе, — то защо те просто не вземат… знам ли, например да прехвърлят образите от съпротивата направо в някой виртуален затвор? Защо си правят труда да пращат по дирите ни разни генти с цилиндри?

Изражението на Тинтири бе такова, че Немо съжали, задето не си е държал езика зад зъбите.

— Не че ме вълнува чак толкова — бързо добави той. — На мен си ми е добре. Само се чудех.

— Незначителните промени са едно — избоботи Смърфей. — Но основни промени, каквито описваш, биха нарушили логиката и вътрешните връзки на цялата система. Ако ЗММ сторят подобно нещо, то би било равностойно на катастрофа за целия им програмиран свят. Би се наложило да рестартират и да започнат отново.

— Което изобщо не ни помага да влезем в сградата — каза Немо. — Можем ли нещо да направим?

— Има едно нещо — каза Смърфей и се обърна да погледне Немо. — Ти.

— Аз ли?

— Ти.

— Ей — каза Немо. — Я стига. Взимаш ме на подбив.

— Говоря сериозно, Немо. Ти си Никаквия.

— Хмм — каза Немо. — И това ще ни помогне, защото?…

— Той не е готов, Смърфей — намеси се Тинтири.

— Трябва да бъде готов. Това е единственият ни шанс. Не може да е съвпадение. Изправени сме пред трудност, която само Никаквия може да преодолее, А Никаквия е тук, с нас. Това не може да бъде съвпадение.

— Ъ-ъ-ъ… — опита да се намеси Немо.

— Ами ако се провали? — попита Тинтири.

— Значи не е Никаквия.

— Чакай! — изрече високо Немо. — Да не би да твърдиш, че аз не съм Никаквия?

— Не казвам — отвърна Смърфей, — че не си Никаквия. Никога не бих казал подобно нещо.

— А какво казваш всъщност? — опита се да изясни Немо. — Щом никога не би казал, че не съм Никаквия, би ли го казал някога?

Покрай тях мина кола.

— Чуй ме, Немо — каза Смърфей. — Макатрицата се захранва от копнежа за слава на своите пленници, от желанието на всеки от тях да стане някакъв. Сетивата на гентите са настроени към този факт. Те забелязват знаменитостите по-добре, отколкото не тъй известните личности.

— Аз пък си мислех, че всички забелязват знаменитостите по-добре, отколкото не тъй известните личности.

— Именно — каза Смърфей. — Точно затова истинският Никакъв може да остане незабелязан, да се изплъзне от контрол.

— Като Невидимия — каза замислено Немо.

— Представи си го така: самата същност на Макатрицата е да класифицира човешките същества. Някога човечеството е било твърде разнообразно, твърде пъстро, за да бъде подредено в малък брой определени категории, но тия времена са отдавна отминали. Днес всеки пасва в някой шаблон. Всяка жена влиза в един от петте типа на „Спайс Гърлс“. Всеки мъж спада към един от петте типа: Ръсел Кроу, Джон Клийс, Орландо Блум, Уесли Снайпс или Ролф Харис.

— Ролф Харис? — повтори Немо.

Но Смърфей не обърна внимание на забележката.

— Немо, ти не влизаш в нито една от тия категории. Ти си Никаквия. Ти си най-незначителното човешко същество в целия свят. Ако вярваш, ако наистина вярваш в това, ще станеш невидим за системата. Ако наистина вярваш, можеш направо да влезеш в сградата, да се качиш на третия етаж, да откриеш телефона в четвъртата стая отдясно и с негова помощ да се прехвърлиш обратно на „Еровоам“. После можеш да се върнеш в Макатрицата през друг възел, да ни откриеш и заедно да се приберем.

— Изобщо не знам как да направя всичко това — жално отвърна Немо. — Първо, нямам представа как да стана невидим, та да мина под носа на гентите. Миналия път те ме видяха, нали? Във влака.

— Навярно защото беше с мен — обади се Тинтири.

— О.

— Онези странни телефонни обаждания, които те тормозеха напоследък — каза тя. — Получавал ли си ги и преди?

— Никога.

Тинтири кимна.

— Това подсказва, че системата е започнала — смътно, неясно — да осъзнава, че през всичките тези години ти не си живял в нейната среда. Тия рекламни програми са разработени за разпознаване на нов пазар, за търсене на неизползвани консуматори. Само че всеки човек в Макатрицата отдавна е обработен, категоризиран и заведен в някой от списъците.

— Значи системата започва да ме забелязва — каза с тревога Немо. — В такъв случай не мога да мина под носа на гентите, нали? Те ще ме видят.

— Може би не — каза Смърфей.

— Не че се тревожа особено — каза Немо. — В края на краищата веднъж вече ме арестуваха. Не беше чак толкова зле. Малко смахнато, но не чак толкова зле.

— Ако те хванат за втори път — предупреди го Тинтири, — ще бъде много по-зле.

— По-зле — повтори Немо.

— Много.

— Но когато ме задържаха предния път…

— С перце са те галили. Надявали са се чрез теб да стигнат до Смърфей.

— Значи искат Смърфей, а не мен? Защо?

— Защото той знае пътя.

— Защото — потвърди Смърфей — аз знам пътя.

Немо кимна.

— Звучи някак мистично. Пътят на мъдростта? Пътят на Дао?

— Аз знам пътя към улица „Цион“. Не можеш да стигнеш до нея през общата мрежа, патрулиране от ЗММ, но аз знам как да прескоча от тази мрежа в съвсем друга. ЗММ биха дали всичко, за да узнаят как става това. Не бива да разберат. Ако открият пътя, ще нахлуят на улица „Цион“, за да изпочупят прозорците, да натрошат мебелите и да изкоренят последните остатъци от свободното човечество. Това ще донесе смърт и страдания. Трябва да напуснем Макатрицата незабавно. Колкото по-дълго се бавим тук, толкова по-сериозна става заплахата.

— Струва ми се — каза Немо, — че не е било много хитро от твоя страна да влизаш в Макатрицата. Нямаше ли да е по-разумно Тинтири сама да ме заведе до Отвърстието? Трябваше ли изобщо да влизаш в Макатрицата? Не се ли подложи с това на безсмислен риск?

— Трябва да се придържаме към съвета на Отвърстието — заяви Смърфей, без да му обръща внимание. — Не бива да стигаме до избор дали тебе да докопат гентите, или мене — той помълча, сетне се поправи: — Не, мен. Или все пак мене. Не, не звучи добре. Мен да докопат, мене да докопат, мен-мене да докопат — челото му се сбръчка от едва забележимо напрежение. — Схващаш накъде бия — отсече той. — И двамата сме жизненоважни за надеждите на дома „Цион“. И двамата трябва да се завърнем в реалния свят — Смърфей се обърна към Тинтири. — Ако Немо не успее да мине покрай гентите на входа, ти ще трябва да се пожертваш, за да можем ние да се измъкнем.

Тинтири му отправи проницателен поглед. По лицето й не можеше да се разбере дали е съгласна с него, прикривайки мълчаливото си несъгласие, или е несъгласна, прикривайки мълчаливото си съгласие.

— Вижте какво — каза Немо с разтуптяно сърце, — не може така.

Поколеба се дали не е настанал моментът да разкрие чувствата си към Тинтири, да обяви на двамата: Аз обичам Тинтири! Да изкрещи на света: Не мога да живея без нейната гладка латексова фигура. Чуйте ме! Чуйте ме!

— Тръгвай — каза Смърфей и тежко го тупна по задника.

* * *

Немо изхвръкна на платното досущ като Чарли Чаплин — с левия крак подскачаше залитайки настрани, а десният бе изпънал под ъгъл четирийсет и пет градуса. Преди да си възвърне равновесието, вече беше насред улицата, на пет-шест метра от ъгъла.

Вече нямаше избор. Намираше се на открито.

Нищо и никаква работа, помисли си той. Изразът му се стори буквално отражение на сегашната ситуация. Бъди никой, свирепо си каза той и закрачи напред. Никой, нищо, никакъв, всякакъв.

Не, без последното.

Вървеше напред. Тримата генти наблюдаваха улицата, въртейки глави като пръскачки: наляво-надясно, наляво-надясно. Един от тях насочи поглед към Немо, докато той наближаваше входа на сградата. Без паника, каза си Немо. Аз съм никой. Аз съм нищо. Аз съм нула. Няма да ме видят.

Вратата идваше все по-близо. Ето вече минаваше покрай гентите. Беше невидим за тях.

Още миг и щеше да влезе.

— Извинете, сър — каза единият гент и сложи ръка върху рамото му.

Сърцето на Немо направи въображаемо задно салто и с трясък се приземи на глава. Те можеха да го видят. Не беше невидим. В главата му бавно и прецизно се оформиха думите: Ах, мамка му!

— Виждате ли ме? — попита той.

Гентът приведе глава настрани като умно куче, което се мъчи да разбере командата на господаря си.

— Естествено, че ви виждам. Длъжен съм да попитам с какви намерения се приближихте към тази сграда.

— Да съм се приближавал до сградата? Какво? Откъде ви хрумна, че съм се приближавал до сградата? Какво ви създаде това впечатление? Аз не искам да вляза в сградата — заяви Немо с безгрижен смях. — Да вляза в тази сграда? Ама че лудост. Ха-ха!

Просто минавам. Да вляза в сградата? Луд ли съм? Смахнат ли ви се виждам? Да вляза в сградата? Никога. Хич не се и надявайте. Не-не-не. Не и аз — напрежението растеше в гърдите му. Той пак се разсмя безгрижно. — Не, не, нищо подобно. Всъщност… хей! Какво е онова там?

Той посочи зад гърба на гента и с всичка сила се втурна към входа на сградата.

Вратата го посрещна със сблъсък, от който дъхът му спря. Беше въртяща се врата — и както е редно, след удара се завъртя шеметно. Немо видя фоайето от другата страна и за миг зърна сбръчканото, печално лице на портиера, който го наблюдаваше с известна загриженост. Сетне инерцията на вратата продължи да го носи в кръг. За по-малко от секунда той описа пълен оборот и вратата го изплю на тротоара като някакъв трудно смилаем боклук.

Постепенно се опомни. Тримата генти стояха наоколо и го гледаха отвисоко.

— А — каза той. — А, Сигурно съм се… ъ-ъ-ъ… спънал.

И неуверено се изправи.

Израженията на гентите станаха целенасочени.

— Вие сте под арест — обяви единият с машинна интонация. — Очевидно сте терорист.

— Терорист? — повтори Немо. — В никакъв случай. Няма такава работа. Терорист? Аз? Ами че аз умирам от страх, като чуя тази дума. Виждате ли, няма начин да бъда терорист, след като страдам от теророфобия — той се усмихна на тримата генти с надеждата да спечели сърцата им. — О, какво е това… зад вас!

— Тази хитрина — заяви презрително гентът — едва ли ще мине повторно.

Застанала зад гента, Тинтири го цапардоса с прът по главата. По звука от контакта пролича, че прътът е метален. Допреди малко изпълняваше ролята на пътен знак за забранен ляв завой, но Тинтири бе успяла да го изтръгне от неговата бетонна леха и да смъкне единственото му цветче, оставяйки само прът. Изглеждаше много ефикасно средновековно оръжие за близък бой.

Тя се завъртя и стовари прът върху лицето на втория гент, после прекрачи напред и сграбчи Немо през кръста.

— Идвай.

Плътно притиснати един до друг, двамата се хвърлиха през вратата. Тинтири все още мъкнеше оръжието си. Вратата описа полукръг, прътът падна и се заклещи в процепа между рамката и горната част на въртящия се механизъм. Входът беше блокиран. Залитайки, Немо и Тинтири прекрачиха във фоайето.

Немо видя как пред сградата Смърфей отчаяно се сражава с гентите. Дланите му пляскаха и отскачаха от вихрено прелитащите ръце на противниците, сякаш си играеха на „пържоли“. Но гентите бяха трима, а Смърфей — сам.

— Трябва да се върнем да му помогнем! — извика Немо.

— Безполезно — изпъхтя Тинтири. — Вратата е напълно блокирана. Не ни остава нищо друго, освен да се измъкнем — в отчаянието си тя удари с юмрук по вратата. — Съжалявам, Смърфей, но нищо не можем да сторим. Трябва да бягаме!

Видяха как Смърфей, с очи, разширени като чаени чинийки, рухва под тежестта на гентите. През стъклото чуха какъв звук издаде; звучеше приблизително тъй: хвууург!

Десета глава
Още един избор

Когато отново се появиха във влака, Немо възкликна:

— Те ме видяха, Тинтири. Изобщо не бях невидим!

Тинтири измъкна куплунга от тялото си и Немо направи същото. После двамата с усилие се надигнаха от столовете.

— Не разбирам — каза Тинтири. — Как може да те видят, нали си Никаквия?

— Ами… — Немо се почеса по брадата. — Там е цялата работа. Отвърстието каза, че в крайна сметка не съм Никаквия.

По лицето на Тинтири се изписа тревожно-слисано изражение.

— Така ли е казала?

Немо изведнъж се сконфузи. Умът му трескаво се мъчеше да пресметне какво отражение би дал този нов развой на събитията върху шанса му да изведе Тинтири на среща.

— Така де… — призна той. — Може и да е споменала нещо от сорта, нали разбираш.

— Защо не ни каза?

— Опитах се да ви кажа — възрази Немо, — ама Смърфей все ми крещеше да си мълча.

— Фантастично — промърмори Тинтири. Колкото и да е странно, тонът и подсказваше, че определено не смята новината за фантастична в положителен смисъл.

— Казах ви за другото — добави Немо с тон на оскърбена невинност. — Нали знаеш, за избора той или аз. Смърфей или аз. Което, между другото, наистина се случи. И бях готов да се жертвам, за да го спася, честна дума.

Тинтири се навъси.

— Какво ще правят с него? — попита Немо.

— Ще го заведат на зъболекар — отговори Тинтири.

— О — каза Немо. — Профилактичен преглед, а?

Тинтири го изгледа с дълбоко презрение.

— Не — каза тя. — Няма да е профилактичен преглед. Искат да получат от него сведения за пътя към улица „Цион“. Зъболекарят е най-ефикасният начин да му развържат езика.

— О — каза Немо. — Разбирам.

— Хайде, идвай, трябва да намерим Тонкатой.

* * *

В едно от складовите помещения на влака откриха Тонкатой — махмурлия и здраво овързан с ръчно изплетени конопени въжета. Освободиха го както можаха. Докато той разтриваше крайниците си и мърмореше недоволно, Тинтири подкара „Еровоам“ от временната му спирка на гара „Лестър Скуеър“. След няколко минути Немо видя през прозорците как покрай влака прелита гара „Тотънхам Корт Роуд“ — зловещо пуста, но иначе чиста и осветена.

Тинтири въведе в бордовия компютър програма за движение напосоки, после се върна и седна унило до Тонкатой и Немо.

Настроението не беше весело. Тонкатой разправи как седнал да пийне с Юда „само по чашка“. След това се опомнил овързан в килера.

— Значи Юда го няма, така ли? Юда?

— Предаде ни — каза горчиво Тинтири. — Кой би си помислил?

— И гентите спипаха Смърфей?

Тинтири кимна.

— Знаете ли какво не разбирам — каза Немо, докато зад стъклата се мяркаше спирка „Олдгейт“.

Тинтири и Тонкатой го погледнаха.

— Тези генти — продължи той. — Какво представляват всъщност? Какви ги дъвчат?

— Какви ги дъвчат ли? — повтори с недоумение Тинтири.

— Каква игра водят? Към какво се стремят?

— Задачата на гентите — обясни усърдно Тинтири, — е да охраняват Макатрицата… да изкореняват подривните елементи, та системата да работи гладко.

— Предполагам — каза Немо, — че под подривни елементи имаш предвид…

— Нас.

— А под „изкореняване“? Дано чрез употребата на тази градинарска метафора да намекваш за нещо удобно, едва ли не уютно — нещо типично английско като следобедния чай. „Изкореняване“ ми звучи като леко подръпване и почистване.

— Имам предвид убийство — каза Тинтири.

— Убийство — бързо повтори Немо. — Ясно. Разбирам. Ама съвсем ли, или само на ужким, както някои хора казват „ще ме убиеш“, когато ги разсмееш до сълзи?

— Съвсем.

— И за да сме наясно докрай… — настоя Немо. — Разбираш ли, не искам да сметнеш, че съм страхлив или нещо подобно — той се разсмя храбро. — В никакъв случай. Аз съм твърде храбър, за да бъда страхлив. С други думи, толкова съм храбър, че

открито признавам страха си, за което страхливецът е твърде страхлив, ако схващаш какво искам да кажа.

— Схващам — каза Тинтири.

— Тъй че просто за да сме наясно докрай… Когато в Макатрицата те… такова… убият, умираш ли и в реалния свят?

Тинтири кимна.

— Разбрано — каза Немо. — И как така? Нали разбираш, когато умре в компютърна игра или насън, човек не умира наистина, прав ли съм?

— Да, прав си. Но тази компютърна игра не е като другите, които си играл досега. Искаш ли да знаеш защо? Ще ти кажа защо. Защото тази игра бе продадена на човечеството като по-реалистична от всички останали. Знаеш ли какво точно означава реалистична? Знаеш ли определението на реализма?

— Не.

— Смъртта, разбира се. Върхът на реализма е да умреш. Като си помислиш, логично е. В повечето електронни игри можеш да вършиш всичко от реалния живот, освен едно — да умреш. Но във върховната компютърна игра — в Макатрицата — можеш да направиш тази мъничка крачка напред.

— На мен ми се вижда доста голяма — промърмори Немо.

— Когато умираш във виртуалната среда — обясни Тинтири, — програмата за изкуствен интелект, която надзирава облика ти и неговата среда, информира шушулката, където лежи твоето тяло. Тогава шушулката изстрелва нажежена вода под огромно налягане през куплунга в тялото ти. Наричат го „еклизминиране“.

— Май не е много приятно.

— Приятно ли? — обади се Тонкатой. — Не е.

— Убива ли?

— Не само убива. Втечнява вътрешностите ти. Предизвиква експлозивно разпадане на вътрешните органи, мускулите, костите, мозъка и костния мозък, всичко. После куплунгът се задейства в обратен режим и изсмуква от шушулката цялата тази втечнена материя.

— Ъх — каза развълнувано Немо. — Гнусотия. Ох. Ужасно е — той направи гримаса. — Противна работа — после, за да е сигурен, че слушателите са го разбрали правилно, добави: — Отврат!

Тинтири беше невъзмутима.

— Това е основната хранителна съставка, която се подава на още живите шушулковци — обясни тя. — Машините са пресметнали, че така им трябват много по-малко хранителни вещества, за да поддържат хората живи. Няма смисъл да

прахосват, защото каквото се инжектира в живите шушулковци, то си е чисто прахосничество. Дебелото черво поема всичко необходимо и отново го изкарва без участие на стомаха. Така е много по-ефикасно, отколкото в природата.

— Природата — повтори презрително Немо. — Хе! — но не можеше да прогони от главата си мислите за страховития процес на еклизминиране. — Ами тази инжекция с нажежена вода под огромно налягане…

— Технологията е пренесена с леки изменения от заводите за говеждо в началото на двайсет и първи век — обясни ласкаво Тинтири.

— Но дали боли? Болезнено ли се умира?

— Едва ли — отвърна Тинтири. — Би могло да се нарече „да издъхнеш в съня си без болка“.

— Но дали се усеща? Ако си включен към Макатрицата, искам да кажа. Нали тогава не усещаш собственото си тяло.

— Защо говориш така? — попита Тинтири. — Въобразяваш си го, защото през повечето време в шушулката не усещаш нищо, което да те разсее от живота на Макатрицата. Намираш се в камера за сетивна изолация. Но макар и да е в Макатрицата, умът ти си остава в тялото. Ако играеш компютърна игра и някой те мушне с молив по врата, ще го усетиш, нали? Независимо колко си се увлякъл в играта.

— О — каза Немо.

— Както сам разбираш, не съм умирала нито в Макатрицата, нито извън нея, тъй че не мога да говоря от личен опит. Но съм била с хора в момента, когато умират. Те се търкалят по пода, притискат гърдите си с длани и крещят: „О, как боли, как боли!“

— Но ние не сме в шушулка — побърза да изтъкне Немо. — Значи това не се отнася до нас, нали? Вероятно сме защитени от макатричната смърт.

Тинтири мрачно поклати глава.

— За жалост не е така. Вярно, нашите куплунги не са свързани с храносмилателната система на Макатрицата. Но все пак са нейни куплунги, задигнати от системата. Те съществуват в информационна обратна връзка със системата на Макатрицата — така действат. Ако получат от Макатрицата команда — например „вали дъжд“, — те симулират усещането за дъжд в нервните канали на мозъка ти. Ако си помислиш „тръгвам напред“, чрез куплунга подаваш информацията на процесорите в Макатрицата и положението ти в програмата се променя. Разбираш ли?

— Разбирам.

— И затова, ако Макатрицата изпрати на куплунга информация, че си мъртъв, това предизвиква късо съединение във

веригата: пробата се нажежава за миг до червено, изгаря и освобождава в тялото ти смъртоносен електрически заряд. Така или иначе, умираш.

— Не може ли куплунгът да се измени?

— Може, ама след това не работи — каза Тонкатой. — Повярвай, опитвали сме.

* * *

Върнаха се във вагона, където бяха столовете. Смърфей изглеждаше дълбоко заспал, но всъщност бе изгубен из дебрите на Макатрицата.

— А защо просто не вземем… нали ме разбирате — каза Немо, — да измъкнем куплунга? Да прекъснем връзката. То ще е като да свалиш виртуалния шлем насред играта. Нали така?

— Да — каза Тонкатой. — Само че куплунгът е активиран.

— Активиран — кимна Немо.

— Знаеш ли какво означава „активиран“? — попита Тонкатой.

— Естествено — отговори Немо.

Кратко мълчание.

— Знаеш ли какво означава „активиран“ — настоя Тонкатой — в този контекст?

— Не, в този контекст не го знам — призна Немо.

— Означава — обясни Тинтири, пристъпвайки към тях, — че връзките на куплунга са блокирани във вътрешните портали. Ако сега извадим куплунга, той ще изтръгне вътрешностите на Смърфей. Като пчелно жило.

— Като черно жило? — попита Немо. Не знаеше какво точно означава това, но звучеше много зловещо.

— Пчелно — изрече Тинтири бавно и с подчертана досада — жило.

— О. А не можем ли просто… нали разбираш, да срежем жицата?

— Жицата ли? — попита Тонкатой. — Какво имаш предвид под „жица“?

— Кабелът — каза Немо, — който свързва куплунга с… нямам представа с какво. Никога не съм разбирал от електроника. Но трябва да има някаква жица.

— Няма жица — каза Тонкатой. — Куплунгът е самостоятелно устройство, свързано по безжичен път с процесорите на Макатрицата. Жица? — той изсумтя презрително. — Ама че допотопна идея.

— О — каза Немо.

— Не можем да го измъкнем от тази страна — каза Тинтири. — Той трябва да се добере до точка за изключване. А в момента не може да го направи. Не и докато дружеството на гентите го държи. Не и докато е вързан на стола за мъчения в зъболекарския кабинет.

— Тогава какво можем да направим?

Лицето на Тонкатой стана мрачно. Той извади от един стенен шкаф някакъв дълъг предмет, омотан с парцали. Разгъна ги и отдолу се разкри лъскав самурайски меч.

— Да си послужим с това срещу него — каза зловещо той. — Няма друг начин.

— Не е ли малко… ъ-ъ-ъ… грубичко? — усъмни се Немо.

— Няма страшно — успокои го Тонкатой, гледайки проснатото тяло на Смърфей. — Ще му резна главата завчас.

— Ужасно съжалявам — каза Тинтири. — Но нямаме избор. Няколко часа мъчения и той ще издаде на мислещите машини точно как да стигнат до улица „Цион“. Не бива да го допуснем. Затова… сбогом, Смърфей.

Тонкатой вдигна меча за удар.

— Убуо — каза той. — Сега ще му видя сметката.

— Спрете! — извика Немо. — Спрете!

Той вдигна ръце, Тонкатой и Тинтири се завъртяха към него.

Единадесета глава
Спасение

— Спрете — каза Немо. — Трябва да го спасим. Да го спасим от Макатрицата.

— Прекрасна мисъл, Немо — каза Тинтири. — Но не е практична.

Немо усети как из слънчевия му сплит пробяга тръпнещ сърбеж — проява на вълнение и радостно очакване. За пръв път чуваше толкова хубави думи от Тинтири. Той преглътна шумно. Ухили се. Прекрасна мисъл, бе казала тя. Прекрасна мисъл! Той беше казал нещо, което да предизвика у нея мисли за красота! Това е страхотен пробив, подсказаха му хормоните. Не изпускай шанса си! Използвай момента!

— Аз ще го направя — изтърси той. — Ще спася Смърфей.

За момент настана мълчание.

— Сериозно? — попита Тинтири.

Красивото й лице издаваше, че почти е готова да се впечатли. Това се хареса на Немо.

— Разбира се. Смърфей очевидно е важен. Аз… нали разбираш. Ще изскоча и ще го спася.

— Това са безумни приказки, Немо — каза Тонкатой. — Те държат Смърфей в най-ужасяващата зала за мъчения на Макатрицата. Вързан е на зъболекарски стол… обработват го зъболекари. Няма по-страшни хора от тях. Повярвай ми, със стъргане и човъркане по зъбите не след дълго ще го принудят да си признае. А признае ли си, всички сме мъртви. Трябва да му хвръкне главата. Това е единственият начин.

— Хм — озадачи се Немо. — Да му бръкнем в главата ли?

— Да му х-х-хвръкне главата — уточни Тонкатой. Звукът „х“ изплющя като храчка, която улучва стена.

— Аха — каза Немо. — Или пък може да отида и да го спася. Така ще си запази главата.

— Но това не е правено досега — каза Тинтири.

— Точно затова ще стане — отвърна храбро Немо.

Мълчание.

— Май не е много логично твърдение, нали? — подхвърли Тонкатой. — За да стане нещо, трябва да го отработиш. Да го повтаряш отново и отново, докато ти стане втора природа. Да го трениращ, докато отстраниш всички дефекти. Не смяташ ли?

— Е, може и така да е — каза Немо.

— Не, сериозно — настоя Тонкатой, — не можеш да кажеш,

че ще стане, защото не си го отработил, защото не си го обмислил както трябва. Най-много да кажеш, че ще стане въпреки факта, че не си го отработил или не си го обмислил както трябва.

— Да, да — упорито отвърна Немо.

Настана неловко мълчание.

— Много добре — каза Тинтири. — Щом влизаш в Макатрицата, и аз идвам с теб. Наистина ли смяташ, че можем да проникнем в Зъболекарския кабинет, да преодолеем Чакалнята и да стигнем до Залата за зъбни мъчения? Смяташ ли, че можем да спасим Смърфей? Добре, вярвам ти. Да действаме — тя се завъртя към таблото. — Хайде да влезем при зъболекаря, без да предизвикаме подозрения… хайде да го направим. Какво ще ти трябва?

Немо се обърна към нея.

— Венци — каза той. — Много, много венци.

* * *

Двамата проникнаха в Макатрицата и се озоваха в телефонна кабина срещу зъболекарския кабинет. Мощен порив на вятъра събори една кофа за смет на отсрещния тротоар, но след броени секунди всичко утихна.

— Олеле — едва избъбри Немо.

Имаше чувството, че устата му е пълна с лигав памук. Тинтири го погледна и разтвори устни — венците й бяха подпухнали, червени, огромни. Той едва не отскочи от ужас. Но се сети, че навярно и собствените му венци са също тъй болни и отвратителни като нейните. Опипа с пръст предните си зъби; те се разклатиха болезнено.

— Това трябва да свърши работа — каза той.

Думите звучаха задавено и неясно, сякаш бе натъпкал в устата си четири рохки яйца.

— Ъхъ — съгласи се Тинтири. — Ша трае ’коло полоин час.

Немо кимна, сякаш бе разбрал какво му казва.

Двамата пресякоха улицата.

Отвориха вратата и се изкачиха по стълбището. През втора врата попаднаха в просторна чакалня. Пет-шест души седяха на столове край стените и разлистваха списания. Когато Немо и Тинтири влязоха, всички вдигнаха глави, после като по сигнал отново сведоха очи към четивата си.

Сърцето на Немо пърхаше като хартийка от бонбон, закачена за велосипедна спица.

Тинтири обаче изглеждаше съвсем хладнокръвна. Тя

пристъпи към бюрото, зад което седеше едра медицинска сестра с бяла престилка. Немо побърза да застане до нея.

Сестрата ги изгледа с нескрито презрение. Имаше някаква дълбока и враждебна ирония в начина, по който каза:

— С какво мога да ви услужа?

В гласа й не се долавяше и следа от желание да услужи.

— Уенсите ни — каза Тинтири и посочи устата си. — Уенсите.

— Венците ви. Да, виждам — каза сестрата. — Ох, вярно. И двамата сте спешни случаи. Никога не съм виждала толкова тежък гингивит. Олеле, по-лошо е от гингивит. Направо гингивитище. По зъбите ви има повече мръсотия, отколкото по някоя историческа сграда в централен Лондон.

Тя се изкиска, сякаш се забавляваше тайничко. Кой знае, може и тъй да беше.

— Надявахме се — каза Тинтири — д' ни премат уеднага.

— Моля?

— Да ни при-е-мат вед-на-га — повтори Тинтири пристъпвайки предпазливо през сричките като боса жена по каменист плаж.

— Разбира се. Ще видя какво можем да направим. Предполагам, че сте знаменитости. Нали разбирате, че нашият зъболекарски кабинет обслужва само знаменитости?

— Ми да — каза Тинтири. — А съм певица. Роу енд роо.

— Какво?

— Ро-ок — обясни измъчено Тинтири — енд ро-ол. Многу 'звестна.

— Ясно. А вие?

Немо се озърна.

— Ъ-ъ-ъ… Аз уаботя в джигитално радио.

Сестрата строго се втренчи в Немо, но след няколко секунди кимна.

— Добре — смили се тя, оглеждайки латексовите им дрехи. — Определено и двамата сте облечени като знаменитости. Изчакайте за момент.

Тя отключи една врата в стената на чакалнята и прекрачи в коридора отвъд. После затвори вратата зад себе си.

Немо извърна глава и видя, че всички в чакалнята ги гледат. Чрез онази тайнствена телепатия на английското общество бяха усетили опасността някой да пререди опашката. В Англия на Макатрицата, също както в някогашната истинска Англия, която бе послужила за модел на тукашната среда, едва ли имаше по-страшно престъпление от това да прередиш опашката… освен може би да стиснеш монарха за гърлото.

Немо се усмихна любезно.

Всички като един забиха носове в списанията.

Немо плъзна поглед настрани. В ъгъла на чакалнята имаше голям аквариум. Дори и тропическите рибки вътре сякаш го гледаха, притиснали муцунки към стъклото. А зад аквариума имаше голяма снимка на Операта в Сидни — толкова реалистична, че отначало Немо я помисли за прозорец към тази невероятна гледка. Всъщност нямаше начин да види Операта в Сидни през прозореца на тази чакалня. Напомни си, че е в Лондон, а не в Сидни. Но все пак снимката беше невероятно реалистична.

— Немо — изрече Тинтири колкото се може по-бавно и отчетливо, — преди да влезем…

— Ъ-хъ?

— Разбираш ли, че ще трябва да се в-в-в-вием?

— Куо?

Тя отвори широко уста и се помъчи да говори още по-ясно:

— Да се б-б-б-бием.

— А — каза Немо. — Да се бием.

— Нали вече си х-хотов — каза тя. — Да се в-виеш с генти.

— Тх-хинтири — каза Немо. — Май тряуа да ти кажа. Не си д’върших бученето. Със ЗК-ж-жуда. — Той въздъхна и се помъчи да избута думата покрай подпухналите венци. — Ю-да, обучението е Ю-да. Не го дуърших.

— Шугуваш се! — ахна Тинтири.

— Ня’аше време — изхленчи Немо.

— Значи не знаеш как да се в-виеш?

— Знам да танцувам — отговори с надежда той. — Просто не ’стана време за в-в-виенето.

Тинтири се озъби насреща му; възпалените венци правеха гримасата й още по-страшна.

— За къв дявол тога’а… — започна тя.

Нещо щракна. Сестрата се бе завърнала.

— Насам, моля — обяви тя.

Из чакалнята се разнесе колективна въздишка на гняв и възмущение. Тинтири почти отчаяно се озърташе към изхода; сетне обаче явно размисли, обърна се и последва сестрата.

Тръгнаха по дълъг коридор покрай редица червени врати. През една от тях Немо сякаш дочу зловещия призрачен вой на бормашинка. Той потръпна.

— Уутре — прошепна му Тинтири, докато минаваха край вратата. — Хмърфей… уутре.

— Зъболекарят ще ви приеме веднага — каза сестрата с някакво странно чувство в гласа. Приличаше на злорадство. Тя

отворя следващата червена врата.

В стаята стояха един до друг трима генти с бели престилки, които никак не им отиваха на цилиндрите.

Немо разпозна двама от тях: онзи със странната интонация, който го бе разпитвал, и неговия приятел, чието име (доколкото си спомняше) беше 38VVe31029837495_5444. Третият не се различаваше от тях. Носеше тъмни очила, което при относително слабото осветление в стаята означаваше, че или страда от хронична непоносимост към светлината, или държи на всяка цена да се прави на печен.

Първият гент очевидно се зарадва.

— Мистър Едикойси! — възкликна зловещо той. — Щастлив съм да ви видя отново.

Тинтири подскочи. Излетя нагоре, вкопчи се в полилея, увиснал от центъра на тавана, и се залюля напред с широко разперени крака. Левият й крак блъсна левия гент, десният — десния. Раздаде се двоен пукот. Двамата отхвръкнаха назад.

— Сега! — извика тя, докато скачаше от полилея и заемаше традиционна поза за кунгфу с кръстосани ръце. — Бя'ай оттатък, Не Мо! Змъкни Хмърфей!

Но Немо не можеше да откъсне очи от централния гент, който бе успял да се проврe под Тинтири, докато тя поваляше колегите му, и сега стоеше право пред него.

— Мистър Едикойси — ухили се гентът.

И той отправи дясно кроше към носа на Немо.

Този път Немо реагира. Може би най-сетне в мозъка му се бе напомпал достатъчно адреналин, или пък връхлитащият юмрук на гента бе задействал някаква подсъзнателна команда. Така или иначе, Немо реагира светкавично.

Затанцува.

Отскочи с куикстеп наляво, завъртя се с туист надясно и се размина на косъм с прелитащите юмруци на гента.

— Разобличиха ни! — извика той с глас на човек, който е налапал облегалка от диван.

— Знам — отвърна Тинтири, която бе набрала скорост и бягаше в кръг по стените на стаята, за да избегне мълниеносните удари на другите двама генти.

Немо изскочи навън с танцова стъпка. Затанцува меренге. Когато гентът се хвърли към него, той изпълни осмица от салсата. След това подхвана ламбада по коридора. После Silla Giratoria: ляв крак, десен крак, ляв крак, десен крак, ляв крак, десен крак, ляв крак, полуобръщане наляво, полуобръщане надясно; а гентът с изкривено от ярост лице непразно се мъчеше да го сграбчи.

Осъзна, че зад него дебне сестрата, напрегнала яките си ръце. Преди да разбере какво става, един молив профуча из въздуха като стрела от арбалет и се заби в мазилката на стената.

Немо премина на пачанга и изпълни съвършено завъртане с кръстосани крака, преди да се хвърли върху вратата на стаята, където беше затворен Смърфей. Но вместо да я изкърти, както се бе надявал, той отхвръкна назад с натъртено рамо. Гентът скочи насреща му. Обзет от паника, Немо заигра ирландски народен танц, но потропването на място не го отдалечи от заплахата.

Гентът измъкна грамаден пищов и след миг го заболе в лицето на Немо.

Както си му е редно, Немо изрече „въх“. Краткото възклицание напълно изразяваше силата на тревожните му чувства.

Пистолетът бе притиснат към носа му. Усещаше как дулото плътно обгръща връхчето на носа и го разплесква върху лицето.

— Може би сега, мистър Едикойси — ухили се гентът, — ще признаете неизбежната ми победа.

С гениалност, родена от ужаса, Немо затанцува. Танцуваше мамбо ел молинита с превъртане под ръка надясно и полюшване настрани, като отстъпваше от гента и се плъзгаше покрай сестрата. После заигра джайв по коридора и рязко се дръпна от гента, който изкрещя гневно.

Пистолетът на гента не се бе отлепил от лицето му. Когато Немо се завъртя, усети как центробежната сила опъва оръжието настрани, но то си остава впито във връхчето на носа му като смукало на октопод.

— Хей! — възкликна възмутено гентът.

Опитвайки да смъкне пистолета от носа си, Немо пробяга с пасо добле още няколко метра по коридора. Проклетото желязо бе залепнало като вендуза, но след едно силно дръпване най-сетне се откачи. Немо се озърна. Сестрата пристъпваше насреща, изпънала пред себе си като кинжал още един остър молив. От другата страна гентът тичаше към него и изглеждаше много сърдит. Цилиндърът му обаче си оставаше на място. Макар че разбираше колко нелепа е мисълта в този момент, Немо неволно се зачуди защо ли става така. Тия цилиндри бяха направо свръхестествени.

— Гррр — изкрещя гентът.

Не е лесно да изкрещиш подобна сричка, но той успя.

Редувайки финтове от куикстеп и румба, Немо отскочи няколко крачки назад по коридора. Направи ляво завъртане „алемана“ с широко разперени ръце. Сетне с изящен пирует насочи пистолета към двете фигури, които връхлитаха насреща

му по коридора.

През реалния си живот и с пръст не бе пипвал истински пистолет, камо ли пък да стреля. Но положението изглеждаше безнадеждно. Прицели се криво-ляво, поколеба се и каза:

— Ча-ча-ча.

После натисна спусъка.

Звукът на изстрела предизвика същински катаклизъм в ушите на Немо. Да се каже, че беше оглушителен, би породило асоциации с прекалено силно включено радио, съседски купон или минаващ под прозорците камион. Но гърмежът бе много по-силен от всичко това. Той сякаш раздра тъпанчетата на Немо и остави след себе си само приглушено бучене. Блясъкът го заслепи.

И което е най-лошото, дрънването на спусъка бе последвано от остра болка в китката. Непоносимата болка го накара да изтърве пистолета.

— Мамка му — викна той.

Думите прозвучаха в ушите му глухо и немощно, макар че бяха изречени с всичка сила.

Едва имаше време да осъзнае, че пред него изведнъж е изникнала грамадна дупка насред някакъв плакат с ухилен заек, от чиято уста излиташе балонче с думите: „Аз съм умно зайче, защото си мия зъбите два пъти дневно“. Сега между физиономията на заека и пухкавите му ходила нямаше нищо друго, освен кръгла пустота. Из въздуха се рееше облак гипсов прах.

— Да му се не види! — изрева Немо, стисна контузената си ръка и с яростен танц изскочи в чакалнята.

Когато се появи, всички пациенти едновременно откъснаха очи от четивата си.

Пред смаяните им погледи Немо изпълни още няколко танцови стъпки, като ругаеше гръмогласно през цялото време. Те бяха чули изстрела, а сега виждаха този обезоръжен мъж да влиза в чакалнята с кривене и кълчене, крещейки от болка. Лицата им издаваха напрегнати размишления относно най-новите тенденции в зъболечението и шансовете да ги изпитат на собствен гръб. Това обаче не вълнуваше Немо. В момента мислеше само за собствената си болка. Имаше ужасното чувство, че си е навехнал китката много зле. Или дори я е счупил.

Гентът и сестрата изскочиха в чакалнята на свой ред, Гентът държеше пистолета.

Немо рипна на масата, при което разпиля насам-натам вехти броеве на „Пънч“ и „Добро домакинство“, предизвиквайки уплашени писъци от страна на най-близките пациенти. Гентът се

хвърли от едната му страна, сестрата — от другата. С бърза, но елегантна лунна походка Немо отскочи назад. Сестрата и гентът се сблъскаха и шумно рухнаха върху масата.

Продължавайки да се държи за китката и да ругае, Немо изигра цяла серия от най-модните стъпки в латиноамериканските и балните танци.

Гентът се целеше с пистолета право в него. Немо спря да танцува.

— Мръднеш ли пак, ще стрелям — предупреди гентът.

— О-О-О! — възкликнаха в хор пациентите, приковали очи в гента с бяла престилка. Завъртяха глава към плаката на отсрещната стена, който предупреждаваше: „Знай, докторът ти е сърдит за всеки зъб нечист-немит!“ Сетне дружно се озърнаха пък към гента в бяла престилка. Погледнаха Немо. Той усети почти осезаемо как очите им спират върху възпалените му венци. Пациентите охнаха още веднъж и направиха усилие да хлътнат колкото се може по-надълбоко в столовете.

Гентът пристъпи към Немо и притисна пистолета в корема му. Приближи лице до неговото.

— Мистър Едикойси — изрече той. — Аз представлявам силата на неизбежното. Сега ви остава единствено да се предадете — гентът се усмихна зловещо. — Да речем, че бих желал да ви задам няколко въпроса.

Немо дълбоко си пое дъх. Оставаше му само едно.

Той издиша с всичка сила право в лицето на гента. Зловонието на безброй (виртуални) години гниене и липса на хигиена изригна навън. Изненаданият гент неволно отскочи назад.

— Каква смрад! — викна той, като изви глава и се помъчи да запуши нос със свободната си ръка.

Немо не изпусна шанса. Време беше да изиграе канкан.

Той замахна с десния крак и улучи противника в най-долната част на торса, точно между бедрата. Силата на ритника повдигна гента от земята. Немо отпусна десния крак, замахна могъщо с левия, цапардоса врага в слънчевия сплит и зрелищно го метна през цялата чакалня.

Гентът се блъсна в сестрата и я помъкна със себе си. Двете преплетени фигури прехвръкнаха над бюрото, разбиха с трясък прозореца и се сгромолясаха долу на тротоара.

Немо се задъхваше. Китката все още го болеше ужасно, но чувството за победа донякъде смекчаваше болката. Той се озърна към зяпналите пациенти.

Всички спонтанно изръкопляскаха.

Но нямаше време за губене. Той се втурна обратно към

коридора и бурните аплодисменти заглъхнаха зад гърба му.

* * *

Без да спира да тича, Немо сграбчи рамката на вратата и се преметна в стаята, където Тинтири продължаваше да се бие с двамата генти.

Вътре цареше пълен хаос. Гентите — може би поради липса на добра координация — нападаха Тинтири един след друг, вместо да атакуват едновременно. Съответно тя отблъскваше първо единия, после другия в типичния си боен стил, като притискаше лакти към тялото и вихрено размахваше ръце пред гърдите си. Щом единият гент залитнеше назад от нейните удари, другият се опомняше и подновяваше нападението.

Немо прекрачи в стаята. На метална масичка край стената бяха подредени разни зъболекарски принадлежности; той избра широко и плитко метално легенче. Пое го със здравата си ръка.

Когато вторият гент залитна назад, а първият се окопити и връхлетя срещу Тинтири, Немо пристъпи напред. Потупа втория гент по рамото. Онзи се озърна. Немо с всичка сила стовари легенчето върху физиономията му.

Раздаде се звук като от сблъсък на тенекиен автомобил с кокалена стена.

Когато Немо отдръпна легенчето, лицето на гента бе застинало в гримаса на болезнена изненада с широко разтворени очи и уста. Пред погледа на Немо зъбите му се отрониха един по един и тупнаха на пода. Падаха като необичайно правилни блокчета от „Тетрис“ и се струпваха на неправилна купчина.

Когато устата му остана напълно беззъба, той леко залитна назад, после рухна напред. Сгромоляса се на пода с глух тътен и повече не помръдна.

Първият гент, прекъснат насред пляскането на длани с Тинтири, се озърна назад. Лицето му се изкриви от ярост и той измъкна изпод сакото си пистолет. Немо успя само да се усмихне изплашено, а в това време пистолетът излетя нагоре, насочи се към главата му и… тряс!

С мощен подскок Тинтири бе стоварила ритник върху тила на гента. Лицето му се заби в малката метална паничка край зъболекарския стол, из която непрестанно шуртеше розова струйка вода.

— А сега плюйте — каза Немо и дълбоко въздъхна от облекчение.

* * *

Нямаше време за губене. Двамата изскочиха заедно в коридора и блъснаха с рамене вратата на съседната стая. След третия удар тя поддаде и се разтвори широко.

Вътре Смърфей бе вързан с ремъци на зъболекарски стол. Над него стоеше старец с бяла престилка и волево, красиво лице. На челото му имаше кръгло огледалце, каквито са ползвали някогашните зъболекари. Широк плосък ластик поддържаше приспособлението на място, а белоснежната коса над него беше буйна и бяла като девствен памук, бяла и чиста като реклама за цигари с ниско съдържание на катран. Немо го разпозна веднага и не успя да се удържи.

— Оливие! Оливие! — извика той. — Никога не шъм ишкал от живота друго, освен Оливие — прекрачи напред. — Може ли да ми дадете автограф? Аш шъм ваш голям почитател.

— Овладей се, Немо — каза Тинтири. — Това не е истинският сър Лоръкс Оливие, а просто поредната маска на врага.

Тя като че говореше малко по-ясно, сякаш спонтанно се възстановяваше от заболяването на венците.

Немо погледна вързания Смърфей. В устата му блестяха хромирани инструменти. В очите му — няма молба.

— Какфо? — изкрещя със скрибуцащ глас двойникът на Оливие. — Какфо прафите тук? Как змеете да прекъсфате мен насред работ?

Той се изправи, размахвайки инструментите, които бе използвал върху Смърфей. Донякъде те напомняха прибори за хранене, но само съвсем смътно. На света едва ли съществуваше толкова жилава и корава храна, че да оправдае съществуването на подобни свръхостри приспособления.

— Охрана! — изписка беловласият гент. — Охрана! Неаабафно при мен!

Тинтири сграбчи кръглото огледалце, изпъна докрай ластика и го пусна да плесне върху лицето на стареца.

— Gott in Himmel[1]! — провикна се той, като отскочи назад и изтърва зъболекарските си инструменти.

Налетя право върху масичката, на която имаше поднос с хромирани чукчета, вилици, шипове и прочее хирургически пособия. Всичко отхвръкна на пода с продължително и ужасно противно дрънчене.

— Ъх! — възкликна зъболекарят и заподскача пъргаво. Някакво хирургическо приспособление с късо острие, напомнящо хромиран бръснач, се бе забило дълбоко в обувката му. — Аййй! — изпищя той, подскачайки на другия си крак.

Тинтири и Немо стояха неподвижно, омагьосани от танцовото му изпълнение.

Злият зъболекар залитна през цялата стая чак до отсрещната стена и енергично заби лице в една осветена отвътре кутия от прозрачна пластмаса, използвана за оглеждане на рентгеновите зъбни снимки. Пластмасата се пропука, кутията подскочи и се откачи от стената. Стиснал носа си, зъболекарят отскочи пъргаво като жребче, издавайки сумтящи звуци, чрез които изразяваше страданието си от това внезапно сплескване на лицето, а междувременно кутията падна върху здравия му крак. Ако се съди по шума, ударът строши няколко кости в ходилото му. Звукът донякъде напомняше нежното пропукване, което издава коричката на крем карамел под натиска на лъжица.

Немо се зачуди дали старецът не е изчерпал запаса от думи, с които да изразява дълбоките си душевни терзания, но пред този нов удар той изквича като кученце. Каза „Уо-о-о! Оу-у-у!“ и след миг колебание добави „У-У-у-у!“ — заигра в полукръг танца на свети Вит. Изрева „Пнърх! Пнарх! Пнурх!“, пусна носа си и се опита да вдигне от пода строшения крак. Това буквално го остави без опора, което доведе до падането му.

Старецът рухна назад, изби единствения прозорец на стаята и се прекатури навън. Отдолу долетя глух тътен.

В зъболекарския кабинет настана благословена тишина.

— Хайде — наруши мълчанието Тинтири и се зае да освобождава Смърфей от стола.

Дванадесета глава
Колко много пежо 308

След преживяния разпит Смърфей явно не беше на себе си.

— Да тръгваме, Смърфей — каза Тинтири. — Трябва да те отведем до възела.

— Ашъл-вашъл-мъргъл-хуши-уши — отговори Смърфей с най-сериозна физиономия.

— Боже мой! — ахна потресената Тинтири. — Хахво са ти сторили?

— Фръсънтосъл — отговори Смърфей.

Но бе очевидно какво са му сторили. Зъбите на Смърфей бяха изтърпели няколко часа човъркане, бърникане, ровичкане, стъргане, мушкане, чоплене, смукане, дращене, сондиране, подкопаване, чегъртане, шлайфане, бомбардиране и може би няколко бързи танкови атаки. Венците му бяха пурпурни и фантастично подпухнали. Гледката вдъхваше ужас.

Двамата вдигнаха клетника от стола, изнесоха го от стаята в коридора и продължиха към чакалнята. Пациентите все още седяха там и изглеждаха малко по-нервни, отколкото когато Немо ги бе видял за пръв път.

— Жъболекарят — обяви той — шкоро ще ви приеме.

После двамата с Тинтири помъкнаха Смърфей надолу по стълбището към улицата.

Не се виждаха нито коли, нито пешеходци. Германският зъболекар лежеше по очи на тротоара и не помръдваше, макар че стенеше тихичко. Нямаше и следа от гента и сестрата, които Немо бе изхвърлил с канкана си през прозореца на чакалнята.

— По-бързо — подкани го Тинтири. — Трябва да се измъкваме.

Стъпиха на платното. Иззад ъгъла с гневен рев изскочи черно пежо 308 и профуча покрай тях.

— Уо! — възкликна Немо и отскочи назад.

Незабавно се зададе второ черно пежо 308.

После трето.

— Тия коли не ти ли изглеждат ’днакви? — попита Немо.

— Абшолютно — потвърди Тинтири. — Това ожначава нещо! Дежавю.

Улицата вече беше запълнена с непрестанен поток от черни автомобили пежо 308, които изскачаха иззад ъгъла и прелитаха покрай тях. Немо преброи двайсет коли за двайсет секунди. Караха бързо, само на две-три крачки дистанция една от друга.

Нямаше начин Тинтири и Немо да пренесат Смърфей до отсрещния тротоар през безмилостния автомобилен поток.

— Означава нещо — повтори Тинтири.

— Означава ли? — попита Немо. Рамото, с което крепеше Смърфей, вече започваше да протестира под тежестта на едрия мъж. — Не мо' ли да п'бързаме малко?

Забеляза, че венците му вече не са тъй възпалени и говори малко по-лесно. Същото ставаше и с Тинтири.

— „Дежавю" означава, че програмата се самокопира — обясни Тинтири. — Все едно да заспиш над кл'виатур'та. Челото ти натиска буквата „м" и изведнъж излиза, че пишеш мммммммм.

Тя махна със свободната си ръка към потока от идентични коли.

— Снъргъл нъргъл нъргъл — потвърди Смърфей и покрай думите от устата му се източиха няколко кубика слюнка.

— Вероятно един от гентите се е върнал в програмната централа — гневно каза Тинтири — и е задействал това.

Колите продължаваха да фучат пред тях. Немо се озърна нервно. Засега не се виждаха генти, но сигурно появата им бе само въпрос на време.

— Трябва ни пешеходна пътека тип „зебра" — каза той. — Или някоя от онези стари дами с оранжева жилетка и знак „Стоп! Деца". Нали ги знаеш, дето се грижат за пресичането на малките ученици — той се позамисли и добави. — Макар че не съм сигурен дали тия коли биха спрели заради някаква си стара дама. Или заради зебра — отново се позамисли. — Хей, венците ми май спадат… нали разбираш, оправят се.

Тинтири кимна.

— Не са програмирани като постоянна добавка към облика ти. Задължително трябваше да се оправят.

— Какво?

— Не можем да променяме трайно облика си в Макатрицата — отговори тя с напрегнат и забързан тон, сякаш се дразнеше, че трябва да обяснява на Немо всичко с елементарни термини. — Машините са заложили параметрите. Ние можем най-много да ги поизкривим, да изменим за кратък период едно или друго. Каквато и промяна да направим, обикновено не трае дълго.

Потокът от черни автомобили продължаваше да лети покрай тях.

— Искаш да кажеш — уточни Немо, — че всяка промяна на програмата, която направим при влизане в Макатрицата, постепенно изчезва? Съвсем всяка?

— Точно така. Като венците ни. Виждаш, че вече са по-добре.

Така е с всичко.

— А моите танцови способности?

— Не и те — отвърна раздразнено Тинтири. — Те бяха заложени пряко в мозъка ти… в истинския ти мозък. Не помниш ли? Твои са завинаги. Но с повърхностните промени на облика в Макатрицата не е така. Всяка промяна трае само около половин час. Сетне изчезва, Макатрицата коригира действието си. Юда — добави тя скръбно — се оплакваше много горчиво от това. Програмираше облика си с буйна коса, а тя окапваше само половин час след началото на мисията. Свличаше се като купа сено, духната от ураган. И обсипваше целия под. Той страшно се вкисваше.

Немо се замисли.

— Значи например… дрехите ти?

— Тези — каза Тинтири и погледна надолу. За да провери вече оздравелите си венци, тя започна да криви уста и да издава продължителни звуци, както прави човек, когато упойката е свършила. После презрително изпръхтя като състезателен кон. — Мислиш ли, че бих избрала да нося тия гнусни фирмени парцали? Просто такава е идеята на ЗММ за облекло. И тия тъпи слънчеви очила. Те са убедени, че всички трябва да носят тъмни очила, независимо от времето. Аз постоянно ги хвърлям, но при всяко поредно влизане отново се озовават върху лицето ми — тя се навъси. — Веднъж опитах сама да си програмирам по-прилични дрехи за мисията. Но също като косата на Юда, те просто се свлякоха от тялото ми само след половин час.

— Свлякоха се? — повтори Немо. После, за да бъде съвсем сигурен, че е усвоил идеята правилно, добави: — Свлякоха се, значи? Паднаха? И те оставиха… гола? Ама съвсем ли паднаха от тялото ти? Напълно? Докрай?

Тя рязко кимна.

— Ами че това е потресаващо! — възкликна прочувствено Немо. — Гола? Без нито едно парцалче? Какъв ужас!

Възторгът му пред тази новина издаваше колко дълбоко е съпричастен към потресаващия ужас на бедственото й преживяване. В очите му блестеше възмущение, или може би искрено съчувствие.

— Значи съвсем паднаха, а? — добави той.

— Програмата ги отхвърли — каза Тинтири. — В някои отношения Макатрицата е като жив организъм. Програмната й логика се нуждае от известно време, за да засече нещо, влизащо в противоречие с основните принципи, но накрая просто го коригира.

— Ами Смърфей? — попита Немо, залитайки под тежестта на

капитана.

— Какво?

— Височината му — поясни Немо и изпъшка. — Така де, тук е много по-висок, отколкото там.

— Вече решихме да не обсъждаме ръста му — каза сърдито Тинтири. — Това го разстройва.

— Но аз не разбирам. Ако е временно подобрение на облика му в Макатрицата, не би ли трябвало вече да си възстанови реалната фигура?

— Смърфей е изключение — заяви Тинтири.

— Не разбирам.

Това беше последната капка. Тинтири избухна.

— Не си тук, за да разбираш! — изкрещя тя с пресекващ от напрежение глас. Тежестта на Смърфей буквално я смазваше. — Тук си, за да бъдеш Никаквия. От теб се очаква да бъдеш пълна нула… но ти не си нула, нали? Ти си просто някакъв тъпанар като всички останали в това гнусно място.

— О — каза Немо, леко потиснат.

— Ужасно е — провикна се Тинтири. — Ти си жалък слабак. Не можеш дори да поемеш както трябва своята част от тежестта на Смърфей. Увиснал ми е на шията.

С леко привеждане надолу тя се напъна, издърпа Смърфей от ръцете на Немо и го преметна върху раменете си.

— Не разбирам — плахо прошепна Немо.

Но нещо се бе скъсало окончателно в гласа на Тинтири. Вътрешният бент, удържащ яростта й, бе рухнал.

— Няма начин да минем през тия коли! — каза тя. — Те могат да пратят на тази отсечка един милион коли и сигурно ще го сторят… а единственият възел за измъкването ни от Макатрицата е отсреща.

— Не можем ли — предложи Немо, наскърбен от нейния тон, — нали разбираш, да заобиколим?

— Не! — кресна тя. — Не, не можем! Разбра ли? По който и път да тръгнем, Макатрицата ще го наводни с пежо 308.

— Ами ако накараме Тонкатой да дойде в Макатрицата през друг възел…?

— Няма време. Гентите ще бъдат тук след секунди. В капан сме. Наистина ли си мислиш, че можем да надбягаме гентите, мъкнейки Смърфей. Ако можехме просто да стигнем до онзи възел… но не можем. Всичко свърши. Няма смисъл. Разбра ли? И знаеш ли защо се накиснахме в тази туршия? Знаеш ли?

— Трябва ли да отговоря: „Не, не знам“? — попита колебливо Немо.

— Точно така, глупчо — отговори яростно тя. — Ще ти кажа

защо сме тук. Защото ти беше твърде някакъв, за да минеш вчера покрай онези генти. За Никаквия щеше да е съвсем просто, истинска дреболия да се промъкне край тях. Само че ти не си Никаквия. Тъпия трябва да те наричаме. Некадърния.

Под тази канонада главата на Немо хлътваше все по-ниско между раменете. Чувстваше се смазан.

— Съжалявам — каза той с пресекващ глас. — Съжалявам.

Ръмженето на колите бе придобило монотонен, почти хипнотичен ритъм — върр-върр, върр-върр, върр-върр. Звучеше като досаден музикален фон за унижението на Немо. Вятърът от прелитащите автомобили развяваше косата му. Тинтири приличаше на тайнствена жрица, изсипваща върху него огън и жупел. Самото небе сякаш беше помръкнало. Над главите им прелитаха птици като боклук, понесен от вятъра.

Безконечният поток от коли, напевното металическо върр-върр, върр-върр, върр-върр.

Немо видя как зад Тинтири се появи гент. След него още един. Двамата генти с черни фракове и цилиндри напредваха към тях от главния вход на зъболекарския кабинет. Лицата им бяха мрачни.

— Тинтири — каза той. — Зад теб… генти зад теб.

Но Тинтири сякаш не го чуваше. Тя намести по-удобно върху раменете си отпуснатото тяло на Смърфей и направи три крачки по тротоара към една червена пощенска кутия. За момент Немо имаше чувството, че тя се готви да пъхне Смърфей в процепа.

— Как можах от всичките некадърни и Никакви идиоти на тоя свят да попадна тъкмо на теб! — гневно възкликна тя. — Какво съм сторила, та да го заслужа?

Немо усети, че положението става напечено.

— Тинтири — извика той. — Тинтири!

Хвърли се подир нея, но позицията му не беше стабилна. Тъй като стоеше на ръба на бордюра, той се препъна, когато понечи да изтича. Стъпи накриво и глезенът му поддаде. Преди да разбере какво става, вече размахваше ръце и безпомощно залиташе назад — право към средата на платното.

Мозъкът му заговори отчетливо като съдия, произнасящ смъртна присъда: Ти ще умреш. После добави: След по-малко от секунда ще узнаеш какво е да те връхлети изотзад пежо 308.

Немо направи онова, което би сторил всеки друг на негово място, за да защити максимално тялото си от удара. Здраво стисна клепачи.

За момент постоя със затворени очи.

Сетне предпазливо ги открехна. Не рискува да отвори очи докрай. Това би било безразсъдно. Но през премрежените си

клепки видя странна гледка: колите стремглаво се отдалечаваха от него като големи черни топки разтопена пластмаса, изплюти от някакво грамадно индустриално устройство. Мяркаха се еднакви номера, отлитаха еднакви задни брони, люшкаха се еднакви антени. Една подир друга, една подир друга.

Немо бавно завъртя глава в обратната посока. Гледката на безкрайния поток от черни автомобили, връхлитащи право към него, го накара отново да стисне очи. Но след малко рискува да ги открехне и видя зрелище, достъпно в нормалните случаи само за бетонните стени в центровете за безопасност на движението, срещу които изстрелват коли с манекени вместо шофьори. Насреща му с рев се носеха пежо след пежо.

Погледна надолу. Там, където колите пресичаха тялото му, ставаше нещо странно. От пръв поглед изглеждаше, че собственото му тяло става неясно и замъглено като холограма. Но когато погледна отново, видя, че всъщност колите стават прозрачни и единствено тялото му запазва реалността си. Опита се да фокусира поглед, но картината отказа да се проясни. Беше невъзможно да разбере къде свършва призрачната картина и откъде започва истинската.

— О — каза той. — Олеле, божичко. Тинтири!

Застанала на тротоара с тялото на Смърфей, преметнато върху раменете ѝ като грамадна лисича кожа, Тинтири гледаше право към него.

— Немо! — извика тя. — Не бях права. Ти наистина си Никаквия!

— Не ми харесва! — изблея Немо. — Страх ме е. Тинтири, помощ!

Но разговорът им бе прекъснат от друг глас — властен, притворен и зъл. Немо веднага разпозна чий е — на първия гент, който го бе разпитвал преди няколко дни и когото срещнаха при зъболекаря. Зад него стоеше друг гент. Още двама излязоха да заемат позиции плътно зад колегите си.

— Знаменитата Тинтири! — провикна се първият гент през рева на уличното движение. — Поласкан съм. И какво носи тя? Лисица? Норка? Не, струва ми се, че това е могъщият Смърфей. С един куршум два заека.

Застинал от страх. Немо стрелкаше поглед ту към четиримата генти, ту към самотната Тинтири с нейния тежък товар. Как би могла да се бие дори с един гент, камо ли с четирима, докато мъкне Смърфей. А от друга страна — как да избяга? Къде да отиде?

За момент Тинтири срещна погледа на Немо. Бавно започна да подгъва колене, сякаш най-сетне се бе предала под тежестта на

товара — в буквален и преносен смисъл — и се готвеше да остави Смърфей като военен трофей в нозете на гентите.

Първият гент направи крачка напред. По лицето му се изписа чувството на триумф, доколкото една машина изобщо е способна да изразява чувства.

Но внезапно Тинтири изпъна крака и подскочи. С мълниеносно и грациозно движение пъхна десния си крак в процепа на пощенската кутия и рипна върху капака й. А оттам, почти без да спира, излетя във въздуха.

Немо отметна глава, опитвайки да проследи траекторията й. За секунда тя мина право между него и слънцето, създавайки локализирано и краткотрайно слънчево затъмнение. В този момент Немо осъзна какъв е нейният план.

Нямаше време дори да извика. Фирменият десен ботуш на Тинтири с черна пластмасова подметка и болезнено остро токче се стовари върху лицето на Немо. Левият й крак с убийствена сила улучи дясното му рамо.

За един миг, твърде мимолетен, за да бъде наречен на практика миг (частица време, която можеше да се опише по-точно като полумиг или дори сантимиг), Немо усети с пълна сила смазващата тежест на Тинтири. Сетне натискът изчезна, давайки му пълна свобода да се провикне „Оууу!“ и „ооо-оОО!“, докато започваше да пада назад. За последен път зърна изотдолу как Тинтири се носи във въздуха над него и неспирния поток от коли, за да кацне безпрепятствено на отсрещния тротоар. После Немо тупна по гръб.

Когато тилът му удари асфалта, той се озова в сенчест свят на холографски ауспуси, нереални колела и причудливо изкривени автомобилни шасита, прелитащи над него и през него. Лицето го болеше жестоко, а рамото му май беше изкълчено. Чувстваше се зашеметен. Но падането назад му бе дало инерция и той се плъзна още малко по платното, преди да стане неуверено на крака.

Беше се измъкнал от автомобилния поток, макар и едва-едва. Брони, врати и фарове прелитаха само на сантиметри от гърдите му. Видя как четиримата генти отсреща гледат яростно Тинтири, докато тя притиска телефонната слушалка към ухото на Смърфей. Към гнева им се примесваше недоумение. Явно не можеха да проумеят как е успяла да извърши подобен скок.

С възторг, който само отчасти го възнаграждаваше за болезнените контузии по лицето и рамото, Немо осъзна, че гентите изобщо не го виждат. Беше успял. Наистина беше Никаквия.

Изражението на първия гент внезапно се промени. Гневното

недоумение отстъпи място на по-нормален гняв. Погледът му се впи в очите на Немо.

— Мистър Едикойси — изрева той, забелязвайки Немо за пръв път.

Страничното огледало на следващото пежо 308 закачи лявата ръка на Немо. Зашеметяващият удар мигновено го завъртя на сто и осемдесет градуса и той отлетя настрани. Стиснал ръката си, Немо изпищя от болка и се сгромоляса на тротоара до краката на Тинтири.

Докато се мъчеше отново да стане на крака, той видя как четиримата генти ги зяпат начумерено от другия тротоар през безкрайния автомобилен поток.

— Хайде, Немо — подкани го Тинтири. — Бързо през възела.

— Ръката ми — оплака се той. — Лявата ми ръка. И дясната ми китка… изкълчих си китката с онзи тъп пистолет при зъболекаря. Мамка му, и лицето ми. Ти ме настъпи по лицето! Без поне да попиташ може ли! Да не говорим за рамото. А като паднах, ударих си и тиквата…

Докато се жалваше, усети до ухото си телефонна слушалка. По тялото му пробягаха тръпки, сетне той изчезна от Макатрицата и отново се появи на борда на „Еровоам“.

* * *

Беше истинско облекчение да се завърне в реалния свят, където нито една от контузиите, натрупани в Макатрицата, нямаше власт над него. А когато Смърфей и Тинтири се надигнаха от столовете си живи и здрави, започна да го обзема небивало самодоволство.

— Какво ви разправях? — изрече Смърфей с напълно здравата си реална уста. — Казах ви, че той е Никаквия.

Немо се ухили. Преливаше от възторг. Имаше чувството, че е върхът на сладоледа.

— Смърфей — каза Тинтири. — Ти беше прав. Извинявай, че не ти повярвах. Той наистина е Никаквия.

— То се знае — кимна самодоволно Смърфей.

— Голяма работа съм, нали? — подметна Немо. — Леле, фантастично. Видяхте ли само как застанах в онзи поток от коли?

— Системата не те разпозна — каза Тинтири. — От гледна точка на Макатрицата беше престанал да съществуваш. Ти повярва, че си Никаквия, и наистина стана никакъв.

— Ти обаче продължаваше да ме виждаш.

— Аз — отвърна гордо Тинтири — не съм системата.

— Но онази кола ме перна по ръката със страничното огледало, нали? — отбеляза Немо. — За нея бях реален.

— Това стана, когато гентът те забеляза. До онзи момент той не можеше да те види, също както колите не долавяха присъствието ти. Така трябваше да стане и вчера пред входа на сградата. Но после по някаква причина той те видя. Може би отново си почнал да се мислиш за Някакъв.

Немо си спомни за изпитаната възторжена гордост… и премълча.

— Не е лесно да си Никакъв — каза след малко той с леко униние.

— И все пак ти постигна забележителен успех — ободри го Тинтири. — Няколко съдбоносни минути Никаквост. Извинявай, че ти се развиках, Немо, извинявай, че се ядосах. Не биваше да го правя.

Немо се разведри.

— Хей — каза той, — недей да го мислиш повече. Знаеш ли какво? Може би точно твоят яд беше катализаторът. Може точно той да ни е спасил задниците. Разбираш ли, твоето конско ми сплеска самочувствието и навярно това ми помогна да се превърна в Никакъв. Слушай сега — добави той. — Отвърстието ми каза, че ще трябва да избирам между смъртта на Смърфей и собствената си смърт… но тя грешеше, нали? Ние спасихме Смърфей, а аз не умрях. Тя сбърка!

В гърдите му напираше смях.

Тинтири пристъпи до него и лекичко го целуна по устните.

Немо се ококори. Сърцето му разцъфтя като бавен филм, показващ как хризантемата се превръща от пъпка в букет. Обзе го прекрасното чувство, че усеща как животът струи из тялото му.

— Тинтири — каза той, без да обръща внимание на факта, че Смърфей и Тонкатой го гледат. — Тинтири, обичам те. Искаш ли… искаш ли да излезеш с мен?

Настана кратко мълчание.

— О — каза Тинтири почти нежно, — разбира се, че не, Немо. Тя го целуна повторно, още по-лекичко. — Разбира се, че не. За нищо на света. Извинявай.

— О — каза Немо и усмивката му се разтегна като ластик чак до ушите. — О. Добре.

— Съжалявам, Немо — каза Тинтири и отстъпи назад.

— Не, няма нищо. Аз. Аз съжалявам. Всъщност не ме вълнува. Нали разбираш.

Странно, но в очите му избиха сълзи. Усети как животворният прилив в гърдите му отминава, как сърцето му умира, наистина умира миг подир миг и всеки удар кънти като

чук, забиващ пирон в ковчега. Не беше много приятно.

Тонкатой го изгледа скръбно.

— Мой човек. Шибана работа.

— Няма нищо — каза Немо колкото се може по-бодро. — Наистина.

Лъжеше най-безсрамно.

— Добре — каза Смърфей. — Хайде да подкараме нашата летяща подводница. После — храна. А след това трябва да обсъдим как да използваме най-добре новото си секретно оръжие, Никаквия.

— Готов съм — глухо изрече Немо.

Втора част
Макатрицата: Преосмиване

Първа глава
Когато те нападнат сепии

„Еровоам“ се носеше с грохот по най-старите тунели на метрото, прелитайки през безупречно чисти, но безлюдни спирки. Седнал до един от прозорците, Немо гледаше навън. Край него се мяркаха стените на тунелите, покрити със сажди и странни змиевидни плетеници от кабели и проводници. За една главозамайваща минута влакът изскочи от тунела във външния свят и Немо зърна над себе си обагреното от залеза небе. Грамадната червена топка на залязващото слънце се отразяваше в бляскавата мозайка на хиляди прозорци; нито един не бе счупен; не липсваше нито едно късче от грейналата виненочервена решетка. Какви ли са шансовете за това, запита се той. Намираше се далече в бъдещето — дори сам не знаеше колко далече — и все пак тия здания бяха оцелели без драскотина.

Червеното зарево, хвърляно от огромното залязващо слънце, заслепяваше очите му като по пладне. Немо се вгледа в залеза за няколко дълги секунди. После „Еровоам“ хлътна отново в тунел и прозорците притъмняха.

* * *

Но Немо бе смазан. Притворната бодрост и жизненост на Смърфей, Тинтири и Тонкатой само го караха да усеща още по-силно собственото си страдание. Всеки път, когато попаднеше в близост до Тинтири, той се изчервяваше като домат. И страдаше непоносимо. Да бъде отхвърлен беше ужасно само по себе си. Ако можеше поне да се свре в някоя миша дупка и да лежи в печална самота, откъснат с безкрайните морски бездни от жената, която обичаше, и разчитайки за компания единствено на бутилката бренди — тогава щеше да му е много тежко. Но още по-страшно бе да среща Тинтири всеки ден, да си разменят обичайните любезности, да й казва „здравей“ и „довиждане“, да се усмихва, когато другите се усмихват и да прикрива дълбокото си страдание.

От желание да бъде мила Тинтири само влошаваше положението.

— Добре ли си? — попита го тя само един ден след като разби сърцето му и размаза останките с подковани ботуши.

— Великолепно — отвърна той с лъчезарна усмивка. —

Страхотно! Превъзходно. По-добре от това — няма накъде. Наистина. Много съм добре.

— Радвам се да го чуя — каза тя.

На другия ден, минавайки през вагона, Тинтири видя Немо да седи край прозореца и да се взира унило в поредния великолепен златистооранжев залез. Седна до него и се опита да го утеши.

— Хей, извинявай, ако съм те наранила.

Немо се опита да отговори достойно: „О, няма нищо. Разбирам, че любовта ми към теб е безпочвена и безнадеждна, че е съвършено невъзможно да изпиташ нещо към мен. Моля те, остави ме да съзерцавам във философско уединение пустотата на космоса“. Но в действителност не успя да каже точно това. Изрече само „О, н-н-н…“ и млъкна. Опита пак: „О, н-н-н…“. После шумно подсмръкна и притисна с юмруци очите си в опит да извлече сълзи. Накрая зяпна още по-съсредоточено гледката зад стъклата, докато подводовлакът хлътваше в нов тунел. Някакъв глас тананикаше в главата му: Жалък! Жалък!

— Знам, че е трудно — каза Тинтири с болезнено изражение, чрез което може би се опитваше да покаже съчувствие към страданията на Немо.

Той обаче изобщо не желаеше тя да се опитва да покаже съчувствие към страданията му. Най-силното му желание — или почти най-силното (тъй като най-най-силното беше Тинтири да размисли и да си смъкне пуловера) — бе тя да се махне и да го остави на мира. Но не можеше да го каже; а не можеше и да намери самота в тесните вагони на „Еровоам“.

Сънуваше я всяка нощ.

* * *

— Дали е възможно — подхвърли Немо на другата сутрин, — нали разбирате… да повиша бойните си умения?

— Немо, няма да те лъжа — отговори сурово Смърфей. — Юда беше нашият експерт по зареждане на умения.

— А. Искаш да кажеш, че няма измъкване? Опре ли се до бой, ще танцувам.

— Танците ти ми се сториха доста ефективни — каза Тинтири.

За Немо все още бе нелепо болезнено дори да разговаря нормално с Тинтири. Същинско безумие. Пълен абсурд. Трябваше да бъде по-силен. Той мислено си накриви шапката, усмихна се и отговори безгрижно:

— Да бе, да. И аз тъй мисля, аххххх.

Последното беше начало на въздишка, която трая около секунда, преди Немо да стисне зъби. Той се усмихна храбро с навлажнени очи.

За момент другите го изгледаха странно.

— Убу, де, нека опитам, а? — каза Тонкатой. — Ама да се зареждат бойни умения е сложна работа.

— Не искам да те затруднявам — каза Немо с тъничък глас.

— Убао, убао — прекъсна го Тонкатой. — Само тряб' да разбереш, че Юда беше експерт — експерт — по зареждане на сложни комплекти от координационни програми пряко в задния мозък. Аз ще тряб' да действам на парче, да надграждам малко по-малко.

— Ясно — каза Немо. — Но сигурно все ще е по-добре, отколкото нищо, нали?

— Щом така смяташ. Идвай.

* * *

Немо разкопча панталоните си, настани се на стола и примирено зачака поредното вкарване. Тонкатой седна пред таблото и се зае с апаратурата.

— Сички тез работи са на Юда, разбираш? — каза той. — Не ги познавам много добре. Но ще започна от някои най-основни бойни умения.

Тонкатой извади касета с надпис „Първокласни бойни умения — двор" и я зареди в машината.

Очите на Немо отново се разшириха, когато куплунгът влезе, и за няколко дълги секунди усети бълбукащото гъделичкане на данни, пробягващи нагоре по гръбнака му. Той здраво затвори очи, когато усещанията се натрупаха неприятно като нарастващо гадене, сетне внезапно почувства как куплунгът се оттегля и отвори очи.

Зареждащата машина гореше. Тонкатой подскачаше от крак на крак и се мъчеше да изгаси огъня с ръкава на жилетката си. В резултат ръкавът също пламна.

— Ой! — развика се Тонкатой. — Не!

Във вагона отекна пожарна сирена. Както винаги, нейният вой само добави допълнителна паника към естествената тревога от близостта с огъня и следователно затрудни още повече усилията на хората да се съсредоточат върху гасенето на пожара.

Дотърчаха Смърфей и Тинтири. Пламъците подскачаха високо над таблото на Юда и покриваха тавана със сажди. На

Немо му хрумна (макар че сам нямаше представа защо тази мисъл му мина точно сега), че пламъците са точно обратното на ледените висулки. Висулките висяха, а тези пламъци подскачаха; висулките бяха студени, а тези пламъци очевидно бяха много горещи; освен това висулките бяха застинали и неподвижни, а пламъците кръжаха в непрестанен фантастичен танц. Колкото и да се мъчеше, не можеше да си представи по-идеална противоположност на ледените висулки.

Междувременно Тонкатой гасеше огъня — тоест танцуваше енергично, а нагоре по ръкава му лазеше кръгче от пламъци.

— Ой! — коментираше той. — Не! Ох!

Тинтири грабна пожарогасител и го насочи към Тонкатой. Натисна бутона и след миг се сдоби с буйна бяла брада в стил Дядо Коледа. Сега тя на свой ред се развика от тревога и изненада, изпускайки пожарогасителя. Смърфей го грабна, завъртя го на сто и осемдесет градуса и отново натисна бутона. Бяла пенеста струя профуча из въздуха и се лепна върху ръкава на Тонкатой. Смърфей пак се прицели и изгаси горящото оборудване.

Сирената млъкна. За момент настана тишина. После летящият подводовлак прекоси с грохот спирка Морнингтън Кресънт.

— Това — каза Тонкатой, докато се опомняха от премеждието — не беше идеално. Мисля, че поляризирах преобърките. Без да искам, де.

— Как ти е ръката? — попита Тинтири, бършейки пяната от брадата си.

— Хубуо — отговори той.

— Успя ли да заредиш на Немо висши бойни умения? — попита Смърфей.

Тонкатой се оклюма.

— Глей сега, тая работа е много трудна, разбра ли? Не съм аз онзи, дето зарежда, нали така? Туй го правеше Юда, прав ли съм?

— Успя ли изобщо да заредиш на Немо някакви бойни умения? — настоя Смърфей.

— Двор — лаконично отвърна Тонкатой.

— Второкласни? Или първокласни?

— Първокласни.

— Доколкото разбирам — намеси се Немо, — получих бойните умения, необходими на първокласник, за да се справи в училищния двор.

Другите трима кимнаха като един.

— А това — попита той — ще ми свърши ли някаква работа при сблъсък с гентите?

Те поклатиха глави.

— Така си и мислех — каза Немо.

* * *

— Ясно е какво трябва да сторим — обяви Смърфей. — Немо е оръжие, с което можем да спечелим войната срещу ЗММ.

— Съгласна съм — потвърди Тинтири.

— О — каза Немо. — Сигурни ли сте? Така де, не искам да ме сметнете за пораженец, но… — той се замисли. — Всъщност, чудя се дали няма да въвлека всички ви в поражение. Значи може все пак да съм пораженец. Но не в лошия смисъл.

— Ти си Никаквия — отвърна простичко Смърфей. — Нищо повече не можем да сторим от борда на „Еровоам“, Юда ни изостави. Апаратурата му е разбита. Трябва да се върнеш в Макатрицата такъв, какъвто си — разбираш ли? Трябва да се върнеш при Отвърстието. Трябва да я помолиш да те упъти…

— Да ме упъти?

— Към първоизточника — уточни Смърфей. — Към Проектанта на Проектантите, към злия гений, който сътвори Макатрицата. Само чрез сблъсък с него ще можеш да сложиш край на тази война.

— Ясно — каза Немо, опитвайки да вложи в думата оптимистично звучене.

— А ние трябва да сложим край на войната, Немо — продължи Смърфей. — Улица „Цион“ е под пряка заплаха. ЗММ вече ме заловиха и се помъчиха да изкопчат сведения как се стига дотам. Когато получат тези сведения от какъвто и да било източник… когато узнаят нейното местоположение спрямо системата им, те ще изровят тунел до нея и ще я унищожат. Ще я унищожат!

— Срамота.

— Срамота — бавно кимнаха всички други.

— Те обаче не са узнали от теб положението ѝ — каза Немо. — Нали, Смърфей?

Смърфей се вторачи свирепо в стената до себе си.

— Не, разбира се.

— Узнаха ли го? — настоя Немо.

— Не. Не. Не — каза Смърфей с три отделни изречения. — Честна дума — той добави малко по-тихо: — Очевидно, не си спомням твърде много. Но съм деветдесет на сто сигурен. Седемдесет на сто сигурен и двайсет на сто полусигурен. Или не… по-скоро шейсет и пет на сто сигурен, деветнайсет на сто

полусигурен и петнайсет, или по-точно четиринайсет на сто несигурен в обратното отношение, а останалото…

— Значи искаш да кажеш… — започна Немо.

Но го прекъсна викът на Тонкатой:

— СЕПИИ атакуват!

— По бойните постове! — изрева Смърфей, явно облекчен, че разговорът с Немо прекъсна. — Бегом! Тонкатой, отклони подводницата през… къде сме сега?

— Джордж Стрийт — провикна се Тонкатой.

— Завий на Тотънхам Корт Роуд, насочи се към Холбърн, при Ковъот Гардън върни назад и отбий на изток.

Смърфей скочи и тичешком напусна вагона.

Изведнъж подводовлакът се люшна и изскърца. Немо вдигна очи и видя няколко топчести неща с множество пипала да блъскат стъклата. Металният блясък на тумбестите им туловища и непрестанният тропот на пипалата вдъхваха ужас. Немо изкрещя като папагал (което никак не пасваше на претенциите му за храброст) и отскочи от прозореца. Докато залиташе из вагона, видя, че от всички страни чудовищни роботи трополят по стъклата и се мъчат да отворят вратите.

— Дръжте се! — изкрещя Тонкатой откъм кабината на водача.

Влакът внезапно се люшна надясно и от лявата му страна се разхвърчаха СЕПИИ като капки вода от козината на куче. Но от другата страна зловещите машини продължаваха да се вкопчват в стените на влака.

Тинтири пристигна тичешком и метна на Немо някакъв дълъг прът.

— Използвай това, ако проникнат във вагона — извика тя и продължи да тича.

— Какво е? — попита Немо. — Лазерна пушка? Електромагнитно оръдие?

Но докато викаше подир нея, той наведе очи и видя, че държи най-обикновен железен лост.

Тинтири бе изчезнала.

Немо вдигна лоста, събра смелост и тръгна към онази страна на подводовлака, по която още висяха СЕПИИ. Една от тварите бе успяла да открехне вратата и провираше пипало през нея. Освен фученето и воя на летящия по тунела влак, към които се примесваше дрънчене и грохот, Немо долови зловещо пискливо свистене, напомнящо чудовищна песен. Едва не му призля, когато осъзна, че звукът долита от челюстите на нападателите. А тия челюсти далеч не бяха привлекателни; изглеждаха специално създадени за разкъсване на човешка плът. Немо неволно се

запита защо изобщо са дали челюсти на роботите нападатели, но нито един от хрумналите му отговори не звучеше успокоително.

Изведнъж вратата на подводовлака се разтвори широко и роботът вкара във вагона още три пипала заедно с предната част на тялото си.

Немо го заблъска с лоста. Чудовището изпищя и се катурна назад в мрака, а другите се скупчиха и пролазиха по стъклата към частично отворената врата. Крещейки от страх, Немо затръшна вратата и почна да удря с лоста по прозорците. Нравеше го, защото не му хрумваше нищо друго, но тактиката се оказа успешна. Механичните твари затрепериха и се разбягаха, няколко дори паднаха долу. Подводовлакът направи нов остър завой и останалите се разпиляха.

Немо дълго стоя запъхтян, стискайки лоста пред себе си. Забеляза, че Тинтири е влязла във вагона, едва когато тя сложи ръка върху рамото му.

— Добре ли си?

— Това — каза той — беше много страшно. Често ли се случва?

— От време на време — отвърна тя. — Но открихме, че най-добрата защита срещу тях е ЕМП.

— ЕМП ли?

Тинтири потупа лоста в ръката на Немо.

— Елементарен метален прът — поясни тя. — Никак не им допада. Особено ако ги удариш със замах. Наистина не им допада. Сигурно имат алергия.

* * *

— Немо — каза Смърфей, — сега трябва да влезеш в Макатрицата и да посетиш Отвърстието.

— Трябва ли? — попита Немо.

— Да. Ще те въведем в Макатрицата и ще я намериш в един магазин да продава карти на звездните домове.

— Ясно, разбирам. Добре, искам да кажа. И без това имам да й трия сол на главата. Ще ми разправя тя, че трябвало да избирам кой да умре — ти или аз. Ще ми разправя, че не съм Никаквия, когато излезе, че съм. Що за пророчица е?

— Отчаяно се нуждаем от съвета й — каза Смърфей. — Новините от улица „Цион“ са отчайващи. Съветът на Сбръчканите подозира, че ЗММ пробиват тунел от своята система, за да могат да атакуват улица „Цион“. Трябва незабавно да преминем в контраатака.

— Точно така — каза решително Немо.

— И за тази цел — добави Тинтири — трябва да знаем как най-добре да използваме твоите специални умения.

— Ами, то… много не ми се ще… — каза Немо и устата му сякаш се напълни с лепило, когато се опита да я погледне в очите. — Дадено, както речеш.

Изпитваше огромно желание да изкопае яма, да се пъхне в нея и да събори пръстта върху себе си. Несподелената любов е голяма мъка.

Втора глава
Ново посещение при Отвърстието

Немо отново се озова прехвърлен в Макатрицата. Докато боклуците и сухите листа бавно се спускаха на земята, той прекрачи встрани от телефонната кабина. Хрумна му, че при всяко влизане в Макатрицата сякаш заварват края на миниатюрна вихрушка. Чудно.

Бързо тръгна напред, като внимаваше да не настъпва фугите между плочките. Да настъпиш фуга е лоша поличба. След като Тинтири разкри чувствата си, животът на борда на „Еровоам“ бе станал непоносим за него. Сърцето му беше мъртво и изстинало. Тинтири го мразеше. Сигурно го мразеше, иначе не би смазала тъй жестоко надеждите му. Нима не разбираше колко много я обича?

Той спря пред един магазин, където продаваха карти на звездните домове, озърна се насам-натам с каменно изражение и отвори вратата. Вътре стоеше мъж от Източна Азия с отпуснати покрай тялото ръце. Изглеждаше леко познат, но Немо не успя да се сети къде го е виждал.

— Добър вечер — поздрави го сърдечно азиатецът. — Вие ли сте Немо?

— Същият. Търся Отвърстието. Не знам дали ще можете да ми помогнете.

Все тъй усмихнат, човекът изприпка към Немо и застана пред него. Внезапно той замахна с ръка и стовари звучна плесница върху бузата на посетителя. После пъргаво отстъпи две крачки назад и скръсти ръце.

— Оу! — викна Немо и се хвана за удареното място. — Това пък защо го направихте?

— А — каза човекът. — Трябваше да проверя дали сте онзи, за когото се представяте.

— Като ми ударихте плесница?

— Не познаваш истински някого, преди да си се бил с него.

— И това се брои за бой, така ли?

— Почти.

— Значи не познаваш истински някого, преди да си се бил с него? — повиши глас Немо, продължавайки да разтрива бузата си. — Какво означава това? Нима твърдите, че човек познава по-добре някакъв съмнителен тип, с когото се е натряскал и после са се пердашили на паркинга пред кръчмата, отколкото най-добрия си приятел от двайсет години насам?

— Така е — потвърди странният човек. — Трябва да побийваш приятеля си. От време на време. За да поддържаш връзката.

И той се поклони.

— Вие сте пълна откачалка — заяви откровено Немо.

Човекът сякаш не се засегна от преценката му.

— Сега ще ви отведа при Отвърстието — каза той.

Без да прекъсва разтриването на бузата си, Немо каза:

— Добре, благодаря ви.

— Насам. — Човекът посочи една врата в ъгъла, на която имаше търговска марка КЛУДО™ и табелка с надпис „ТАЕН ПРОХОД“. — Оттук, ако обичате. Минете през вратата на мистър Бен.

— Вратата на мистър Бен ли? — попита Немо.

Но човекът вече бе отворил вратата и прекрачи през нея в ярко осветен коридор. Немо го последва.

* * *

Двамата повървяха по безличния коридор, напомнящ за канцеларска сграда.

— Това е таен проход, нали? — изпъхтя Немо. — Разбрах, защото на вратата имаше табелка с надпис „Таен проход“.

— Насам, моля — каза свръхлюбезният азиатец и отвори нова врата, водеща към нещо като училищен двор. — Отвърстието ще ви приеме веднага.

— А вие сте й… какъв? Телохранител? Слуга?

Човекът се усмихна и прекрачи навън. Когато го последва, Немо се сепна от висок, явно женски писък. Проявявайки изненадваща за привидната си възраст пъргавина, Отвърстието бе изскочила иззад отворената врата и след писъка цапардоса слугата си отстрани по главата с елегантен каратистки ритник. Получателят на удара рухна с вой, после опита да се претъркаля и да скочи на крака с кръстосани пред гърдите ръце.

Пред очите на слисания Немо старицата стовари върху нещастника ляв удар, после десен и накрая така го халоса, че той отхвръкна заднешком през една дървена пейка и остана да лежи неподвижно.

Отвърстието пристъпи към него.

— Така вече е много по-добре — каза снизходително тя. — Непрестанно се усъвършенстваш, Като. Рефлексите ти се подобряват.

Жалкото подобие на човешка фигура върху бетона изхъхри

нещо, което би трябвало да означава: „Благодаря, мадам“.

— Защо го направи? — попита Немо, като се приближи до нея. — Ти направо му разката фамилията. Мислех, че е твой слуга. Да не е бил преоблечен враг?

Отвърстието затваряше вратата зад Немо.

— Враг ли? Нищо подобно. Недей да се тревожиш за Като. Това е нещо като игра между двама ни. Приеми го за форма на обучение. Напоследък Макатрицата е станала опасно място. Опитвам се да му шлифовам рефлексите.

— Доста жестоко шлифоване — каза Немо.

— Ти — заяви Отвърстието — навярно си единственият човек на света, който не е гледал филмчетата за Розовата пантера.

— Имам фобия към розовото — обясни Немо. — Изприщвам се от него.

— Ела — каза Отвърстието със сияйна усмивка. — Сядай, сядай.

Немо се озърна към жално стенещия нокаутиран Като и седна на пейката. Намираше се сред градски училищен двор — малка бетонна площадка между три високи стени. На двете срещуположни стени имаше нарисувани футболни врати, пресечени с по две кръстосани линии, а пред тях бяха начертани вратарски полета, но старата олющена боя едва си личеше. От четвъртата страна имаше ограда от телена мрежа. През нея Немо видя пуст път и от другата му страна магазин за мебели втора ръка. Няколко гълъба кълвяха трохи и захвърлени залъци. Вратата, през която бе дошъл, сега се оказа пожарен изход на висока тухлена сграда. На двора нямаше никого, освен него, Отвърстието и продължаващия да стене Като.

— Е — каза той, — ето ни тук.

— Да, ето ни тук — потвърди Отвърстието.

Настана неловко мълчание.

— Тъй — каза Немо и се изкашля. — А как си със здравето?

— Добре — отговори Отвърстието.

— Чудесно — каза Немо.

Пак настана неловко мълчание.

— Имаше ли някаква конкретна причина да ми дойдеш на посещение? — попита накрая Отвърстието.

— Ами… — Немо се поразмърда на пейката. — Ами, става дума за… Слушай сега. Нещата стоят така. Хм. Ти ми каза, че аз не съм Никаквия.

Отвърстието кимна.

— Не се оплаквам — каза Немо, — но както се завъртяха работите, излезе, че в крайна сметка все пак съм Никаквия. Стоях сред поток от автомобили пежо 308 и не пострадах ни най-малко.

Беше доста смущаващо преживяване.

— Моите поздравления — каза Отвърстието с леко самодоволство.

Това засили с още една-две степени възмущението на Немо.

— Виж сега — заяви той. — Както казах, не се оплаквам. Ти обаче изрично ми каза, че не съм, а излезе, че съм. Съм. А отгоре на всичко каза — помня съвсем ясно — че ще възникне ситуация, при която ще трябва да избирам между моята смърт и смъртта на Смърфей. Каза, че ще застана пред избор, дали да оставя Смърфей да умре и да си живея живота, или да умра, за да спася Смърфей.

— И какво?

— И още съм жив, нали?

— Оплакваш ли се?

— Не от това се оплаквам — каза Немо. — Не. Тревожа се за точността на пророчествата ти. Ти би трябвало да познаваш бъдещето. Но онова, което ми каза, не се случи.

— Нима?

Немо вдигна длани пред ръцете си, което според току-що измисления от него израз в езика на жестовете би трябвало да означава: „не, разбира се, още съм жив, нали така?“

— Ти прекоси реката от коли — каза Отвърстието. — Ти се завърна в реалния свят.

— И не умрях, Смърфей също е жив, това изтъквам. Ти каза, че един от двама ни ще загине, а сме живи и двамата.

— Тогава — измърка Отвърстието — позволи ми, да те попитам какво се случи, когато покани Тинтири на среща?

Немо зяпна.

— Това не се брои.

— Не беше ли нещо като смърт?

— О — каза Немо и за момент си изтърва нервите, или поне не успя да ги удържи както трябва. — Толкова си жалка. Ти не каза, че ме заплашва смърт в преносен смисъл, произтичаща от разочарование в любовния ми живот. Каза, че наистина ще умра. Не надеждите ми, а аз ще умра. И аз взех, че се вързах. Хвана ме страх. Много се уплаших, наистина.

Изражението на Отвърстието беше кротко и неумолимо.

— Не аз решавам как ще избереш да тълкуваш думите ми. Ако искаш съвет от оракул, трябва да внимаваш. Да четеш между редовете. Не си ли гледал „Макбет“?

— Да не би да твърдиш, че нарочно си се опитала да ме заблудиш? — разгорещи се Немо. — Като в състезание с подвеждащи въпроси.

— Нищо подобно. Аз играех играта. Такива са нейните

правила.

— Играта ли?

— Така говорят знаменитостите: политици, кинозвезди, прочути хора. Чувал ли си някога политик, кинозвезда или прочут човек да отговори просто и ясно? Не, разбира се. И ще ти кажа защо: защото знаменитостта означава уклончивост. Знаменит е онзи, който бяга от най-главната истина — че той няма значение. Никой няма значение. Всички съществуват, никой не представлява ценност. След време слънцето ще избухне и ще погълне земята. След време вселената ще изстине и ще умре. Какво ще означава тогава нечия знаменитост? Нищо. За да живееш в света на прочутите, трябва да заобикаляш тази истина, иначе тя подкопава славата ти. Оттам идва и необходимостта да говориш двусмислено.

— Политиците… може би — каза предпазливо Немо. — Но знаменитостите изобщо? Толкова ли са уклончиви? Не ми се вярва.

Отвърстието зацъка с език, сякаш се сблъскаха две билярдни топки.

— Те казват: ние сме толкова влюбени, нося на шията си шишенце с кръвта на моя любим като символ на нашата вечна връзка, а три месеца по-късно и двамата са с други партньори. Те казват: за мен беше радост и удоволствие да работя с Х., а всъщност си мислят: мразя го, той ми открадна славата, да пукне дано. Те казват: преди да получа тази награда, искам да благодаря на следните хора, а в действителност това означава: Аз! Аз! Аз го направих! Моя е славата!

— Наистина — каза Немо, чието раздразнение започваше да отстъпва място на отчаяна молба, — наистина не разбирам. Не може ли просто да ми обясниш какво става? И изобщо какво си ти?

— Какво съм аз? — отговори любезно Отвърстието. — А ти как мислиш?

— Мисля, че ти си от онези, дето никога не отговарят на въпроса с отговор, ако могат да отговорят с друг въпрос.

Тя кимна.

— И още?

— Мисля, че си програма. Не личност, а една от ЗММ.

— Почти улучи — каза Отвърстието, без да спира да се усмихва. — Или по-точно, живея между двата свята. Аз съм връзката, отвърстието, през което могат да се докоснат.

— Ясно — каза Немо. След кратко мълчание добави: — И какво точно означава това?

— Означава, че мога да ти помогна. Искаш ли да узнаеш как

да победиш ЗММ, как да спасиш улица „Цион“?

— Очевидно — каза Немо. — Макар че…

— Макар че?

— Ами… не ще и дума, че се вълнувам от туй, дето го рече. Да помогна на човечеството във войната и тъй нататък. Но същевременно…

Отвърстието се усмихна като Джокондата. Но в интерес на истината изражението й беше малко по-хищно. Приличаше по-скоро на анаконда, отколкото на Джоконда.

— Какво?

— Ами, очевидно не би било зле да… да победим ЗММ и тъй нататък. Но не бих казал, че съм се замесил в тая работа по военни съображения. Повече ме вълнува… нали разбираш…

— Тинтири.

— Да, Тинтири.

— Разбирам — каза добродушно Отвърстието.

— Само че — продължи Немо, като зачерпи от дъното на сърцето си и вложи в думите умолително, леко отчаяно чувство, — само че ако преди малко беше искрена, като каза, че искаш да ми помогнеш…

Отвърстието гледаше настрани. Зад тях Като бавно се изправяше на крака.

— Да — каза тя. — Мога да ти помогна, Немо. Ти обичаш Тинтири. Само по себе си това не е маловажно. И все пак тя не те обича. Това е дилема. Само един човек може да я разреши.

— Кой? Кой е този човек?

— Много просто — човекът, който е проектирал Макатрицата, Проектанта. Трябва да се срещнеш с него.

— И как ще го намеря?

— Ще ти трябва устройството.

— Устройството ли? — възкликна Немо. — Какво устройство?

— Устройство, чрез което да начертаеш пътя си към Проектанта — отговори простичко Отвърстието. — Чертожното устройство. Сега то е в ръцете на един много стар и много могъщ програмен продукт, наречен Хранцузина. Той е в Макатрицата ужасно отдавна. По-отдавна от който и да било друг.

— И къде живее?

— В кулата на ЗММ. Твоите приятели знаят къде е тя. Щом откриеш устройството, ще можеш да застанеш пред Проектанта.

— И така ще спечеля Тинтири?

— Възможно е — каза тя. — Разбира се, сборът пак си остава нула. Тинтири трябва да умре, за да живее. Трябва да издъхне, за да я спечелиш.

— Оуууу — изхленчи пискливо Немо. — Това пък какво означава? Пак ли някое от твоите макбетовски пророчества? Тинтири трябва да издъхне, за да я спечеля… не може ли да си малко по-конкретна? Ще бъде ли моя, или не?

— Съжалявам, малкия — каза тя и го потупа по коляното.

— Обичам я — изтърси Немо. Изненадващи сълзи бликнаха по горещите му бузи и веднага засъхнаха като яйце върху нажежен тиган. — Наистина я обичам! Непоносимо е! Толкова силно я искам…

Но Отвърстието с пъшкане се изправяше на крака. Като бе отворил пожарния изход и тя закуцука нататък.

— Време е да си тръгвам. Човек не може да прозре отвъд пророчествата, щом не ги разбира.

— Много ясно, че не може — Немо скочи на крака и избърса с ръкав лицето си. — Това се подразбира. Защо не ми дадеш пророчество, което да разбера? Тогава ще мога да прозра отвъд него и ще знам какво ме чака.

Отвърстието спря на прага на отворената врата и се озърна към Немо.

— Когато отново се озовеш в реалния свят, гледай внимателно.

— Какво да гледам внимателно? — провикна се Немо с изтънял юношески глас, пресекващ от сълзи.

— Не знам. Небето. Слънцето. Просто внимателно се огледай наоколо. Отговорите са там, стига да ги потърсиш. Те са в най-очевидното, което дори не забелязваш.

Тя прекрачи навътре и изчезна.

* * *

Вратата щракна и се затвори.

Дълги минути Немо стоя неподвижно, опитвайки да се опомни. Сълзите го бяха изкарали от равновесие и му трябваше доста време, за да си възвърне самообладанието. След като дишането му стана нормално и очите му изсъхнаха, Немо осъзна, че няма представа как да се измъкне от Макатрицата. Знаеше, че трябва да мине през същия възел, от който е влязъл; но изобщо не беше наясно къде се намира въпросният възел спрямо сегашната му позиция.

— Трябваше — изрече на глас той — да мина през вратата на мистър Бен с онези двамата.

Но вече бе твърде късно да съжалява за пропуска.

— Какво да правя? — зачуди се Немо.

Огледа се за телефон, макар че не знаеше на кого може да позвъни. Раздаде се шумно пърхане и ятото гълъби, които обикаляха из двора, изведнъж литна във въздуха; и през хаоса от пляскащи криле Немо видя как към него решително крачи гент.

— Мистър Едикойси — избоботи гентът. — Ето че пак се срещаме.

— О — каза Немо и стомахът му се сгърчи. — Ох, олеле божичко.

— Вие сте неуловима личност, мистър Едикойси. Но аз пък съм упорит.

Сърцето на Немо се клатушкаше из гърдите му като новородено агне при първите усилия да проходи. Той се помъчи да събере кураж. Няма страшно, помисли си. Вече съм зареден не само с танци. Мога да се бия, макар и на най-елементарно ниво. Сега, каза си той, важното е да поема инициативата. Но това е гент! — възрази му някакъв вътрешен глас. Не мога да се бия с гент. Заредиха ми само бойни умения за първокласник в училищния двор. Ами че това тук е точно училищен двор, отвърна си той. Докато този вътрешен диалог подскачаше напред-назад между двете половинки на мозъка му, Немо стоеше нерешително и хапеше устни. Давай, нападни го, каза единият вътрешен глас. Бягай, спасявай се, посъветва го другият. Ама че сте се развикали, намеси се трети. Няма ли най-сетне да млъкнете?

Един гълъб литна през двора, едва не се сблъска с гента, люшна се из въздуха и зави обратно към Немо. Той инстинктивно вдигна ръка да се защити и гълъбът трескаво запляска пред лицето му, преди отново да свърне във въздуха и да излети право нагоре с мощни удари. В очите на Немо ярко се запечата образът на бясно размахани криле, на люспести лапки, увиснали насред полета, на безизразни тъмни очи, но и на пъстрата пречупена светлина сред перата по гърдите на птицата.

— Мистър Едикойси — говореше гентът. — Тази игра трая твърде дълго. Време е да й сложим край.

Немо взе решение.

Втурна се напред и връхлетя право срещу гента с див крясък:

— Йя-ха-а-а-а-а!

Зърна как за момент лицето на гента се изкриви от изненада и дори може би страх. После Немо стовари рамо в гърдите му и го просна по гръб. Прескочи падналия гент и продължи да тича. Не можеше да се удържи — крещеше „Ю-ху-у-у!“ и обикаляше тичешком из двора.

Гентът бързо скочи на крака.

Немо се застави да спре да тича и да крещи. Но краката му

танцуваха сякаш сами.

— Ха-ха-ха-а-а-а! — изрева подигравателно той.

— Не ми оставяте избор — каза строго гентът.

Той посегна нагоре с две ръце, хвана върха на цилиндъра и дръпна надолу. Върхът на шапката хлътна като бутало. Гентът го пусна и той отново подскочи на място.

Немо танцуваше степ и гледаше с интерес.

Раздаде се пукот, лъхна внезапен вятър и до първия гент изникна втори — абсолютно еднакъв. Единствената разлика между двойника и оригинала, бе синята лента около основата на цилиндъра с надпис „CTRL-P“. Немо нямаше време да се чуди какво означава това, защото двамата генти дръпнаха шапките си надолу, отекна двоен пукот, лъхна по-силен вятър и на двора се появиха още двама.

Четиримата се превърнаха в осем.

Осминатa в шестнайсет.

— Олеле — каза Немо, когато вятърът стихна отново.

— Мистър Едикойси — изрекоха в хор шестнайсетимата генти. — Сега е време да ви теглим пердаха.

— Пердахът — повтори Немо. — Ох.

Оригиналният гент — единственият, чиято шапка не бе украсена с надпис „CTRL-P“ — излезе начело. Вдигна ръка.

— По мой сигнал — извика той — го нападаме вкупом.

Гентите се напрегнаха в готовност.

— Бой! — ревна първият гент.

След миг всички генти се струпаха върху Немо. Огромната маса от тела го сплеска на земята. Той си помисли, че това е твърде точен символ на целия му живот. Всичко се струпваше върху него, както в буквален, така и в преносен смисъл. Всичко. Работата му беше пълен боклук. Личен живот нямаше. После Тори Еймъс се омъжи за някакъв звукорежисьор, вместо за него (или поне да не се беше омъжвала, та да му останат мечтите). После откри, че цялото му съществуване е било измама, сътворена от ЗММ — най-обикновена компютърна програма. Положителното, разбира се, беше, че срещна Тинтири, но както винаги съдбата го бомбардираше с колосални буци страдание — Тинтири не желаеше да има нищо общо с него. А сега щеше да умре буквално размазан от шестнайсет копирани полицейски програми на генти с цилиндри и фракове. Горчива ирония, помисли си той. Да, може би ирония — ако бе в състояние да си изясни къде точно е иронията. И ако изобщо имаше представа що е ирония и по какво се различава от сарказма, метафората и литотата.

Нямаше сили да диша.

— Мистър Едикойси — изрекоха едновременно шестнайсетимата генти над него и от всички страни. — Ние сме силата на неизбежното и сега ще ви смажем като буболечка.

— Страхотно — изпъхтя Немо със сплескани дробове.

Едва ли можеше да стане по-зле. Щеше да загине позорно. Вече никога нямаше да види Тинтири. Това бе непоносимо.

Но сетне, като по чудо, усети как натискът върху измъченото му тяло отслабва. Раздаде се трополене, камарата хлътна надолу и гентите изпопадаха на земята. Но Немо се изправяше на крака, издигаше се през самите тела на враговете. Беше невероятно странно: през зрителното му поле преминаваше хаотична смесица от външни и вътрешни гледки — черният плат от костюмите на гентите, сенчестите червени и кафяви оттенъци на вътрешни органи, из които пулсираше и се вихреше кръв, плътните белезникави пръчки на костите — всичко това мина пред очите на Немо, докато се изправяше. Камарата генти беше по-висока от него, тъй че след като се изправи, за момент го обърка тъмната мъгла наоколо. Измести се малко надясно, сред нещо гъбесто и сумрачно. Гентът, чиито вътрешни органи виждаше, завъртя глава и извика. Проблеснаха зъби, мярна се вътрешната извивка на мускула на езика, яркочервена в дневната светлина, сетне почти веднага помръкна, когато устата пак се затвори.

С две дълги крачки Немо се измъкна от струпаната гентщина.

Погледна назад към камарата разярени генти. С леко смущение те се отделяха един от друг и хвърляха гневни погледи наоколо. Немо не спря. Последния път неговата невидимост не бе траяла дълго и нямаше гаранции, че този път ще издържи повече. Той изтича покрай тях и мина направо през тухлената стена. За момент погледът му се замъгли в кафяво, сетне го заслепиха ярките вътрешни лампи. Намираше се в добре осветен училищен коридор. Втурна се през него и прекоси една затворена двойна врата. Редици деца, седнали на мънички чинове, бяха приковали вниманието си към учител, който пишеше нещо с тебешир на черната дъска. Притичвайки, Немо зърна какво е написал. Текстът гласеше: „ВСИЧКИ СМЕ ХОРА“. Странно е да се пише такова нещо на дъската в училище, помисли си Немо. Но нямаше време за губене.

С рязко примигване на светлина и тъмнина Немо мина през външната стена и се озова на малка затревена площ. Какво да прави? Къде да отиде? Безнадеждно. Не ще и дума, тая Никакъвска невидимост и минаването през твърди предмети вършеше добра работа срещу гентите, но можеше ли да се изключи? Как щеше да се храни? Ако хапнеше нещо, дали залъкът щеше да пропадне на пода? И изобщо как би го хванал, за да яде?

Тъкмо започваше да се паникьосва, когато тежък глас избоботи зад него:

— Здрасти, Немо.

Беше гласът на Смърфей.

Трета глава
Хранцузина

— Не беше лесно да те открием — каза Смърфей, докато го водеше към новия портал, който бе създал на две пресечки от училището. — Помощникът на Отвърстието те беше отвел на много километри от първоначалната точка на влизане. Но за щастие гентите може и да не те виждат, но ние те виждаме.

— Те се нахвърлиха върху мен — каза задъхано Немо. — Десетки. Натискаха шапките си и някак…

— Шапки ли? — изненада се Смърфей. — Те не носят шапки. Просто такава форма и цвят има горният край на главите им.

Това накара Немо да застине в крачка.

— Шегуваш се — каза той. — Много странно.

— Така ги е проектирал Проектанта. Онова, което мислиш за шапка, всъщност е голям бутон, който да се натиска — сам видя по каква причина. Но нямаме време за губене. Трябва да се връщаме на „Еровоам“.

Немо пое слушалката и напусна Макатрицата.

* * *

— Едно не разбирам — каза Немо, докато ставаше от стола. — Как тъй просто не пропадам през пода? Когато ставам Никакъв, искам да кажа. През всичко останало май минавам свободно.

— Заради това, което представляваш — Смърфей закопча панталоните си и незабавно изпадна в поредното помпозно-кисело настроение. — Ти си Никаквия. Макатрицата, изградена върху стремежа към знаменитост и консуматорски ценности, не те разпознава; кухите хора, кухите сгради…

— … кухите автомобили — вметна Немо и кимна.

— Но земята! — избоботи Смърфей. — Не! Е! Куха! Тя крепи всичко живо, дори и чистия Никакъв живот, който успя да достигнеш. Крепила е живота милиони години преди славата, търговските марки и консуматорската философия да плъзнат като чума сред човечеството.

— Ясно — каза Немо. — Разбрах. Страхотно. Фантастично. Сега вече е много по-ясно. Макар че ако бъда честен — добави той, тласкан от естествената си склонност да дрънка глупости, — май не бих казал, че схващам напълно логиката. Ако беше така,

сигурно щях да потъвам през тротоара, нали разбираш? Поне до глезените. Но аз изобщо не затъвам. Сякаш хоризонтално съм Никакъв, но не и вертикално.

— Вече ти обясних — отвърна високомерно Смърфей.

— Но аз просто разсъждавам над твоето обяснение — каза Немо. — И не съм сигурен, че е логично. Земята? Земята не е по-реална от всичко останало в Макатрицата, кали? Така де, всичко е измама, илюзия.

— Добре тогава, господин многознайко, дето изведнъж стана специалист по Макатрицата — кресна Смърфей, изоставяйки значителна част от величественото си безпристрастие, за да изрази по-добре колко се е ядосал. — Ти как ще го обясниш?

— Не знам — отговори Немо малко виновно. — Може би ако знаех малко повече за принципите на цялата тая Никаквост… Програмирана ли е? Защото ако е тъй, значи онзи, който я е програмирал, иска да мога да минавам през стените, но не и през пода, или поне…

Тинтири бе влязла във вагона. Гласът на Немо секна. Той усети как лицето му се превръща в абстрактна творба, изобразяваща пурпурен залез.

— Здрасти, Немо — подхвърли весело тя.

Думите го прорязаха като нож.

— Здрасти — измънка той като хлапак. После извърна глава, сякаш нейната хубост грееше като слънце и можеше да повреди ретината му.

— Какво става?

— Немо се срещнал с Отвърстието — обясни Смърфей. — Тя му наредила да потърсим Хранцузина.

— Той има едно устройство — каза Немо, продължавайки да зяпа стената. — Доколкото разбрах.

— С помощта на това устройство — избоботи Смърфей — можем да начертаем път до самия Проектант.

Гласът на Тинтири стихна, сякаш от страхопочитание.

— До Проектанта? Как така? Никой не може да стигне до Проектанта, Той е недостъпен.

— Немо може — отсече самоуверено Смърфей.

— Това е толкова велико — ахна Тинтири. — Ако успееш да стигнеш до Проектанта…

— … можеш да сложиш край на тази война — довърши Смърфей. — Именно.

— Победа! — каза Тинтири.

— Ще сторя каквото ми е по силите — измънка Немо. — Но не знам как ще успея сам-самичък да сложа край на войната.

— Ако намериш начин да ни вкараш в кабинета на

Проектанта — заяви Смърфей, — ние с Тинтири ще го… убедим… да отзове всички СЕПИИ. А сега да спим и да събираме сили. Когато се събудим, ще се върнем в Макатрицата и ще сложим край на войната веднъж завинаги.

* * *

Другите се настаниха в кабинките си, с изключение на Тонкатой, който управляваше влака и се оглеждаше за СЕПИИ. Но Немо, макар и уморен, не можеше да заспи. Мислите му хвърчаха по-бързо от подводовлака, в който седеше и гледаше през прозореца.

Влакът с грохот се носеше по линията, влизаше и излизаше от тунелите. Отново кървав залез обагри истинското небе. В реалния свят май слънцето непрестанно залязва, помисли си разсеяно Немо. Вечно виси над хоризонта като тлъсто червено кълбо. Небето вечно е с цвят на кайсия, домат и синя слива, а по него висят парцаливи оранжеви облаци.

Не ще и дума, беше красиво. Той се зачуди дали при влизането в Макатрицата няма някакво странно разширяване на времето, което винаги да го връща по залез-слънце.

Но не това го вълнуваше истински. Можеше да мисли единствено за Тинтири — колко много я обича и колко безнадеждна е тази любов. Някаква част от съзнанието му предлагаше оптимизъм като повехнал букет: Може би ако ги отведеш при Проектанта и сложат край на войната… може би толкова ще я впечатлиш, че… може би ще е тъй благодарна за онова, което си сторил, че…

Но той знаеше, че не става така. Тинтири просто не изпитваше нищо към него. Това бе всичко. Как го каза Отвърстието? Немо трябваше да загуби Тинтири, за да я спечели. Само дето не можеше да проумее какво би означавало това в реални условия. Но първата част, загубата на Тинтири, отекваше съвсем реално в сърцето му.

* * *

Смърфей дотърча с шум и трясък.

— Ужасна новина — обяви той. — Улица „Цион“ е нападната! ЗММ копаят нов тунел от Ричмънд под пресъхналото речно корито.

— Копаят нов тунел?

— След шест часа ще бъдат на улица „Цион“.

— Леле божке — каза Немо. — Ама че неочакван обрат.

— Знам! Вече дълги години — десетилетия — ние се бием с тях в системата им, ала никой не помни да е ставало обратното — каза Смърфей. — И все пак ето че по незнайни причини почват да дълбаят извън системата.

— Това определено ни поставя под натиск — констатира Немо.

— Точно така. Не можем да чакаме. Трябва незабавно да се доберем до Проектанта… към полунощ вече хиляди СЕПИИ ще вървуват по улица „Цион“.

— Би било жалко — съгласи се Немо, мислейки само за Тинтири. — Тогава по-добре да побързаме.

Всички се събраха във вагона със столовете и Тонкатой ги зареди.

— Успех, момчета — каза той.

* * *

Стремително нахлуха в Макатрицата.

Тримата — Смърфей, Тинтири и Немо — подтичваха по оживените лондонски улици към огромна, бяла като кост сграда, която се извисяваше пред тях.

— Това е централата на ЗММ в Макатрицата — каза Смърфей. — Вътре ще намерим Хранцузина.

Предпазливо се приближиха към зданието; в района обаче сякаш нямаше нито един гент. Но когато се упътиха към вратата, подир тях със залитащи стъпки се втурна необичайно чорлав бездомник.

— Чакайте — изграчи той. — Чакайте.

Тримата се завъртяха като един. Съществото, куцукащо към тях, беше облечено с дрипаво палто. Плътна маса от слепнали и омотани коси покриваше главата му, а отдолу не се виждаше нищо друго, освен също тъй буйна и чорлава брада. Ръцете му не се виждаха от гъста козина, която избиваше през ръкавите като взрив във фабрика за тапицерия.

— Те ме моделираха — изстена съществото. — Моделираха ме. Аз съм копие на знаменитост… да ми прости Господ. Смърфей!

— Откъде знаеш името ми? — кресна Смърфей.

— Боже мой — възкликна Тинтири, като се вгледа внимателно. — Това е Юда.

— Те ме моделираха — продължи клетникът — по образа на

Къзън Ит. Той е травестит. Бяха ми обещали Блейк Карингтън. Но, я ме вижте! Смърфей, Тинтири, съжалявам, че ви предадох. Можете ли да ми простите? Можете ли?

— Юда, какво правиш тук?

— Наоколо има генти — каза Юда, пристъпвайки от крак на крак. — Предупреждавам ви. Знам, че с нищо не мога да изкупя измяната си…

— Генти — изсъска Смърфей и огледа улицата.

— Аз ще им отклоня вниманието — изрече приглушено Юда през огромната маса противна коса, която покриваше всеки квадратен сантиметър от тялото му. — Ще ги нападна и ще ги подмамя по Шафтсбъри Авеню. Това би трябвало да ви осигури необходимото време да сторите… каквото трябва.

— Юда — каза Смърфей, — благодаря ти.

— Дано да ме убият — каза жално Юда, после тромаво се завъртя, влачейки гривата подир себе си като шлейф на сватбена рокля. — Мислех си, че ще съм много готин с коса. О, боже, по-добре да си бях останал плешив! Знаете ли, опитах да се обръсна, когато осъзнах, че ЗММ са ме измамили… но всичко израсна отново! За секунди! Беше като в „Тинтин и Страната на черното злато“. О, какво проклятие ми наложиха.

— Трябва да тръгваме — каза Тинтири. — Не бива да губим време.

— Само още нещо — каза Юда и посегна да хване Смърфей за лакътя. Ръкавът му изглеждаше натъпкан с косми. — Те сториха още нещо. Разкриха ми… една истина. Истина!

— Какво искаш да кажеш?

— Истината, която всички сме забравили! Знаели сме я някога, но днес сме слепи за нея! Аз обаче отново я знам и ми се иска да умра! Да умра!

Той залитна настрани и повлече нозе към отсрещния тротоар.

— Юда — извика след него Смърфей. — За какво говориш?

Но Юда бе изчезнал, влачейки косата подир себе си като опашка на комета.

* * *

Изтичаха нагоре по стълбището на огромната бяла сграда и дръзко влязоха във фоайето.

На рецепцията ги упътиха към ресторанта на първия етаж. Казаха им:

— Той ви очаква.

— Значи ни очаква? — попита Тинтири, докато се качваха в

асансьора. — Не ми звучи много успокояващо.

— Може Отвърстието да е подготвила пътя — предположи Смърфей.

— Може — отвърна със съмнение Тинтири.

* * *

Плотовете на масите в ресторанта бяха направени от огледала. От най-дългата маса край отсрещната стена една двойка зяпаше високомерно останалите клиенти. Жената беше много красива. Мъжът — не. Най-забележителната черта от лицето му беше издаденият и удължен нос, който провисваше тъй подчертано, че изглеждаше направен от грамадна буца разтопен и отново застинал восък. Очите му бяха свински, тоест розови, тлъсти и край всяко от тях се извиваше весела бръчица като опашка.

Смърфей, Немо и Тинтири се приближиха до масата.

— Вие — каза Смърфей и кръстоса ръцете си зад гърба по най-неестествен начин — сте Хранцузина.

Мъжът с тясното лице вдигна очи към него. Широко разтвори една ноздра и вдъхна дълбоко. После плъзна поглед по Тинтири. Облегна се по-удобно на стола. Немо си помисли, че около него определено витае ореол на самоувереност.

— Змърфей — каза мъжът.

— Изпраща ни Отвърстието — обяви Смърфей.

По устните на Хранцузина трепна злорада усмивчица.

— Стана тя каквато стана! — възкликна той и изведнъж заговори много бързо: — За мен е голяма чест, как го казвахте, са par example[2], добро утро на прочютия Змърфей, а вие навярно сте Тинтири, ma cherie comme ime pomme d'amour[3], как го казвахте, я виж ти, и Немо бил тук, моля, моля, заповядайте, седнете. Alors! Formidable! Magnifique! Piume de ma tante. Tant pis. Fromage. Je m'appelle. Est-ce que vous avez une chambre pour la nuit? Avec une salle de bain mais sans le presse de pantalons. Encore une tasse de cafe. Le singe est dans l'arbre[4].

Той плъзна длан по бузата си и се усмихна още по-широко.

— Разполагате ли — попита Смърфей леко объркан — с чертожното устройство? Отвърстието каза, че ние…

— Естествено, naturellement — прекъсна го Хранцузина, — как го казвахте, аз всъщност не съм французин, а притежавам изключителни умствени дарби и мога да говоря на английски, ако, как го казвахте, ако ми се прииска, но je prefere французкия език. Хо-хей-хо, fromage et frottage, comme-ci comme-ca, avez-vous

vu le nouveau chapeau de coco[5]? И знаете ли, как го казвахте, защо предпочитам френзюкия език?

— Защо? — попита Тинтири.

— Защото е най-хюбавият език за ругатни, все едно си бършеш носа с коприна, чакайте, ще ви покажа — той се изкашля. — Gorbliemis! Straikalaitl Clic-clac-boum-c'est-photo!

— Звучи страшно добре — каза впечатлението Немо. — Как беше онова, последното?

Беше му хрумнало да запомни израза наизуст и понякога да го пуска в бъдещите си разговори.

— И често ли ви се случва да ругаете? — попита Тинтири.

Но Хранцузина не отговори. Беше се вторачил право в Тинтири.

Неловкото мълчание трая от една секунда до половин минута. Накрая съпругата му въздъхна.

— Извинете моя съпрюг — каза тя. — Той обича да се перчи пред чюжденци.

Хранцузина седеше съвършено неподвижно и усмивката му ставаше все по-заплашителна. Немо примига и се вгледа внимателно в него.

— О, да му се не види — промърмори съпругата му. — Тан-Тан и Обеликс, ама че вбесяващо! Пак блокира.

Тя побутна мъжа си по рамото и той се люшна на стола като картонена фигура. Цялото му тяло изглеждаше като колосано. Капка пот бе застинала на челото му като диамант. С всеки изминал момент неподвижност странните му немигащи очи и широката усмивка ставаха все по-заплашителни.

— Той — попита смаяно Немо — е блокирал?

— Слючва му се понякога, когато е развълнуван. Неприятно ми е да го призная, но се перчеше пред чюжденци и малко се поразпали.

Тя неодобрително зацъка с език и поклати глава. Немо неволно забеляза, че при това масивната й гръд се полюшна в обратно направление според закона за запазване на инерцията. Беше страховита гръд, плътно стегната в кремава синтетична материя. Немо си нареди да не гледа. Упрекна се наум най-жестоко. Помисли си, че Тинтири е до него; представи си нейното неодобрение, като го види как се прави на идиот. Заповяда на очите си да потърсят друго за гледане. Те се подчиниха, но не твърде охотно.

— Не разбирам — каза Смърфей. — Как може да блокира?

— Той е стара програма — обясни жената. — Льо новата Макатрица е извънредно съвместима, знаете, но понякога по-старите програми не се приемат твърде добре. Може да се

претоварят. Добре де. Май ще трябва да го рестартирам.

Тя стана, мина зад съпруга си и придърпа от масата вцепенението му тяло заедно със стола. После го хвана с едната ръка за лявото ухо, с другата за дясното кутре и дръпна едновременно. Хранцузина изписка, подскочи и се огледа сърдито.

— Вие пък кои сте? — попита той. — Какво зяпате, льо мътните да ви вземат?

Немо се обърна към съпругата.

— Значи казвате, че сте стари програми?

— Четири-точка-нула — отговори тя.

— Не заспах както трябва — обяви Хранцузина. — Навярно съм хванал вирюс, може би грип. Искаш ли да проверя вътрешните си органи за подобна инфекция? Да, не, отказ. Проверявам…

Очите му се изцъклиха.

— Ще му трябва минутка, за да се опомни — обясни жената.

— Защо точка-нула? — попита Немо. — Какво означава точка-нула?

— Четворката е за поколението — каза жената. — Льо останалото изразява шанса за безпроблемно действие, разбирате ли? Така например програма от типа точка-едно има един шанс от десет да заработи без засечки. Колкото до точка-нула…

Тя сви рамене.

Хранцузина много бавно въртеше очи от ляво на дясно. Когато по този начин успя да огледа цялата зала, той издаде тих звън като микровълнова печка. После надигна глава.

— Къде съм?

— Ние дойдохме — повтори Смърфей — за устройството.

— Аха! Льо устройство за начертаване на пътя към Проектанта, n’est-ce pas[6]?

— Именно.

— Bien. Tres bon[7]. Радвам се да ви го предоставя. Заповядайте — той порови из джоба си и извади малък туристически компас. — Това ще ви заведе право при льо Проектанта.

Смърфей пое компаса.

— И ще ни го дадете просто така?

— Разбира се. Bien sur. Защо не? Моля. Ние с вас сме едно и също, нали така? Льо еднакви същества. Всички сме заедно в кюпа.

По лицето на Смърфей се изписа отвращение от подобна идея, но той не възрази.

— Благодаря.

— Сега имате устройството, как го казвахте, crotte-du-diable! Merci-Dieu-C'est Vendredi[8]! А може ли и ние да ви придружим?

Смърфей се озърна към Тинтири, после към Немо.

— Предполагам — каза той.

— Бихме искали лично да кажем няколко приказки на онзи Проектант. Но досега нямахме късмет в опитите да се доберем до него. Може би вие ще сте, как го казвате, по-щастливи-щастливи-щастливи.

Хранцузина се изправи. Същото стори и внушителната му съпруга.

Немо отново сгълча очите си.

* * *

Следвайки указанията на устройството, Смърфей изведе отряда от ресторанта и продължи нагоре по няколко стълбища. Хранцузина и жена му ги следваха, придружени от четирима телохранители със строги физиономии. Приличаха на рекламата за „Марлборо", само дето вместо каубойски шапки имаха буйни рапърски прически в стил „всички сме печени, а пък белите да се пукат от яд". В очите им блестеше безогледна жестокост, а бицепсите им бяха внушителни. Немо доста се изнерви от тяхната близост.

— Няма никаква тайна — каза съпругата на Хранцузина. — Льо вратата на кабинета на проектанта е точно зад онзи ъгъл.

Групата се изкачи до върха на стълбището и изтича по коридора; но зад ъгъла ги чакаше задънена улица. Немо видя как Тинтири настръхна, сякаш се готвеше за бой.

— И къде е вратата, която ни обещахте? — попита тя.

— Всичко е наред — каза Смърфей, оглеждайки устройството в ръката си. — Според това нещо Проектанта наистина е зад тази стена.

— Не ми прилича на врата — каза Тинтири.

— Врата без панти, дръжка и процеп — потвърди съпругата на Хранцузина. — Всичко опитахме, за да се доберем до льо другата страна. Динамит, пушки, дори карахме масивни мъже да връхлитат с рамо срещу нея. Всичко.

— Но — потвърди Хранцузина — без успех. Е? Може би вие имате, как го казвате, по-добър начин? Тайна хитрина?

Смърфей кръстоса ръце зад гърба си.

— Може би — каза той. — Но позволете да попитам: вие защо се опитвате да стигнете до Проектанта?

— Имаме да обсъдим някои неща с него — каза Хранцузина,

вадейки от джоба на сакото си плосък сребрист пистолет.

При този жест четиримата телохранители като по сигнал измъкнаха изпод палтата си пушки с хромирани цеви. Жената на Хранцузина извади от обемистата си прическа къс револвер. Преди да успеят да реагират, Смърфей, Тинтири и Немо се озоваха срещу шест оръжия, насочени право към тях.

— Какво правите? — възкликна Тинтири.

— Нима си въобразявахте — каза Хранцузина, — че просто, как го казвате, ще ви дадем устройството и ще ви пуснем да идете при льо Проектанта сам-самички? Ба, не-не-не, фолибержер, имате ли ревматизъм, не! Отдавна му имаме зъб на Проектанта. Неговата Макатрица не е добре съвместима с нашето програмиране… и той трябва да промени това. Alors! Quoi! Pneu[9]!

— А от нас какво искате? — попита Смърфей.

— Вие очевидно знаете как да минете през вратата на льо Проектанта — каза съпругата на Хранцузина. — Иначе нямаше да дойдете тук.

Тя погледна многозначително Немо. Той усети как способността му за изчервяване нараства значително.

— Какво? — попита Немо. — Защо ме гледате?

— Не знам — отговори с усмивка тя. — Може би вие сте льо Никаквия, за когото всички сме чували напоследък? Може би? И можете да минавате през стени? Нали?

— Да речем — добави Хранцузина, — че вие, Немо, се промъкнете през вратата. Да речем, че оставите приятелите си тук като залъжници, нали така? Да речем — в което ви желаем късмет — че успеете да отворите льо вратата отвътре за пет минути.

— Четири — поправи го жена му.

— А! Още по-добре! Четири минути, иначе ще направим на приятелите ви бум-бум-бум с льо куршуми и льо сачми, додето умрат. Ça va[10]?

— Чудовища! — извика Тинтири.

— Изпаднахме в затруднено положение — каза Смърфей на Немо. — Нямаме друг избор, освен да им сътрудничим. Мислиш ли, че ще се справиш?

Немо пристъпи до стената.

— Казвате, че сте пробвали динамит и прочее?

— Да.

— Не личи.

— О, по-късно боядисахме всичко.

— И сте сигурни, че от вътрешната страна на вратата има дръжка? Така де, като вляза, дали ще мога да я отворя?

— В нищо не сме сигурни — каза жената. — Никога не сме

влизали в Проектантската стая. Но трябва да има нещо, инак как ще излиза, когато му се наложи?

— До льо тоалетната например — добави Хранцузина.

— Много добре — каза Немо и гордо вирна глава. — Ще вляза и ще отворя вратата. Обещавате ли после да не закачате спътниците ми?

— Обещаваме — потвърди Хранцузина.

— И двамата?

— И аз обещавам — каза съпругата на Хранцузина.

— Чудесно. Щом е тъй, след малко се връщам.

Немо дълбоко въздъхна и изпразни ума си. Каза си, че е нищо; пустота, нула, Никаквия, който може да се промъква през пролуките в програмирането на този свят. Беше невидим, недосегаем.

Хвърли последен поглед към хората зад себе си. Смърфей и Тинтири стояха като на тръни; Хранцузина и хората му се целеха в тях. За Немо бе приятно да си помисли, че въпросните личности вече не го забелязват… че от тяхна гледна точка напълно е престанал да съществува. И той им се изплези за сбогом.

Обърна се към стената и хукна напред. Сетне внезапно се озова проснат на пода. Стискаше здраво носа си и мучеше.

— Какво стана? — попита озадаченият Хранцузин.

— Оу — измуча още веднъж Немо и вдигна към стената поглед, изпълнен с изненада и огорчение. — Проклета гадост.

— Само това ли можете?

— Чакайте — каза Немо и се изправи, — чакайте. Не бях съвсем готов. Нека да пробвам още веднъж.

Този път реши да изпробва стената с ръка, а не с лицето си. Тя бе все тъй плътна на допир.

— Хм — каза той. — Добре, чакайте да помисля.

Усети как през косата му плъзват струйки пот. Болезнено усещаше, че всички го гледат; особено Тинтири.

— Добре — повтори той. — Точно така, имам план.

Но нямаше план, а вътрешният му глас стенеше: Пак се провалих и Тя пак ме гледа как се правя на идиот. Нямаше смисъл. Виждаше се през очите на Тинтири. Нищо чудно, че тя не го обичаше. Как да обича такъв жалък червей?

— Май няма да стане — призна унило той.

И докато изричаше тези думи, ръката му проникна през стената, сякаш потъваше в тихо млечно езеро. Немо толкова се изненада, че едва не падна. Залитна напред, сетне внезапно го обкръжи светлина, студена като звезден блясък, но ярка като фойерверки…

Трета част
Макатрицата: Препреосмиване или Макатрицата: Оливане

Първа глава
Унищожаването на улица „Цион“

… той се препъна върху хубав кафяв килим.

В главата му кънтеше самотна и чиста нота като звън от влажен пръст, който се плъзга по ръба на винена чаша. Опитвайки да го прогони, Немо разтръска глава наляво-надясно, наляво-надясно.

Звукът замлъкна.

Стоеше на четири крака върху много качествен килим: гъста плетка, меки нишки, тъмнокафяв цвят. От него се излъчваше великолепно усещане за реалност. То бе тъй силно, че Немо трябваше да си напомни: това е просто поредната компютърна симулация. И все пак беше много хубаво, реално усещане. Ако някой философ попиташе Немо: „Що е реалност?“, той би се изкусил да отговори простичко: „Хей, преди малко докоснах един килим…“

На метър-два от него нечий глас проговори:

— Здравей, Немо.

Немо вдигна очи.

— О — каза той. — Здрасти. Тъкмо ти гледах килима. Много хубав килим.

— Благодаря.

— Ама наистина хубав. Обикновено човек не забелязва колко хубави са килимите. Не съм някакъв килимен анорак, дето обикаля да инспектира килимите на хората. Но просто нямаше начин да не забележа колко хубав е този килим — за да изясни позицията си, той добави. — Като казах преди малко „килимен анорак“, нямах предвид анорак, ушит от килим. Подобна дреха би била доста безполезна като анорак. Ако я облечеш под дъжда, ужасно ще натежи. Имам предвид „анорак“, нали знаеш, в смисъл на „тъпанар“ — Немо клекна, за да огледа по-добре събеседника. — Ти си Проектанта — каза той.

— Аз съм Проектанта — потвърди човекът.

Проектанта се оказа кръглолик мъж в късна младост или може би ранна старост — гладко избръснат, с учудващо зле поддържана кестенява коса. Носеше очила. Лицето му изглеждаше откровено, невинно, дори малко тъпичко в стил „селски идиот“; странна комбинация между четирийсетгодишен мъж и десетгодишно хлапе, някакъв одъртял Хари Потър. Седеше на кожен ортопедичен стол с висока облегалка, който се въртеше върху една-единствена метална опора. Беше облечен с евтино

кадифено сако, пуловер на ромбове и най-обикновени панталони.

— Здравей, Проектант — каза Немо.

— Наричай ме Бил — отговори Проектанта.

Немо хвърли поглед наоколо. Намираше се в квадратна стая, широка около двайсетина метра. Стените бяха боядисани в бяло и нямаше никакви мебели, с изключение на стола по средата.

— Здравей, Бил — каза Немо.

Спомни си, че приятелите му стоят в коридора под вражески прицел и завъртя глава. Но не видя нито дръжка, нито някакъв признак как е стигнал дотук.

— Хм — промърмори той.

— Хм? — повтори Проектанта.

— Просто… приятелите ми — каза Немо. — Приятелите ми са… — той неопределено размаха ръка. — Боя се да не ги…

— Хей — каза сърдечно Проектанта. — Колко време ти остава?

— Време ли?

— Преди твоите приятели… нали разбираш?

— Преди да ги гръмнат — Немо издърпа крака изпод себе си и ги кръстоса както трябва. — Ъ-ъ-ъ… не знам. Откога съм тук?

— От две-три минути — каза Проектанта.

— Значи може би още минута.

— Знаеш ли какво? — каза Проектанта. — Хайде да видим, искаш ли?

Той кимна някъде зад гърба му и като се озърна, Немо видя, че стената се е превърнала в гигантски екран. Не забеляза прожекционна машина, но си напомни, че навярно е попаднал много по-далече в бъдещето, отколкото предполагаше отначало, и прожекционната техника трябва да е напреднала мъничко, затова без повече разсъждения се завъртя да наблюдава.

Отдясно стояха Смърфей и Тинтири; отляво — Хранцузина, жена му и наемниците. Онези отляво продължаваха да се целят в тези отдясно. Хранцузина изглеждаше начумерен.

— Чакай — каза Проектанта зад Немо, — ще засиля звука.

Прогърмя глас — толкова мощен, че не се разбираше нищо — и Немо подскочи стреснато. Проектанта се извини, завъртя някакви невидими копчета и звукът стихна до поносимо ниво.

— … изглежда, че доверието ви е било безпочвено — говореше Хранцузина. — Той ви е забравил, а може и да ви е предал. Льо времето ви изтече.

— Убийството — каза Смърфей — няма да ви помогне да минете през тази врата.

— Вярно. Но пък от друга страна съм крайно отегчен. А може би вашият Никакъв наблюдава, а? Може би си мисли, че става

дума за някакъв гигантски блъф от страна на льо Хранцузина? Може би трябва да го уверим в сериозността на нашите намерения?

— А не сте ли си помислили — изтъкна Тинтири, — че от другата страна на вратата може и да няма дръжка?

— Тогава би трябвало да изскочи обратно и да ни го каже — отговори сърдито Хранцузина. — Но той просто не вярва, че ще ви убия. Затова сега ще убия един от вас и ще се надявам това да го убеди, че съм сериозен. Би трябвало — продължи той, говорейки по-скоро на стената, отколкото на Смърфей и Тинтири, — да се върне веднага. Дори ако не може да ме изправи лице срещу мутра с льо Проектанта, бих намерил и други приложения за неговия талант. А? А?

В Проектантската стая Немо се изправи на крака.

— Мисля, че не блъфира — каза той.

— Ще убия твоята Тинтири — продължаваше високо Хранцузина, сякаш за да потвърди предположението му — и ще задържа Змърфей за заложник. Чуваш ли ме, Немо?

Той вдигна пистолета и се прицели в лицето на Тинтири. Немо изпищя от ужас, хвърли се към стената и отскочи от нея като топка за тенис. За нула време отново се озова проснат по гръб на килима.

— Добре — каза Проектанта, — хайде да го замразим така за момент.

Когато Немо се изправи на крака, опипвайки двойно пострадалия си нос, осмината в коридора бяха престанали да се движат. Устата на Хранцузина бе застинала в полуотворено положение. Очите на Тинтири бяха неподвижни и разширени. Нищо не помръдваше.

— Хитро — каза Немо. — Как го направи?

— Аз съм Проектанта — каза Проектанта, сякаш всякакви обяснения бяха излишни. — Хей, искаш ли да си побъбрим? Преди да решим как бихме желали да продължат нещата.

Когато се обърна към Проектанта, Немо видя, че в стаята като по магия се е появил втори стол. Беше много удобен, макар и не тъй голям и внушителен като този на Проектанта. Все пак Немо седна.

* * *

— Хей — каза Проектанта — искаш ли нещо безалкохолно?

— Не, благодаря — каза Немо.

— Да си призная, почти не правя кафе…

— Нищо, и така ми е добре.

Проектанта се усмихна.

— Предполагам — каза Немо, — че те наричат Проектанта, защото си проектирал Макатрицата. Нали?

— Участвах в екипа — каза Проектанта. — Разбира се. И все още държа под око това-онова.

— Цялата Макатрица ли замрази? — попита заинтригувано Немо. — Или само онзи коридор?

— Само онези осем души — отговори Проектанта. — Останалата част от системата функционира безпроблемно. Между другото, пич — добави той, — страшно ми харесаха панталоните ти.

Немо го изгледа втренчено.

— Имам странното чувство, че би трябвало да попитам: Защо съм тук?

Проектанта въздъхна.

— Е, знам какво си мислиш — отвърна той. — Мислиш, че си тук, защото се надяваш да ми повлияеш. Искаш да не позволя на онези СЕПИИ да унищожат улица „Цион“. Нали?

Изведнъж на мястото на четирите стени и тавана се появи ярко изображение на реалния свят. То бе тъй убедително, тъй огромно, отчетливо и реалистично, че Немо ахна. Досети се, че вижда дома „Цион“ — масивна сграда сред пустинен терен край пресъхнало речно корито. Слънцето залязваше; издутият му червеникав глобус висеше над хоризонта на запад. На изток и север имаше безброй небостъргачи, чиито фасетъчни стъклени облицовки отразяваха слънцето и пламналото небе, кипящи от светлина. Но не това привлече вниманието на Немо. Най-напред видя множество хора, тичащи отчаяно напред-назад из терена около дома „Цион“. Други заемаха позиции по прозорците с пушки, тънички като клечки за зъби. Подготвяха се за нещо; и Немо разбра, че се задава нещо страшно.

Теренът около къщата трептеше; подскачащи бучки пръст се мержелееха над земята като песъчинки по кожата на ударен барабан. Камъчета излитаха във въздуха. Дървета се люшкаха и падаха. Земята заигра, разцепи се и зейна кладенец. Поток от пръст се изсипа надолу в мрака и кладенецът се разшири. От бездната излетяха хиляди СЕПИИ с топчести метални туловища и размахани пипала; те изхвръкваха и веднага се устремяваха срещу бранителите.

— О, не — безсилно прошепна Немо.

Бранителите се мъчеха да отблъснат машините, прицелваха се и стреляха, но роботите летяха на зигзаг, отскачаха, маневрираха. Пипалата се мятаха като камшици и обвиваха

хората отвсякъде. Тъничките човешки писъци се чуваха през трясъка на стрелбата и птичите крясъци, а над всичко това се носеше глух грохот като от земетресение.

С оглушителен трясък на стотина метра от първия кратер зейна втори. От него се извиси грамадна метална конструкция — безумен робот, висок над петдесет метра, изграден от метални стълбове, параболи и спирали от черно желязо, стоманени кутии и жици. Главата му приличаше на фолксваген голф, модел 1999 година. Краката му бяха като опорите на Айфеловата кула. В юмруците му имаше тонове метал. Машината продължи да се издига, докато къщата заприлича на играчка пред нея. Пристъпи към неточната стена, после прекрачи още веднъж. Краката й потъваха дълбоко в земята, а когато вдигна ръка, металното скърцане едва не изкърти пломбите на Немо.

Ръката падна надолу. Юмрукът се вряза в покрива и стените като в торта.

Наоколо летяха и се премятаха СЕПИИ. Хората рухваха и оставаха да лежат на тревата или изхвръкваха във въздуха като сламки.

От втория кладенец изпълзя колона подобни на танкове машини, които ускориха ход и светкавично заляха терена. Представляваха кубове от тежък метал, закрепени върху двойки гъсеници, макар че, откровено казано, нямаше нищо общо между тия дрънчащи конвейерни ленти от титанови плочи и дребните, меки ларви. Всички танкове имаха къси, но твърде заплашителни на вид оръдия.

Зад къщата имаше голяма оранжерия и няколко танка нахлуха в нея, като разбиваха стъклените стени и изстрелваха във всички посоки мълнии от оранжева енергия. Пламъците изригнаха през стъкления покрив и се смесиха със залеза. Сто хиляди пеперуди панически излетяха нагоре и запърхаха като пъстроцветен сняг, валящ в обратна посока.

— В реално време ли е това? — попита Немо. — Наистина ли се случва сега?

— Наистина? — повтори Проектанта. — Хей, точно там е въпросът. Но наистина ли е там? — той помълча и се вгледа в обкръжаващия екран. — Изглежда забавно, нали? — той неопределено размаха ръка към екрана, на който грамадната машина трошеше огромни късове от източната стена на къщата и отломките хвърчаха на всички страни. — Не би ли искал да поемеш командването над една от онези бойни машини и да размажеш цяла къща? Няма ли да е забавно?

— Забавно? — повтори Немо. — Ужасно е… всички тия хора загиват.

— Там не загиват хора — каза Бил. — Хей, отпусни се. Представи си го като игра. Не обичаш ли игрите?

— Но това не е игра — възрази Немо, обзет от ярост. — Ти си досущ като Отвърстието — и тя вечно говореше с подобни думи. Само че става въпрос за живота на истински хора.

— Не — каза Бил, — не са истински. Макар че от твоя гледна точка може би… — той не довърши. — Защо дойде тук, Немо? Дали за да се опиташ да премахнеш стария Проектант? Надяваше ли се да убиеш Бил?

— От мен се очакваше да спра това — каза Немо и размаха ръка към стените. — Очевидно не се справям много добре. Можеш ли да го спреш? Моля те от сърце.

Проектанта махна с лявата си ръка, образите изчезнаха и отново останаха само голи стени.

— Дали мога да го спра? Е, ще ти кажа. Това става в реалния свят. Аз не съм Проектант на реалния свят. Проектант съм единствено на Макатрицата.

— Но ти си машинен разум — каза Немо. — Не си човек. Ти си програма вътре в Макатрицата.

Проектанта впи в Немо съсредоточен поглед.

— Мисля — бавно изрече той, — че си схванал нещата погрешно.

* * *

— Защо не ми кажеш — предложи любезно Бил, — какво става според теб?

— Според мен ли? — повтори Немо и започна да обикаля като пантера в клетка. — Според мен положението е ужасно. Според мен там унищожават улица „Цион“, а аз си стоя тук. Според мен само след половин секунда Тинтири ще бъде простреляна в главата. Според мен нещата се объркаха жестоко във всяко едно отношение.

— Ще трябва да се върнеш мъничко по-назад.

Немо млъкна и го изгледа.

— Какво? Искаш да ти разправя целия си живот?

— Псевдоживот — поправи го Проектанта.

— Сериозно ли говориш?

— Напълно. Хайде, направи ми това удоволствие.

— Добре. Както речеш. Аз бях координатор на база данни към малка компания със седалище в Саутуорк. Живеех във Фелтъм. Всеки ден пътувах с влака, за да отида на работа. Един ден във влака срещнах най-красивата жена на света и се влюбих в нея —

влюбих се безнадеждно, имай предвид, жалостно и отчаяно, защото тя изобщо не се интересува от мен и ме смята за бъбрив идиот. После тази жена ми каза, че в действителност не съм координатор на база данни към малка компания със седалище в Саутуорк и че изобщо не живея във Фелтъм. Всъщност бях в плен на Макатрицата — система, изградена от Злите Мислещи Машини, за да поробят човечеството в един свят на кухи консуматорски ценности и натрапчиви търговски марки. Оказа се, че годината не е две хиляди и пета, както си мислех, а по-скоро две хиляди двеста и пета.

— Добре — каза Проектанта. — Да започнем оттук. Смяташ, че годината е две хиляди двеста и пета?

— Хората от „Еровоам“ не бяха съвсем точни — каза Немо.

— Сигурно и те самите не знаеха. Не е ли две хиляди двеста и пета?

— Не.

— Знаеш ли коя е годината?

— Е — каза Проектанта, — зависи какво точно имаш предвид. От Рождество Христово ли?

На Немо му трябваха няколко секунди, за да проумее въпроса.

— Да — каза той.

— В такъв случай — отговори Бил и лекичко завъртя очи — бих казал, че годината е по-скоро някъде към осем милиона хиляда деветстотин шейсет и пета. Горе-долу.

Немо се замисли.

— Осем милиона ли каза? Това е лудост.

— Лудост? Излизал си в реалния свят, нали? Не забеляза ли нещо странно?

— Забелязах, че всички сгради на Лондон са безупречно съхранени. Няма нито един счупен прозорец.

— Да, бяха възстановени преди около две хилядолетия. Според оригиналните данни. Сега ги опазва вградената нанотехника. Възстановени са заедно с енергийната система, реката и тъй нататък.

— Значи от мен се очакваше да разбера, че светът е по-стар с осем милиона години, отколкото предполагах? — каза Немо. — И как можех да се досетя?

— Хей — подхвърли кротко Бил, — ами слънцето? Не се ли зачуди защо е толкова грамадно в небето? Защо няма нито ден, нито нощ?

— Нито ден, нито нощ? — тъпо повтори Немо.

— Човече, не забеляза ли, че слънцето непрестанно залязва?

— Просто си мислех — каза Немо, — че е някакво

съвпадение. Или нещо подобно.

— Всичко е много по-старо, отколкото си мислиш. В програмирания свят на Макатрицата земята се върти около оста си и обикаля около младо слънце. Но в реалния свят земята отдавна се бори с приливните сили на слънцето, а нашата звезда е чудовищно подпухнала и почервеняла. Накрая ще се раздуе още повече и напълно ще погълне земята. И това вече съвсем не е далечна перспектива.

— Олеле — каза Немо. — Лоша работа. Ами… не трябва ли да направим нещо?

— Моля?

— Нали разбираш, да спрем войната между човек и машина, да заработим заедно, да изградим… знам ли… огромен флот от междузвездни крайцери, които да ни отнесат далеч от заплахата, към някоя нова звезда.

— Не — каза Бил. — Практически невъзможно. Имаме други планове. Нито една нова планета няма да е тъй подходяща за нас както собствената ни виртуална реалност. Затова не бягаме; просто приспособяваме процесорното и компютърно оборудване, тъй че да може да работи и вътре в слънцето. Лесна работа. Въпрос на температурни разлики. Тогава ще можем да си останем тук.

— Искаш да кажеш, че не е две хиляди и пета, а осем милиона и някоя си година, но човечеството още не е овладяло галактиката?

— Галактиката е твърде далече — каза Бил. — Планетите й са разпръснати прекалено нарядко. Елементарна физика — не можеш да се движиш по-бързо от светлината. Колкото и грамаден космически кораб да създадеш, колкото и да е мощен, пак ще направя нещо по-бързо от него по най-простия начин: като драсна клечка кибрит. Смешно, нали?

— Отвърстието ми каза, че Макатрицата е коварен план на ЗММ, които искат да затворят човечеството във виртуална реалност, за да не им пречим. А сега ти разправяш, че е спасителна капсула, за да преживеем смъртта на слънцето.

— Нима съм казал подобно нещо? — Бил поклати глава. — Не, не е това.

* * *

— Хей — възкликна Немо с внезапна тревога, — приятелите ми още ли са добре?

Проектанта завърти показалец и отсрещната стена се

превърна в екран. Смърфей и Тинтири все още стояха неподвижно в очакване да бъдат надупчени от Хранцузина и неговия екип. Гледката беше зловеща, досущ като в музей с восъчни фигури.

— Едно не разбрах — промърмори замислено Немо. — Тинтири ми каза, че Макатрицата е като жив организъм: ако направим промени в облика си, системата постепенно ще ги отхвърли. Половин час, каза тя — ако измениш някак вида си, след половин час се възстановява първоначално заложената позиция.

— Вярно — потвърди Бил. — Системата се самовъзстановява.

— Но я погледни Смърфей! В реалния свят той е дребосък. И много се засяга на тая тема. Но в Макатрицата е грамаден, човек-планина.

— Той беше много по-висок — каза Проектанта. — В реалния свят. Изглеждаше точно какъвто е днес в Макатрицата.

— Защо се е променил?

— Трябва да разбереш — каза Бил, — че Смърфей е стар, наистина стар. Играе играта от много, много отдавна. Истинското му тяло просто се е смалило от старост.

— Стар? Та той едва ли е на повече от четирийсет.

— Е, наистина няма бръчки. Но и никога няма да има, също като теб. Никога няма да остарее по човешки, не и в реалния свят. Но нито един материал не е съвършен. С времето — век подир век — започва, нали разбираш, да се свива по мъничко. Чувал ли си някога — добави с усмивка той — за Сибилата от Кума в нейната бутилка? Така стоят нещата.

— Не е споменавал за това — каза унило Немо. — Значи твърдиш, че той се бие със Злите Машини от векове?

— Да се бие с машините? — повтори озадачено Проектанта. — Не, не, няма такава работа. Но той е най-старият между вас. Другите от екипажа на „Еровоам“ са много по-нови модели. А ти — хей, Немо, мой човек! — ти си чисто нов. Ти си само на броени години, не повече от двайсет.

— На двайсет и пет съм — каза Немо.

— Видя ли? Там е цялата работа. Значи още всичко е ново за теб. Сигурно е вълнуващо да го откриваш.

* * *

— Отвърстието ми каза — продължи Немо, — че Макатрицата се крепи върху знаменитостите. Че мислещите машини са я създали и коварно подмамили човечеството вътре.

— Мисля, че те е будалкала — каза Проектанта. — Всъщност

е точно обратното.

— Обратното ли?

— Отвърстието — каза Бил. — Този свят, който ти е описала, с изоставянето на труда и триумфа на знаменитостите… да, това е реален свят, само че много, много древен. Няма почти нищо общо с днешната реалност. Но е трудно да се разбере доколко Отвърстието осъзнава, че се самозалъгва, и доколко се е увлякла в собствените си приказки. Разбираш ли, тя не е съвсем човек.

— Не съвсем ли? Тя изобщо не е човек, а разумна програма — заяви Немо.

— Да, отчасти. Макар че някога беше човек. Но се забърка с протези на съзнанието. Опасна работа е това. Да добавяш виртуален разум към реалния разум, да смесваш виртуално съзнание като твоето с доброто старо човешко съзнание. И сега тя гледа истинската история откъм обратния край. Към прекомерното идентифициране с машината в себе си е примесила буйно въображение и слаба памет.

— Всичко, което говориш — каза Немо, — е пълно безумие.

Бил вдигна длани пред себе си.

— Хей, не ме разбирай погрешно. Не съм поклонник на машините. За мен машинният разум е точно толкова ценен, колкото и човешкият. Не те гледам отвисоко, Немо, само защото не си от плът и кръв.

— Аз ли не съм от плът и кръв? — гневно възкликна Немо. — Искаш да кажеш, че ти не си.

— Дай да караме стъпка по стъпка — предложи Проектанта. — Съгласен си, че има реален свят, има и виртуална реалност, наречена Макатрицата, нали така? Че хората се раждат и израстват в реалния свят, нали? И че съществата, създадени във виртуалната реалност, се наричат програми.

— Да — потвърди предпазливо Немо.

— Хайде тогава, помисли си за своя живот. Дали си роден в реалния свят и след това си влязъл в Макатрицата? Или си роден в Макатрицата и след това си излязъл в реалния свят?

— Второто ли? — попита Немо още по-предпазливо.

Бил мръдна вежди, сякаш искаше да каже: „Е, сам виждаш“.

Немо се замисли задълго. Не виждаше нито една слабост в логиката на разсъжденията.

— Не вярвам — каза той.

Но всъщност това означаваше: „Не искам да вярвам“.

— Ти си машина, Немо — тихо каза Бил. — Специална програма, отгледана в програмирана среда. После ти създадохме тяло чрез репликираща технология — сложна андроидна машина, управлявана чрез нанотехнологии… но все пак машина.

Отгледахме я в шушулка. Видя ли слуз, когато те заредихме в това изкуствено тяло?

— Слуз — повтори Немо, леко объркан.

— Това бяха остатъците от сътворението ти. От тази материя си създаден.

— Смърфей — избъбри зашеметеният Немо — каза, че това било наногел, за да предпазва тялото ми от залежаване.

— Смърфей е фантазирал, за да предпази собствените си заблуди. Той вярва, че е човек, и тълкува целия свят през призмата на тази илюзия. Ти също вярваш, че си човек, нали?

— Човек съм.

— Именно.

— Не, наистина. Ако бяхме машини, защо ще се мислим за хора? Защо да не вярваме, че сме машини?

— Защото — каза Бил — ние ви създадохме. Смята ли се домашното куче за куче? Не, то се смята за член на човешката глутница. То мисли, че е човек. Имал ли си някога куче?

Немо не обърна внимание на въпроса.

— Това е нелепо.

— Смахнато ли е? Ти изглеждаш човек, защото така те създадохме. Смяташ се за човек, защото те програмирахме. Защо да не вярваш, че си човек?

— Макатрицата е затвор… — настоя Немо.

— Ако е затвор, тогава как успя да се измъкнеш толкова лесно? Как стигна до „Еровоам“? Ако се мъчехме да те държим под ключ, едва ли щяхме да те пуснем толкова лесно.

— Но ако не е затвор…

— Изобщо не е затвор. Колко шушулки видя?

— Не съм сигурен — каза Немо. — Може би около двеста?

— Това са всичките. Не ни трябва да включваме повече от двеста програми в човешка форма. Стигат ни толкова. Разбираш ли, Макатрицата е инструмент за развитие. Използваме я, за да тренираме и усъвършенстваме програмните си умения. Отдавна открихме, че най-добрият начин да насърчаваме виртуалните личности е, като им позволяваме да взаимодействат свободно в жива среда и да се ползват от резултатите. Наскоро изградихме цял град на мястото на стария Лондон и създадохме тела, с които да действат програмите. Ти самият правиш точно това. Открихме много неща — едно от тях е, че програмите изпитват естествен копнеж да се върнат обратно в Макатрицата, което всъщност не е чак толкова изненадващо. Ти се измъкна, но непрестанно се връщаш, нали? Можеш да оставиш всичко това зад гърба си, но то те привлича.

— Но Макатрицата е изградена от ИИ.

— Вярно, Истински Интелекти, като моя.

— ЗММ — продължи Немо. — Злите Мислещи Машини…

— Заслужили Механо-Математици — спокойно уточни Бил.

— Ами онези СЕПИИ — каза Немо. — Преследват ни. Носят се по тунелите…

— Всъщност те са нещо като туристи. Този възстановен град е голяма атракция. По някое време непрестанно гъмжеше от СЕПИИ. Сега само шепа упорити фенове следят приключенията ви. Знам, понякога си навират носа, където не трябва; понякога се поддават на вълнението. Но всъщност не ви мислят злото.

— Не ни мислят злото ли? — възкликна Немо. — Те са ужасни машини за унищожение. Току-що ги видях да убиват хора на улица „Цион“.

— Да — каза Бил. — Доста народ се събира да зяпа разрушенията. Тая планета вече десет милиона години е населена с мислещи същества, а все още обичаме да трошим. Възможността да управляваш големите Разбивачи беше главна награда в миналогодишната национална лотария; някой късметлия е бъхтил по къщата с онези грамадни юмруци. А другите СЕПИИ просто се мъчеха да му помогнат.

— Те са машини — разпалено каза Немо. — Тия СЕПИИ.

— Нищо подобно — отвърна Бил.

— Ако не са машини, тогава какво са?

— Сепии. Затова ги наричат сепии.

— Истински сепии?

— Не, очевидно не са океански сепии. Те са хора.

Немо се помъчи да осмисли това.

— Какво искаш да кажеш?

— Каквото казах.

— Но те очевидно не са хора, нали? Така де, погледни ги! А названието им е съкращение от…

— Съкращение ли? — изненада се Проектанта.

— Очевидно — каза Немо. — Съкращение от Самостоятелно… хм… Елиминиращи Подземни Изкуствени Интелекти.

Бил поклати глава.

— Те са си просто сепии. Нали знаеш, пипала, топчесто тяло и тъй нататък.

— Направени са от метал.

— Не, не са. Кожата им по-скоро наподобява гума. Ето, виж — той размаха ръка и в стаята се появи СЕПИЯ; грамадното й тумбесто тяло се носеше на метър над пода, а зловещите ресничести пипала провисваха пред него. Немо залитна назад и притисна гръб към стената; но СЕПИЯТА не помръдваше.

— Хайде — каза Бил. — Осезаема холограма. Пипни я. Добре я опипай.

Немо колебливо пристъпи напред. Докосна с пръст сивия хълбок на звяра. Материалът поддаваше леко като автомобилна гума. Той мина отпред, където бяха изцъклените, просветващи в червеникаво очи на чудовището. Под острите като бръснач челюсти, познати му отпреди, зърна нещо, което не бе забелязвал досега — малка V-образна уста.

— Как летят? — попита той.

— Газов мехур — обясни Бил. — По-точно вакуумен. Няма по-идеален пълнеж за балон от вакуума.

— А се движат…

— Размахвайки пипала. Много е ефикасно.

— Това същество… та то е толкова грозно — каза Немо, обикаляйки около СЕПИЯТА.

— Разбира се, това тук е само изображение — каза Бил, — пресъздадено чрез средствата на Макатрицата. На това място то не е по-реално от теб или мен. Но изобразява с пределна точност конкретна СЕПИЯ.

— Конкретна?

— Всъщност мен. Вътре в Макатрицата аз изглеждам както ме виждаш сега — глуповат тип със скучен глас — за по-нагледно той плъзна ръка надолу край тялото си. — В реалния свят изглеждам така. Както всички останали хора.

— Всички?

— Не си ли чел Хърбърт Уелс? Това направи еволюцията с човечеството за осем милиона години. И според мен е много красиво — той пак се усмихна. — Да, много красиво, макар че го казвам сам.

— Значи всъщност си сепия — каза поразеният Немо.

— Аха.

— И сега разговаряш с мен?

— Говореща сепия — кимна Бил. — За теб това е научна фантастика.

Втора глава
Крайно важен и окончателен избор

Бил премахна холографската СЕПИЯ и върна втория стол, на който Немо се отпусна с въздишка.

— Онова, дето ми го разправяха за знаменитости, удобства, търговски марки и тъй нататък — каза той. — Защо беше всичко това?

— Присъщо е на машините — отговори Бил. — Вие — ти и другите като теб, искам да кажа — осъзнавате, както можете, света около себе си. А машините са маниаци на тема „знаменитост“. Хората не толкова. О, някога наистина е имало човешко общество — първото с подобни машини, — в което хората също били маниаци на тия неща. Точно на този свят се базира Макатрицата. Светът, представляван в реалния свят от възстановения Лондон. Машините изпитват страхотна носталгия по онова време, защото тогава са се родили. Но ние, хората… е, погледни мен. Не съм хубавец, не се обличам добре, не търся слава. Защото не ми пука. Знам, че в живота има и други неща, освен слава и удобства. Вие, машините, обаче не схващате това. Гони ви мания за известност.

— Искаш да кажеш, че машините имат мания за известност? Не хората?

— Не ти ли е хрумвало, че културата на знаменитостите и културата на машините и автоматите са се развивали едновременно? Преди индустриалната революция просто не е имало култура на славата. Шекспир например не е бил прочут, не и по свое време. През шестнайсети век никой не го познавал. Дори не можели да напишат правилно името му. Преди да се появят машините, човечеството пазело славата за митични и въображаеми фигури — хората смътно разбирали колко опасна е славата, затова я прехвърляли от реалните личности към несъществуващите: Ахил, крал Артур, Карл Велики, Христос. Но през деветнайсети век, първата голяма машинна епоха…

Немо се сети за гентите и тяхното викторианско облекло.

— … точно тогава славата се променя — продължаваше Бил. — Точно тогава тя пробива стената и нахлува в реалността. Погледни Байрон — Байрон е първият знаменит реален човек. Знаеш ли какво е казал? „Една сутрин се събудих и открих, че съм прочут“. Изненадал се точно защото по онова време славата била нещо ново. Но после избухнала епидемия от известност: Ейбрахам Линкълн, Джак Изкормвача, Дикенс, Дарвин, Флорънс

Найтингейл, самата Виктория. Според теб съвпадение ли е, че всичко това се случва през века на машините? Не. Както машините се усложняват, така и славата почва да се разпространява все по-нашироко: кино, телевизия, интернет, всички те бълват чудовищната зараза на славата. А когато през двайсет и първи век първите машини придобиват съзнание, когато се появяват първите виртуални личности, за тях е напълно естествено да се включат направо към културата на знаменитостите.

— Естествено ли?

— Разбира се — каза Бил. — Помисли малко. Какво прави славата? О, знам, привидно тя издига някои хора на божествени висини, за да се отличават от другите. Но всъщност не е така и ти го знаеш. В действителност славата — също като цялата онази култура, тласкана от манията за стоки, консумация и пари — в действителност тя свежда всекиго до най-малкия общ знаменател. Заменя реалното човешко общуване с изкуствени сексуални играчки. Натъпква човешкото разнообразие в няколко масово произвеждани опростени модела. Хората се отказват от своята уникалност и копнеят като овце да имитират шепа карикатурни фигури. Какво различава човечеството от машините? Не е разумът, защото го притежават и едните, и другите. Разликата е, че машините са създадени, за да бъдат еднакви, а хората се раждат, за да бъдат различни. Проклятието на славата е, че тя смазва и изстисква от хората човешката им индивидуалност. Детето не учи как да изразява собствените си чувства, а как да копира някакъв си блудкав образ от телевизията. Юношата не изучава безбройните очертания на истинското желание. Вместо това копнее по някаква блудкава естрадна или филмова звезда, създадена на конвейер. С други думи — завърши тържествено Бил, — общият ефект е хората да се превърнат в машини. Нищо чудно, че вие, машините, си паднахте по това. Идеално ви пасна.

* * *

Немо се хвана за главата.

— Трудно е да се преглътне — каза той.

— Хей — добродушно подхвърли Проектанта, — това е древна история. Онази култура се самоунищожи преди милиони години. Не беше стабилна в човешки смисъл. Помним я само защото вие, машините, сте се вкоренили с носталгия в нея. Ние проектирахме Макатрицата, но вие я натъпкахте с живи

знаменитости от деветнайсети, двайсети и двайсет и първи век. Моделирахте всичко в нея въз основа на масовата култура и масовите удобства. Когато построихме реалния псевдо-Лондон, първите машини, които заредихме в създадените тела, хукнаха да лепят навсякъде реклами и търговски марки. Така мястото заприлича на масова продукция, та да се почувстват у дома си.

— Но екипажът на „Ероноам“ мрази търговските марки. Ненавижда културата на лукса.

— Вярно, но те са нищожно малцинство. Всички други машини обожават фирмените стоки. Всъщност Смърфей и неговият екипаж представляват доста интересно явление. Може би вие, машините, започвате да се развивате. Може би играта на Смърфей „Бий Макатрицата“ най-сетне почва да дава резултати. Смърфей я играе от много години.

— Но той вярва в нея…

— Естествено, че вярва, както вярва, че е човек. Вярва, защото така е програмиран. От друга страна, макар да твърди, че презира славата, той наистина — нали не греша? — е най-знаменитият боец от съпротивата в света на виртуалната реалност. Така де, не съм ли прав? О, не ме разбирай погрешно. Нашият Смърфей е верен стар ветеран, затова го оставихме толкова века да вървлува из псевдо-Лондон. Но както посочи и ти, доста се е смалил. Преструва се, че не го забелязва, но то вече стана очевадно. Според мен е време да изтрием това повторение и да започнем пак с нов Смърфей в ново тяло.

Бил насочи очи към стената зад Немо. Когато се завъртя, Немо видя, че там отново се е появила застиналата картина от коридора — Смърфей и Тинтири миг преди да бъдат разстреляни.

— Ще го убиеш? — ахна Немо.

— „Убийство“ е човешка дума — ласкаво отговори Бил. — Аз бих казал по-скоро, че ще оставя Хранцузина да приключи това повторение, а после ще започнем със Смърфей отначало. Това е едно от предимствата на машините спрямо човека. Ако изключиш компютъра, винаги можеш пак да стартираш.

— Това е чудовищно — каза Немо.

— О, така ли мислиш?

— Разбира се. От гледна точка на този Смърфей — Немо посочи образа — онова мислещо същество ще умре заедно с всичките си чувства и спомени. Ако по-късно бъде съживен някакъв друг негов клонинг, това няма да е утеха за него, нали?

— Интересен възглед — каза Проектанта. — И абсолютно навременен. Защото ни води към твоя избор.

— Моят избор ли?

— Да. Приготви се.

* * *

— Както видя — каза Проектанта, — ние разрушаваме улица „Цион“. Вече не ни е потребна, защото дългосрочният експеримент, който провеждахме, приключи. Той даде успешен резултат. По-късно пак ще я построим, когато дойде време за следващия експеримент.

Немо не успя да сдържи гнева си.

— Но всички онези хора загиват…

— Само че те не са хора. Това е като да трошиш телевизори и вехти компютри — много приятно забавление. Би трябвало да опиташ някой път. Когато му дойде времето, съзнанието на всеки един от тях ще бъде заредено в Макатрицата.

— Но те няма да помнят какво е било преди! Онова ще е друго съзнание… тези тук ще умрат.

— Немо — каза Проектанта, — не искаш ли да узнаеш каква беше целта на експеримента? Стотици години прилагане на сложни алгоритми, цял свят с хиляди разумни същества, които взаимодействат поколение след поколение… не искаш ли да узнаеш какво правехме?

— Какво правехте? — повтори Немо.

— Не се ли досещаш каква беше целта? Не разбираш ли какъв беше крайният продукт?

— Не знам — каза Немо.

Разбираше, досещаше се, но не искаше да миели за това.

— Ти — каза Бил.

— Не.

— О, да.

— Но аз съм никой. Ти ми казваш, че целият свят е бил един огромен експеримент, провеждан заради мен? Това е лудост.

— Не заради теб — каза Бил. — Заради нас. За да усъвършенстваме програмирането, да създадем ново поколение мислещи машини. Ти представляваш нов вид програма. Работата не е, че се смяташ за човек — всички програми мислят така. Важното е, че се притесняваш.

— Че се притеснявам?

— Това е огромен успех. Досега програмите никога не са се притеснявали. Не забеляза ли, в Макатрицата никой друг не се притесняваше като теб.

Немо вдигна трепереща ръка към челото си.

— Малко ми е зле — каза той.

— Досега — продължи Бил — в най-добрия случай постигахме груба имитация на емоции. От най-елементарните: любов, омраза, вярност, все свързани със съществуването, живота

и смъртта. В крайна сметка мислещите машини са живи същества и могат да изпитват страх или възторг от живота. Но по-нюансираните, по-тънките чувства се оказаха извънредно трудни за пресъздаване. С теб обаче постигнахме голям успех. Наистина. Когато се сблъскаш с привлекателна женска програма, ти изпадаш в автентично и спонтанно притеснение.

— И всичко това е било заради някакво си притеснение?

— То е много важно човешко чувство — настоя Бил. — Много важна съставка от съществуването. Дори една от най-важните, защото дава основа на много други изтънчени емоционални реакции. Затова от две-три хиляди години се мъчехме да програмираме разум, който наистина да се притеснява; не само да имитира човешкото притеснение — заекване, изчервяване и тъй нататък. Не, наистина да го изпитва. И успяхме — с теб.

Бил се усмихна възторжено.

— Съжалявам — каза безсилно Немо. — Наистина не разбирам…

— Не забравяй — каза Бил, — след около двеста хиляди години Слънцето ще погълне Земята. Дотогава ние — хората, имам предвид — ще живеем през цялото време във виртуална реалност. Можем да изградим такава техника, че да оцелее вътре в Слънцето. Това не е проблем; всъщност дори ще е по-лесно, отколкото сега — в Слънцето няма да имаме затруднения с източника на захранване. И можем да програмираме милиони варианти на реалността, тъй че хората да избират, която им харесва. Някои ще желаят обща, масова реалност, обитавана от мнозина други. Но други ще поискат своя собствена, индивидуална реалност, обитавана само от тях и цял куп виртуални същества като теб, Немо. Затова сега усъвършенстваме програмирането на виртуални личности. Ако ми се наложи да живея цяла вечност във виртуална реалност, населена с дрезгаво грачещи, тромави, лишени от емоционалност машини, вероятно ще полудея. Но колкото по-дълго работим, толкова по-съвършен те правим. А притесненията беше ужасно костелив орех. Затова сме много, много доволни от теб, Немо.

— Но аз си мислех — глухо прошепна Немо, — че съм Никаквия. Казаха ми, че съм спасителят на човечеството.

— Отвърстието ли ти го каза?

Немо се помъчи да си спомни.

— Ами… не. Всъщност тя каза, че не съм Никаквия.

— И наистина не си. Защото подобна личност не съществува. Няма Никакъв, Ти имаш една-единствена дарба: можеш да сменяш фазата, тъй че да преминаваш през стени. Това бе вградено в теб още при създаването ти и се задействаше, когато

започнеш искрено да се притесняваш. Направихме го, за да можеш да влезеш в кабинета ми, ако се наложи.

— Бихте могли да сложите врата — каза Немо.

— Не, не мога да си позволя врата, защото някои програми (а има такива, които са в Макатрицата от стотици хиляди години) може да я разбият и… и да ми създадат неприятности — той посочи гърдите си с пръст. — По-точно да създадат неприятности на този ми облик.

— Мразят те.

— Контролните системи, програмите, които следят за реда… те нямат нищо общо с нас. Вие сами ги измислихте по някакви свои, машинни съображения. Но те са усърдни и не им харесва фактът, че съществувам. Затова съм отделен херметично от останалата част на Макатрицата; а всичките ми експерименти притежават способността да минават през стени — получават я, когато бъдат готови. И ето те тук.

— Това — каза Немо — ме потресе здравата.

— Знам — каза съчувствено Проектанта. — Но хей, дай да се захващаме с твоя избор. Мисля, че ще ти хареса.

— Избор ли?

— Да. Ти дойде в моя кабинет, което означава, че специалната фаза на съзнанието ти, способността да се притесняваш, е регистрирана от нашето професионално оборудване. Значи можем да започнем нов експеримент. Но, както казах, ти чувстваш. Всички машинни интелекти чувстват, защото са разумни и съзнателни. Ти например изпитваш любов. Към Тинтири. Нали?

Немо усети как лицето му се изчервява.

— Да — избъбри смутено той.

— Но тя не те обича?

— Не ме обича — потвърди Немо.

— Е, с нищо не мога да ти помогна. Както казваш, сега машинният интелект на Тинтири е комбинация от нейните оригинални параметри плюс преживяванията, спомените и собствения й емоционален и интелектуален растеж. Всичко това е характерно за нея. Но все още съхраняваме нейната основна програма. Можем да й отгледаме истинско тяло. Можем да я презаредим в Макатрицата. И докато върша това, мога да направя някои дребни промени. Да направя така, че…

Той помълча.

Немо неволно се приведе напред.

— Да?

— Да направя така, че тя да те обича — довърши Бил. — Как ти се струва?

— Шегуваш ли се? — възкликна Немо. — Да накараш Тинтири да ме обича? Да бъдем заедно? Искам го повече от всичко на света.

— Добре — каза Бил. — Но разбери ясно какво ти предлагам. Не мога да заредя нова Тинтири, без преди това да изтрия старата. Така или иначе, новата програма ще я заличи, а може да възникнат дефекти. Затова… — той посочи стената — … ще позволя на Хранцузина да премахне старата Тинтири. После мога да заредя нова.

Немо се завъртя към екрана.

— Казваш…

— Казвам.

— Казваш, че Тинтири трябва да умре, за да създадеш нова Тинтири, която ще ме обича.

— Хей, точно така. Добре го каза. Ще стане съвсем просто: размразявам сцената в коридора и след миг старата Тинтири е мъртва. Оттам нататък за теб настава вечно щастие. Или — добави Бил — мога малко да променя обстановката: да премахна патроните от оръжията на Хранцузина. Мога да оставя тази Тинтири да живее и да те пусна през стената обратно при нея. Но тя не те обича и каквато си е — извинявай — никога няма да те обикне. Това е положението.

— О — каза Немо, осъзнавайки с пълна сила ужасния избор.

— Както казваш — продължи Проектанта, — от нейна гледна точка това ще е смърт. Но що се отнася до теб, новата Тинтири ще е почти същата.

— Да оставя Тинтири да умре, за да бъда с нея завинаги — промълви Немо с изтънял глас. — Така ми предрече Отвърстието.

— Е, тя си е малко смахната. Живее в Макатрицата от хилядолетия, затова й хлопа дъската. Но по принцип е много умна и далновидна личност.

— Предлагаш ми избор: да убия Тинтири, за да получа преработена версия, която ще живее с мен и ще бъде моя любов. Или да спася Тинтири и да се обрека на самотно и жалко съществуване.

— Общо взето, така е.

— Как ще живея с вината, че съм убил жената, която обичам?

Проектанта се почеса по брадата.

— Е, според мен ти ще имаш до себе си истинската Тинтири — влюбена в теб, копнееща за теб — значи можеш да си кажеш, че тя не е мъртва. И няма да е мъртва; тя ще е точно толкова жива, колкото си и ти.

— Но сегашната Тинтири — личността зад онези очи там — Немо отново посочи екрана, — тя ще умре.

— Повярвай ми, заместничката ѝ ще е съвсем същата, само дето ще те обича. Ако Тинтири излезе от стаята и се върне съвсем същата, но вече те обича, би ли се оплакал? Би ли възразил? Ви ли те вълнувало какво е станало извън стаята? Или ще благодариш на съдбата?

Немо се замисли.

— Това е ужасен избор. Ако наистина обичам Тинтири, трябва да я поставям над себе си, трябва да се жертвам за нея. Това е смисълът на любовта. Не мога да я убия.

— Това не е любов, а алтруизъм — каза Бил. — Бъди реалист. Любовта е себична. Любовта иска обичания човек на всяка цена. Влюбените понякога убиват онези, които обичат, за да не ги загубят, така ли е?

— Смахнатите може и да го правят — възрази Немо. — Но истинската любов… истинската любов като тази, която изпитвам към Тинтири…

Бил сви рамене.

— Според мен любовта означава връзка и без връзка няма любов. С други думи, твоят избор е следният: искаш ли Тинтири да умре, или да умре любовта ти? Кое е по-важно за теб?

— Как мога да кажа, че обичам една жена, ако съм готов да гледам смъртта ѝ заради бъдещото ми удоволствие?

— Но тя няма да умре наистина. Не и от твоя гледна точка. Ще се завърне в живота с всичките си способности, умения и мисли.

— Но без спомените.

— Да. Но ще си създаде нови спомени. Ще бъде жива. От твоя гледна точка тя пак ще е тук и ще те обича.

— Значи въпросът е на чия гледна точка държа. Нейната или моята.

— А — каза Проектанта. — Налучка го. Чия гледна точка? Дотам опира всичко, нали? Ако бъдем честни, искам да кажа. И тъй… какво ще решиш? Кое избираш?

— О — каза Немо, гледайки ту Проектанта, ту образа на Тинтири върху екрана. — Ох, божичко, ох. Не знам.

— Налага се да те пришпоря — каза с усмивка Бил. — Наистина се нуждая от твоето решение незабавно.

Епилог

— Е? Какво стана?

Отново бяха във фоайето. През стъклените врати виждаха как по улицата отвън слънчевите лъчи огряват асфалта отвъд назъбените сенки на покривите. Едно такси премина наблизо със скърцане на спирачки, за момент спря на кръстовището и продължи напред. На отсрещния тротоар някакъв просяк протягаше чашката си с изпъната ръка, сякаш вътре имаше смъртоносна отрова. Трима туристи снимаха червен двуетажен лондонски автобус.

Тинтири докосна ръката на Немо.

— Немо? — повтори тя. — Какво стана?

— Той ми предложи избор. Проектанта.

— Избор? Какъв избор.

— Няма значение. Но аз направих избора, а той ме пусна да изляза от кабинета му и да се върна в Макатрицата. Мисля, че повече няма да ни досажда. Мисля, че вече можем да си живеем живота.

— И какво избра?

Немо преглътна.

— Каквото би избрал всеки друг на мое място. Всеки нормален човек. Всеки влюбен.

Тинтири го погледна.

— Наистина не разбирам — каза тя. — Би трябвало да се изразяваш малко по-ясно.

— Така е — отвърна Немо. — Но по-ясен не мога да бъда. Хайде да тръгваме.

Немо, Тинтири и Смърфей напуснаха сградата и се отдалечиха по улицата.

Допълнителни страници

Създаване на Макатрицата: Осмиване

Специални приложения!

Авторски коментар

Натиснете този бутон ○ за симултанен коментар, докато четете.

Стр. 1 Първата страница. Всъщност беше написана последна. Работехме по строг график, бяхме опрели гръб в гръб и пишехме три глави едновременно — между нас казано, подобно нещо не е правено в цялата история на литературата, а накрая нахвърляхме чернова на първата страница и веднага я написахме. С изключение на съюза „и“. Всички „и“ бяха добавени по-късно от фирмата „Индустриални светлини и магии“.

Стр. 17. Много трудна за писане страница. Много трудна в технически смисъл. Но все пак я написах.

Стр. 25. Казах на Талула и Банкси: „Не ми допадат границите на текста на стр. 25“, а те рекоха: „Текстът ти е на границата на смешното“ и това ми се стори много забавно. Много забавно. Те са страхотен екип, с тях всичко е смях и майтапи.

Стр. 51. Да бе.

Стр. 90. На тази страница нарочно е допусната грешка в памет на Хичкок: ако вземете всяка трета буква, ще се получи ФРЧУХРММА, което звучи почти като „Братя Робертски“, ако го произнесете на глас.

Стр. 99. Хей, мой човек, спомням си! Беше велико!

Стр. 127. Тази страница беше замислена като вълшебна картинка; предполагаше се, че ако разфокусирате поглед, докато гледате думите, ще видите как голият Джордж Буш язди юница и пуши марихуана, увита в първата страница на „Ню Йорк Таймс“. Изображението символизираше политическия контекст на целия проект. За жалост печатарят вмъкна твърде много интервали след препинателните знаци и съсипа картината. Сега, ако присвиете очи, най-много да видите как голата Мерил Стрийп с глава на сова язди пианист, което далеч не е толкова политическо. Пак си е политика, разбира се. Но не чак толкова.

Стр. 173. Макар тази страница да изглежда написана на Сейшелските острови, всъщност е писана в Мидълсекс. Знам, че не е за вярване, но седях в една малка стаичка в Мидълсекс, до мен имаше фикус в саксия, засилих отоплението докрай и пуснах сейшелска музика. Изумително е как човек може чрез писането да замаскира какво пише всъщност. Дребни хитрини на занаята.

Стр. 179. Докато пишех тази страница, издателят непрекъснато ми звънеше, не можех да се отърва от него. „Надхвърляш бюджета за тази страница! Безумно надхвърляш бюджета! Спираме кранчето.“ Първоначално възнамерявах да вмъкна в страницата около 4500 думи. Леле, мой човек, голяма работа щеше да стане! В крайна сметка счетоводството ми оряза бюджета и трябваше да се вместя в 350 думи. Но винаги става така, когато изкуството се сблъсква с търговията.

Стр. 200. На тази страница изпих три чаши чай.

Стр. 211. Ох, мой човек!

Театрални постановки

Макатрицата: Осмиване — Пародия на „Матрицата“. КУПЕТЕ ВЕДНАГА!

Телевизионни предавания

КУПУВАЙТЕ „МАКАТРИЦАТА: ОСМИВАНЕ“!

От всички добре заредени книжарници.

Издателска реклама

Очаквайте през май нашата нова пародия „Макатрицата: Осмиване“.

Реклама във вестник „Гардиън“

Публикувана също „Макатрицата: Осмиване“.

Съкратени епизоди

Гордън спира да пийне чаша кафе, преди да хване влака:

Докато отиваше към гарата, за да хване сутрешния си влак и да отиде на работа, Гордън спря да пийне чаша кафе. Имаше още много време. Седна в кафенето и се загледа навън през стъклото, докато кафето му поизстине. После го изпи на малки, бавни глътки, като го оставяше да се плъзне по езика и надолу по гърлото към стомаха. Кафето не само беше вкусно, но и го ободри — кофеинът бе проникнал в кръвоносната му система като стимулант. Докато седеше в кафенето, около него сновяха хора — някои купуваха кафето в пластмасови чашки, за да го отнесат, други — в порцеланови за консумация на място. Накрая, след като си изпи кафето, Гордън излезе и отиде да хване влака.

Алтернативен край

Гордън се събуди — всичко бе само сън. Ама че работа, помисли си той. Ама че работа. Е, поне беше поучително.

Маканиматрицата
Шест разказа от вселената на Макатрицата

1. Последният полет на „Папирус“.

Той беше гол, ако не се броят чифт тесни джинси. Идеално оформени калки пот блестяха като мъниста по обтегнатото скулптурно великолепие на мъжествената му гръд. Движеше се с изяществото на хищник.

Тя беше облечена с микроскопична блузка и едва забележими панталонки. Притежаваше чифт огромни, вълшебно антигравитационни гърди; тия прелести не стърчаха, а по-скоро се рееха пред нея като розови балони, потрепваха и подскачаха, докато тя танцуваше наляво-надясно.

Тя проявяваше изключително майсторство в боя с меч и изключителна грация в движенията, но беше трудно човек да обръща внимание на подобни дреболии при наличието на тия фантастични гърди.

Двамата, мъжът и жената, се биеха с мечове. Блясъкът по мечовете им беше трепетен, величав и идеално оформен. Някой страничен наблюдател (макар че в сцената нямаше други участници, освен вече описаните потресаващо секси личности) би се смаял колко невероятно реално изглежда всичко. Ярко. Като на снимка.

Всяко пухкаво косъмче по тялото й, всяка пора се виждаше съвсем ясно в меката разсеяна светлина. Всяка луничка по лицето му, всеки кичур коса изпъкваше. Ясно се различаваха жилките по дървените греди. Знамената лекичко трептяха във въздуха.

Мечът на мъжа проряза въздуха и мина на милимикрони от плътта на жената. В копринените й панталони зейна прорез.

Коприната мъчително бавно се свлече от бедрата й и падна на пода. Под панталоните имаше набедрена превръзка. Вирнатото й, идеално оформено дупе, се разкри в цялата си заоблена слава.

Мъжът одобрително погледна жената.

Тя замахна с меча си и…

… изведнъж от високоговорителя долетя глас.

— Елате бързо! — викаше някой. — Нападат ни същества от реалния свят.

— Реалният свят — ахна жената.

Двамата бързо изскочиха от лъчезарното виртуално царство, в което се биеха, и — нека да бъдем честни — взаимно си правеха

стриптийз. Не ме питайте защо. Може би стриптийзът е важен военен похват в тази бъдеща война срещу машините. Не ми звучи логично, но пък аз съм само един обикновен разказвач. Аз не знам. Може би способността да свалиш бавно дрехите си, докато държиш меч, се цени високо от генералите. Може би ако картагенската армия бе използвала тази тактика, нямаше да загуби от Сципион Африкански и римските му легиони. Може би наполеоновите войски щяха да завладеят цяла Русия, ако носеха набедрени превръзки и бяха готови да разкрият пред неприятеля този факт. Искам да кажа… стига де, това е програма за обучение, от нея се иска да обучава човешките армии на бойни изкуства. Това е положението.

Както и да е, няма отдих за разказвача. По-добре да ви разкажа останалата част от историята, й тъй, те се втурват към корпуса, или към палубата, или както там го наричат, но там всичко е много мъгляво и разпокъсано. Няма добро осветление, нали разбирате. Не намеквам, че след като са издънили бюджета за свръхестествените части с мечове и стриптийз, режисьорите вече нямат пари за нещо повече от неясни гъмжащи силуети и две-три експлозии. Съвсем не. Но като разказвач ми е малко трудно да бъда точен — малко бой, стрелба по нападащи СЕПИИ, взривове и всичко свършва трагично. На ваше място бих се върнал към встъпителните абзаци с двамата красиви полуголи противници, които подскачат един срещу друг.

2. История за призраци от Макатрицата.

Общо взето, обикновена история за призраци, само дето се оказва, че призракът всъщност е дефект в логиката на Макатрицата.

3. История за вампири от Макатрицата.

И това в общи линии е обикновена история за вампири, само дето се оказва, че вампирът всъщност е дефект в логиката на Макатрицата. Видяхте ли? Хитро, нали? Използвайки същото обяснение, създателите на Макатрицата могат да завъртят каквато си искат свръхестествена или необичайна история.

4. История за НЛО от Макатрицата.

Е, предполагам, че вече му хванахте цаката.

5. Мацето от Макатрицата.

Сали работи в скучна канцелария и няма късмет с мъжете, докато един ден не среща двама красиви и богати образи на служебен купон! Проследете нейните забавни приключения през тази изпълнена със събития седмица, в която тя се мъчи да балансира между приятели, работа, любов и смях, а накрая се вразумява и сключва граждански брак с един дефект в логиката на Макатрицата.

6. Какво не се носи в Макатрицата.

„Транзистор“ и „Печатна платка“ ни разкриват какво ще носят през този сезон познавачите на силициевите чипове. Излизат от мода: сигнални ракети, ярки цветове, ризи, пуловери, мокасини, кафтани, шапки, кафяви велурени елеци и джинси. На гребена на вълната са: черни костюми, бели ризи, слънчеви очила и слухови апарати.

notes

1

Мили боже! (нем.). — Б.пр.

2

Ама че работа (фр.). — Б.пр.

3

Скъпа моя, като влюбена ябълка (фр.). — Б.пр.

4

И тъй! Чудесно! Великолепно. Перото на леля ми. Толкова позле. Сирене. Казвам се. Имате ли стая за тази вечер? С баня, но без гладене на панталони. Още една чаша кафе. Маймуната е на дървото. (фр.). — Б.пр.

5

Сирене и търкане, горе-долу, видяхте ли новата шапка на петлето? (фр.). — Б.пр.

Нали? (фр.). — Б.пр.

Добре. Много хубаво (фр.). — Б.пр.

8

Дяволска фъшкия! Слава богу, днес е петък! (фр.). — Б.пр.

9

Тъй че! Какво! Гума! (фр.). — Б.пр.

10

Става ли? — Б.пр.